TẠP CHÍ

PHÒNG CHÁY & CHỮA CHÁY

Số 06 tháng 1/2010

Mừng Xuân Canh Dần

LÝ THÁI TỔ
974 - 1028

TRƯỜNG ĐẠI HỌC PHÒNG CHÁY CHỮA CHÁY - BỘ CÔNG AN

VINAFIRE
Technology Investment

CÔNG TY CP ĐẦU TƯ CÔNG NGHỆ VINAFIRE
Vinafire sciense & technology investment ., JSC

CUỘC CÁCH MẠNG VỀ
QUẢN LÝ THÔNG TIN BÁO CHÁY

LẦN ĐẦU TIÊN TẠI VIỆT NAM, CÔNG NGHỆ QUẢN LÝ TẬP TRUNG THÔNG TIN BÁO CHÁY ĐƯỢC ỨNG DỤNG

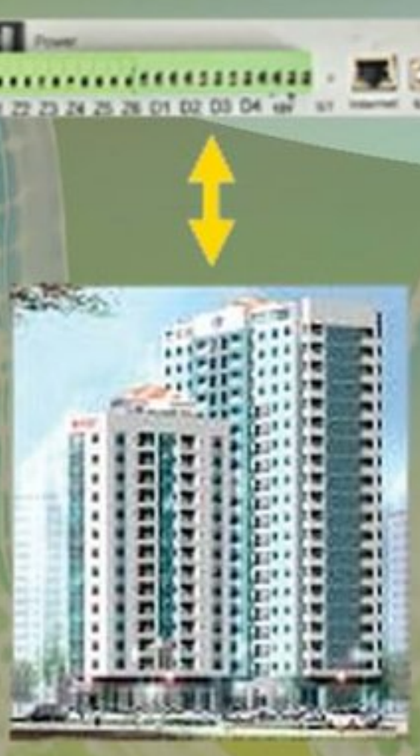

VPGD: Phòng 603 Tòa nhà F4
Khu Đô thị Yên Hòa - Cầu Giấy - Hà Nội
Tel: 04. 6269 1823 Fax: 04. 6269 1822
Email: contact@vinafire.com.vn
Web: www.vinafire.com.vn

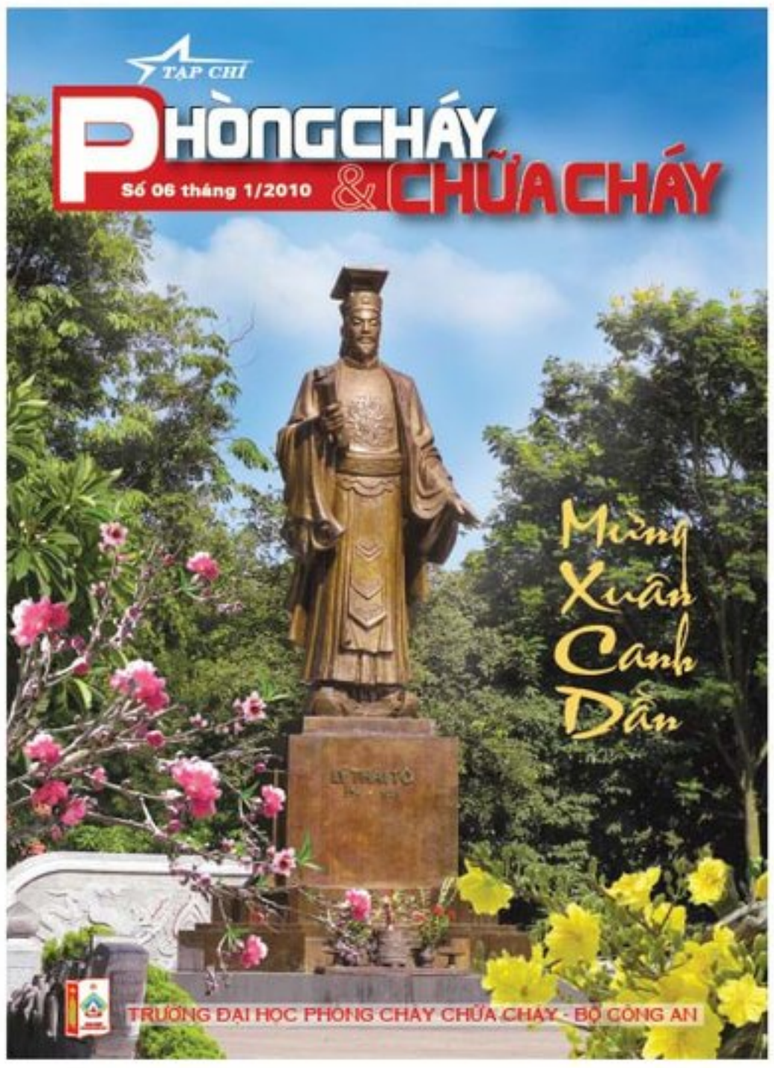
Hệ thống ứng dụng công nghệ Webserver cho phép quản lý và điều hành hệ thống tại bất kỳ thời gian và địa điểm nào thông qua mạng Internet.
Hệ thống đảm bảo:

1. Tự động gửi thông tin báo cháy nhanh, chính xác.
2. Truy xuất dữ liệu về cơ sở nhanh chóng.
3. Quản lý tình trạng hệ thống PCCC của hơn 20.000 cơ sở trên một địa phương.
4. Kết nối đơn giản, giao tiếp thông dụng.

TẠP CHÍ
PHÒNG CHÁY & CHỮA CHÁY
Số 06 tháng 1/2010

NĂM THỨ 2

Số 06, tháng 1/2010

TỔNG BIÊN TẬP
Đại tá, TS. ĐỖ NGỌC CẨN

PHÓ TỔNG BIÊN TẬP
Đại tá, PGS, TS. NGÔ VĂN XIÊM
Đại tá, TS. ĐÀO QUỐC HỢP

THƯ KÝ TÒA SOẠN
Thượng tá, ThS. NGUYỄN THÀNH LONG

TÒA SOẠN
243 Khuất Duy Tiến - Thanh Xuân - Hà Nội

ĐT/Fax: (04) 35537759
Email:tapchipccc@gmail.com
Website: daihocpccc.edu.vn

THIẾT KẾ
THÀNH PHƯƠNG NHUNG

In tại Công ty In Ba Đình - Bộ Công an
Địa chỉ: 160 Thái Thịnh - Đống Đa - Hà Nội

Giấy phép xuất bản số 512/GP- BTTTT.
do Bộ Thông tin và Truyền thông cấp ngày
01/4/2008

TRONG SỐ NÀY

*Thư chúc mừng năm mới của
Bộ trưởng Bộ Công an gửi CBCS CAND

THỜI SỰ - CHÍNH TRỊ
6. Luôn có Bác trên đường chúng ta đi.
8. ĐẶNG VĂN HIẾU: Nâng cao chất lượng đào tạo đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong tình hình mới.

MỪNG ĐẢNG - MỪNG XUÂN - MỪNG ĐẤT NƯỚC ĐỔI MỚI
10. BÙI DANH TUẤN: Phòng cháy, chữa cháy Kinh thành Thăng Long. (Đầu xuân gặp gỡ Giáo sư sử học Lê Văn Lan).
12. DƯƠNG TRUNG QUỐC: Khái lược lịch sử PCCC xưa và nay.
14. YÊN THƯ: Một ngày cuối năm ở đơn vị anh hùng.

NÂNG CAO HIỆU QUẢ QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC TRONG CÔNG TÁC PCCC
18. VŨ HỒNG KHANH: Tăng cường các giải pháp đảm bảo an toàn PCCC trên địa bàn Thủ đô Hà Nội.
20. NGUYỄN QUANG NHẬT: Nâng cao hiệu quả công tác chữa cháy và cứu hộ, cứu nạn trên địa bàn TP Hồ Chí Minh.
22. PHẠM KHẮC LỊCH: Để Quyết định của Thủ tướng Chính phủ về quản lý "đèn trời" đi vào cuộc sống.
26. NGUYỄN VĂN TƯƠI: Ngăn chặn không để xảy ra cháy lớn tại các chợ, trung tâm thương mại.

PHÓNG SỰ
28. PHẠM THỊ THOAN: Đền Hỏa Thần - Nỗi niềm của một Di tích lịch sử.
30. THANH THỦY: Để khói hương chùa mãi bình an.

VẤN ĐỀ HÔM NAY
33. PV: Tục xin lửa đêm Giao thừa.
34. HOÀNG NGỌC HẢI: Biển hộp quảng cáo nhìn từ góc độ an toàn PCCC.

VĂN HÓA - NGHỆ THUẬT
36. NGUYỄN THÀNH LONG: Lửa và những biểu tượng cao quý.
39. LƯƠNG SƠN: Xuân năm Hổ đọc "Nhớ rừng" của Thế Lữ.
40. PHƯƠNG NHUNG: Năm Dần nói chuyện Hổ.
43. Thành ngữ nói về Hổ.
44. Thơ xuân.

NGƯỢC DÒNG LỊCH SỬ
46. NGUYỄN NHƯ MAI: Hoàng Đế NERO và vụ cháy thành Rôma.

GIỚI THIỆU CÔNG NGHỆ - THIẾT BỊ PCCC
48. BÙI TRỌNG ĐỒNG: Hệ thống chữa cháy của tàu chữa cháy trên biển.

KHOA HỌC THƯỜNG THỨC
50. PHẠM HUY QUANG: Một số biện pháp đảm bảo an toàn trong sử dụng bếp gas mini.

BẠN CÓ BIẾT
52. TN: Những vũ điệu chân trần trên lửa.
54. P.T.T: Phong tục đón Tết ở các Châu lục.
56. VŨ THỊ HOÀI: Ý nghĩa một số biểu tượng trong văn hóa Tết của người Việt.

58. THƯ GIÃN

60. TIN HOẠT ĐỘNG

64. TIN TRONG NƯỚC

66. TIN NƯỚC NGOÀI

2010

Chúc mừng năm mới

XUÂN CANH DẦN
2010

NGUYỄN MINH TRIẾT
Chủ tịch
Nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam

Đảng Dân
Vì Với
Dân Đảng
Xây Dựng
Đất Non
Nước Sông
Tiên Hồng
Rồng Lạc
Bền Vững
Vạn Muôn
Thuở. Đời.

Xuaân Canh Daàn

THƯ CHÚC MỪNG NĂM MỚI CỦA BỘ TRƯỞNG BỘ CÔNG AN GỬI CÁN BỘ, CHIẾN SỸ CÔNG AN NHÂN DÂN.

Hà Nội, ngày 01 tháng 01 năm 2010

Nhân dịp đón xuân mới Canh Dần - 2010, thay mặt Đảng ủy Công an Trung ương và lãnh đạo Bộ Công an, tôi thân ái gửi tới toàn thể cán bộ, chiến sỹ Công an, các đồng chí Công an nghỉ hưu, các đồng chí thương binh, bệnh binh, gia đình liệt sỹ Công an nhân dân, các đồng chí Công an xã, bảo vệ dân phố, bảo vệ cơ quan, doanh nghiệp lời chúc mừng tốt đẹp nhất.

Các đồng chí thân mến!

Năm 2009, do tác động của của cuộc khủng hoảng tài chính và suy thoái kinh tế toàn cầu, tình hình chính trị thế giới có nhiều biến động phức tạp, khó lường; thiên tai, dịch bệnh liên tiếp xảy ra làm trầm trọng thêm những khó khăn và yếu kém của nền kinh tế nước ta; nhưng, dưới sự lãnh đạo của Đảng, Chính phủ, sự nỗ lực phấn đấu của các ngành, các cấp và của toàn dân, đất nước đã vượt qua những khó khăn, thử thách và đạt được nhiều thành tựu rất quan trọng. Chúng ta đã ngăn chặn được sự suy giảm kinh tế, bảo đảm ổn định kinh tế vĩ mô, an sinh xã hội và kiềm chế lạm phát; các lĩnh vực văn hóa, xã hội có bước phát triển mới; cải cách hành chính, phòng, chống tham nhũng, thực hành tiết kiệm đạt được những kết quả tích cực; chính trị - xã hội ổn định, quốc phòng, an ninh được tăng cường, vị thế của Việt Nam trên trường quốc tế tiếp tục được nâng cao.

Trên lĩnh vực bảo vệ an ninh, trật tự, lực lượng Công an nhân dân đã phối hợp chặt chẽ với Quân đội nhân dân và các cấp, các ngành, đẩy mạnh phong trào "Toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc", chủ động phòng ngừa, tích cực tấn công làm thất bại mọi âm mưu, hoạt động của các thế lực thù địch, xử lý kịp thời các hành vi lợi dụng dân chủ, nhân quyền hòng phá hoại khối đại đoàn kết toàn dân tộc và chính sách tôn giáo của Đảng, Nhà nước; công tác phòng, chống tội phạm, các tệ nạn xã hội được quan tâm chỉ đạo, đạt hiệu quả thiết thực. Phong trào Công an nhân dân học tập, thực hiện 6 điều Bác Hồ dạy gắn với Cuộc vận động "Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh - Công an nhân dân vì nước quên thân, vì dân phục vụ", đã góp phần tạo những chuyển biến tích cực trong công tác, chiến đấu và xây dựng lực lượng. Nhiều cán bộ, trí, dũng cảm, hết lòng, hết sức phụng sự Tổ quốc, phục vụ nhân dân, được Đảng, Nhà nước và nhân dân tin yêu, khen ngợi.

Nhân dịp này, lực lượng Công an nhân dân bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đối với Đảng, Nhà nước, cấp ủy, chính quyền các cấp, các ngành, các tổ chức chính trị xã hội và các tầng lớp nhân dân đã quan tâm chỉ đạo, phối hợp, giúp đỡ lực lượng Công an nhân dân hoàn thành tốt nhiệm vụ.

Năm 2010, toàn Đảng, toàn dân và toàn quân ta ra sức phấn đấu thực hiện thắng lợi Nghị quyết Đại hội X của Đảng, tổ chức đại hội đảng các các cấp tiến tới Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XI; đất nước ta sẽ diễn ra nhiều sự kiện chính trị quan trọng và có nhiều ngày kỷ niệm lớn; trong đó có kỷ niệm 65 năm Ngày truyền thống Công an nhân dân và 5 năm Ngày hội toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc. Trong bối cảnh đó, các thế lực thù địch sẽ ra tăng hoạt động chống phá, nhiệm vụ bảo vệ an ninh trật tự sẽ hết sức nặng nề, đòi hỏi lực lượng Công an phải không ngừng nêu cao tinh thần cảnh giác, chủ động đấu tranh ngăn chặn có hiệu quả với âm mưu, hoạt động phá hoại của các thế lực thù địch và bọn tội phạm, để trong bất cứ tình huống nào vẫn luôn giữ vững ổn định chính trị, bảo đảm tốt trật tự an toàn xã hội, bảo vệ tuyệt đối an toàn đại hội đảng bộ các cấp và các sự kiện trọng đại của đất nước.

Bước sang năm mới, với khí thế thi đua mới, mỗi đơn vị, cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân hãy tiếp tục phát huy truyền thống vẻ vang của mình, đổi mới, sáng tạo, ra sức học tập, làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh, thực hiện tốt 6 điều Bác Hồ dạy, đoàn kết thống nhất, gắn bó mật thiết với nhân dân, quyết tâm thực hiện thắng lợi mọi nhiệm vụ và lập nhiều thành tích mới to lớn hơn nữa.

Chúc các đồng chí cùng gia đình năm mới dồi dào sức khỏe, hạnh phúc và thành công.

BỘ TRƯỞNG BỘ CÔNG AN

Đại tướng Lê Hồng Anh

Luôn có Bác trên đường chúng ta đi

Trong cuốn biên niên sử của lực lượng Cảnh sát PCCC, giữa những trang vàng thành tích, chiến công có ghi những dòng trang trọng những kỷ niệm về sự quan tâm đặc biệt của Chủ tịch Hồ Chí Minh với công tác PCCC. Đọc những dòng chữ ấy, chúng ta chợt nhớ đến câu thơ của nhà thơ Tố Hữu:

Ta bên Người, Người tỏa sáng trong ta
Ta bỗng lớn bên Người một chút

Trải qua nửa thế kỷ xây dựng, chiến đấu và trưởng thành, lực lượng Cảnh sát PCCC đang ngày càng lớn mạnh, vững bước theo lý tưởng của Người. Người luôn ở bên ta, ngời sáng, soi đường chỉ lối cho ta trên bước đường đi tới.

Mùa xuân về, gặp lại những kỷ niệm, những lời dạy của Người khiến chúng ta thấy ấm lòng thêm, tất cả cứ hiển hiện trước mắt thúc giục, động viên chúng ta, những chiến sĩ ngày đêm tận tụy với công việc phòng cháy và sẵn sàng dập lửa vì cuộc sống bình yên của nhân dân, vì sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Sinh thời, mặc dù bận trăm công nghìn việc, Người vẫn dành sự quan tâm cho công tác PCCC và lực lượng Cảnh sát PCCC. Người luôn dõi theo những bước đi, vừa uốn nắn, vừa động viên kịp thời những chiến công mà lực lượng Cảnh sát PCCC gặt hái được. Trong bộn bề công việc, bộn bề lo toan cho vận mệnh dân tộc, Người vẫn dành thời gian đến thăm và chúc Tết gia đình đồng chí Trương Từ Thức, người Đội trưởng Đội PCCC Hà Nội năm xưa; tặng Huy hiệu của Người cho những cán bộ chiến sĩ đã lập thành tích xuất sắc, anh dũng, kiên cường, không quản ngại gian khổ, hy sinh nêu cao tinh thần "Vì nước quên thân, vì dân phục vụ"...

Mỗi lời Người nói, mỗi việc Người làm đều được toả sáng từ trí tuệ trác tuyệt, trái tim chan chứa yêu thương dành trọn cho dân, cho nước của Người nên đã lắng đọng, khắc ghi trong tâm trí chúng ta. Người đã đi xa nhưng lời dạy của Người còn mãi với lực lượng như một tài sản vô cùng quý báu. Nhớ Tết năm 1955, lực lượng Cảnh sát PCCC Hà Nội được cử một tiểu đội bảo vệ lễ đài Ba Đình nhân cuộc mit tinh của nhân dân Thủ đô chào mừng Đảng, Chính phủ sau 9 năm kháng chiến trở về Thủ đô. Khi cuộc mit tinh kết thúc, Bác từ lễ đài đi xuống, rẽ qua tiểu đội PCCC đang làm nhiệm vụ gần đó. Bác bắt tay từng người và nói "Nhân dịp năm mới, Bác chúc các chú thất nghiệp". Bác còn nói vui: "Nếu các chú có việc làm luôn thì nhà dân cháy hết". Lời nói của Bác

thật giản dị nhưng bao hàm cả một phương châm lớn của công tác PCCC, nó đòi hỏi mỗi cán bộ, chiến sĩ phải tận tâm, tận trí, ra sức học tập trau dồi kiến thức mới hoàn thành được nhiệm vụ được giao. Lời chúc của Người đến tận bây giờ và mai sau vẫn luôn nhắc nhở lực lượng Cảnh sát PCCC phải tích cực đề phòng không để cháy xảy ra, sẵn sàng chữa cháy kịp thời, có hiệu quả.

Có một câu chuyện nhỏ đã làm chúng ta hiểu hơn câu nói của một học giả Pháp: "Cái vĩ đại của Hồ Chí Minh có lẽ chính là cái bình thường của ông". Đó là một lần đồng chí Cục trưởng Cục Cảnh sát PCCC được triệu tập lên Phủ Chủ tịch và được biết sự việc là trong Phủ Chủ tịch có một bể chứa nước vừa dùng sinh hoạt, vừa dùng để chữa cháy, nhưng nay không cần dùng bể đó để phục vụ sinh hoạt nữa nên có đồng chí trong Phủ Chủ tịch đề nghị dỡ bỏ. Khi hỏi ý kiến Bác, Bác bảo: Phải hỏi các chú phòng cháy đã, nếu không cần bể nước ấy để chứa nước chữa cháy thì hãy phá. Điều đó cho thấy dù ở cương vị Chủ tịch nước, Bác vẫn luôn nêu cao ý thức PCCC như một công dân và chúng ta đã học được ở Người lối sống giản dị, có trách nhiệm, luôn gần gũi với nhân dân.

Năm 1961, công cuộc xây dựng, kiến thiết miền Bắc XHCN của nhân dân ta đang trên đà phát triển mạnh mẽ, các lĩnh vực sản xuất kinh doanh được mở rộng. Trước đòi hỏi khách quan phải tăng cường công tác PCCC, Bộ Công an đã dự thảo Pháp lệnh lấy tên là Pháp lệnh về phòng, cứu hoả. Trước khi trình Uỷ ban thường vụ Quốc hội thông qua, bản dự thảo đã được Bác Hồ duyệt từng câu, từng chữ và cho nhiều ý kiến quý báu. Một số đồng chí lãnh đạo Bộ Công an hồi đó được Bác trực tiếp giải thích những chỗ do Bác sửa chữa, bổ sung kể lại: Bác nói không đồng ý với tên của Pháp lệnh nêu trong Dự thảo vì "hoả" là từ Hán, ta có từ "cháy" dùng đúng hơn. Vậy, Bác thấy nên đặt là "phòng cháy, chữa cháy". Rồi Người nói vui: "Đã là đám cháy gây tác hại thì phải dập tắt nó đi chứ việc gì mà phải "cứu" nó. Giữa cụm từ PCCC Bác thấy nên thêm chữ "và", tuy có dài hơn một chút nhưng để mọi người thấy rõ vừa phải phòng để khỏi cháy vừa phải sẵn sàng để chữa khi cháy xảy ra.

Những điều Bác sửa trong Pháp lệnh vẫn còn nguyên giá trị đến ngày nay như một lời nhắc nhở chúng ta phải đào sâu suy nghĩ trong bất cứ công việc gì, khơi dậy trong lực lượng Cảnh sát PCCC niềm tự hào về sự trong sáng của tiếng Việt.

Ngày 04/10/1961, Bác ký Lệnh công bố Pháp lệnh Quy định việc quản lý của Nhà nước đối với công tác PCCC. Đây cũng là thời điểm lực lượng Cảnh sát PCCC chính thức được thành lập. Chưa đầy ba năm sau, lực lượng Cảnh sát PCCC đã bước vào cuộc chiến đấu ác liệt do cuộc chiến tranh phá hoại của đế quốc Mỹ gây ra. Dưới mưa bom, bão đạn, Cảnh sát PCCC đã mưu trí, dũng cảm dập tắt hàng ngàn đám cháy lớn nhỏ, bảo vệ hàng ngàn nóc nhà, hàng vạn tấn lương thực, vũ khí đạn dược, xăng dầu... Hàng chục cán bộ, chiến sĩ đã anh dũng hy sinh, có những người khi ngã xuống, tay vẫn nắm chặt lăng vòi, bên những thùng hàng được bảo vệ để gửi ra tiền tuyến. Đội PCCC Hòn Gai - Công an tỉnh Quảng Ninh vừa dập tắt lửa trên bốn chiếc xà lan chở dầu bị máy bay địch bắn cháy tại vịnh Hạ Long được ít ngày thì nhận được Bằng khen của Chủ tịch nước. Ai cũng ngỡ ngàng vì cả Bộ Công an và Công an tỉnh Quảng Ninh đều chưa báo cáo thành tích và đề nghị khen thưởng. Thì ra, Bác theo dõi qua báo đài thấy lực lượng Cảnh sát PCCC làm tốt nhiệm vụ nên Người đã chủ động khen thưởng kịp thời, động viên cán bộ PCCC Quảng Ninh.

Ngày 29/6/1966, kho xăng Đức Giang bị cháy do máy bay Mỹ đánh phá, lực lượng Cảnh sát PCCC đã ngoan cường chiến đấu dập tắt đám cháy. Ngày 03/8/1966, cán bộ chiến sĩ đã vinh dự nhận được thư của Bác khen ngợi cán bộ chiến sĩ đã dũng cảm, mưu trí làm tròn nhiệm vụ và Người dạy bốn điều:

1. Phải thường xuyên nâng cao cảnh giác, chớ chủ quan, tự mãn.

2. Phải thường xuyên thật sẵn sàng để nhanh chóng làm tròn nhiệm vụ bất kỳ trong tình hình nào, để bảo vệ tài sản của nhà nước và nhân dân.

3. Phải không ngừng học tập, nghiên cứu phát huy sáng kiến, tổng kết kinh nghiệm để tiến bộ hơn nữa trong việc PCCC.

4. Phải thường xuyên bồi dưỡng nghiệp vụ cho lực lượng dân phòng ngày càng tiến bộ để họ trở thành người giúp việc thật đắc lực cho các đồng chí.

Lời dạy của Người luôn là kim chỉ nam cho mọi hoạt động của lực lượng Cảnh sát PCCC. Suốt gần 50 năm thi hành Pháp lệnh quy định việc quản lý của Nhà nước về công tác PCCC, lực lượng Cảnh sát PCCC đã không ngừng lớn mạnh, thực hiện tốt chức năng quản lý Nhà nước về PCCC trong phát triển của đất nước.

Những ngày mới thành lập, tuy còn rất non trẻ, phương tiện chữa cháy thiếu thốn song lực lượng Cảnh sát PCCC đã nỗ lực phấn đấu, không sợ hy sinh, gian khổ kiên cường chiến đấu và chiến thắng giặc lửa lập nên những chiến công hào hùng, góp phần bảo vệ tính mạng và tài sản của nhân dân, bảo vệ thành quả XHCN. Ngày ấy, hình ảnh người chiến sĩ chữa cháy áo bạt, mũ đồng xông pha trong khói lửa đã in sâu trong tâm trí của nhiều người dân. Khi im tiếng súng, những cán bộ chiến sĩ Cảnh sát PCCC lại đến từng ngõ xóm, phố phường vận động và hướng dẫn nhân dân làm tốt công tác PCCC, góp phần làm dấy lên phong trào "Phòng gian, phòng hoả, phòng tai nạn" sôi nổi suốt thời gian chống chiến tranh phá hoại của đế quốc Mỹ. Và từ đó, công tác PCCC đã thực sự ăn sâu bám rễ trong nhân dân, hình thành phong trào toàn dân PCCC với lực lượng Cảnh sát PCCC cơ sở và dân phòng ngày càng lớn mạnh trên cả nước làm nòng cốt trong phong trào Toàn dân PCCC. Hằng năm, lực lượng này đã phát hiện và tổ chức dập tắt kịp thời trên 60% tổng số vụ cháy xảy ra, ngăn chặn cháy lớn, làm giảm thiệt hại do cháy gây ra.

Thực hiện lời dạy của Người, lực lượng Cảnh sát PCCC đã thực sự trở sự trở thành lực lượng chủ lực, đóng vai trò tham mưu tích cực cho Bộ Công an và Chính phủ làm tốt chức năng quản lý nhà nước trong lĩnh vực PCCC. Lực

(Xem tiếp trang 16)

NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG ĐÀO TẠO ĐÁP ỨNG YÊU CẦU NHIỆM VỤ TRONG TÌNH HÌNH MỚI*

Trung tướng ĐẶNG VĂN HIẾU**

Ngày 16/10/2009, Trường Đại học PCCC đã long trọng tổ chức khai giảng năm học mới 2009 - 2010. Đồng chí Trung tướng Đặng Văn Hiếu - Ủy viên BCH TW Đảng - Thứ trưởng Bộ Công an đã tới dự và có bài phát biểu quan trọng. Tạp chí Phòng cháy và Chữa cháy trân trọng giới thiệu toàn văn bài phát biểu của đồng chí Thứ trưởng.

Thưa các đồng chí đại biểu,

Thưa các đồng chí cán bộ, giáo viên và học viên nhà trường.

Hôm nay, tôi rất vui mừng đến dự Lễ khai giảng năm học 2009 - 2010 của Trường Đại học PCCC. Thay mặt Đảng ủy CATW và Lãnh đạo Bộ Công an xin gửi đến các đồng chí đại biểu cùng toàn thể cán bộ, giáo viên, học viên nhà trường lời chúc tốt đẹp nhất, chúc các đồng chí mạnh khỏe bước vào năm học mới với một khí thế mới, tiếp tục phát huy những thành tích đã đạt được, tổ chức thực hiện thắng lợi nhiệm vụ năm học 2009 - 2010.

Trong năm học vừa qua, thực hiện chiến lược phát triển giáo dục giai đoạn 2001 - 2010 của Chính phủ và Chương trình của Bộ trưởng Bộ Công an về phát triển Giáo dục - Đào tạo trong lực lượng Công an nhân dân, tập thể Đảng ủy - Ban Giám hiệu, cán bộ giáo viên và học viên Trường Đại học PCCC đã đoàn kết, khắc phục khó khăn, nỗ lực phấn đấu, tổ chức thực hiện có hiệu quả phong trào thi đua Dạy tốt - Học tốt; có những đổi mới, cải tiến về nội dung, phương pháp đào tạo và học tập; chú trọng nâng cao năng lực thực hành cho học viên, chủ động quan hệ tốt với các học viện, các trường đại học trong và ngoài ngành Công an, với Công an các địa phương để nâng cao chất lượng đào tạo. Nhà trường đã làm tốt các mặt công tác xây dựng lực lượng; tăng cường cơ sở vật chất kỹ thuật phục vụ dạy - học và cải thiện đáng kể điều kiện công tác, sinh hoạt của cán bộ, giáo viên và học viên; đáp ứng được yêu cầu đào tạo, bồi dưỡng cán bộ trong thời kỳ mới. Đặc biệt, các đồng chí đã triển khai thực hiện tốt Quyết định của Thủ tướng Chính phủ về việc tổ chức đào tạo cán bộ PCCC cho các đối tượng ngoài ngành Công an. Đây là một chủ trương đúng đắn, góp phần quan trọng để từng bước xã hội hóa công tác PCCC theo quy định của pháp luật PCCC.

Với những thành tích đã đạt được, tổng kết năm học 2008 - 2009 vừa qua, Trường Đại học PCCC tiếp tục nằm trong tốp các trường dẫn đầu trong phong trào thi đua khối các trường CAND, được Bộ trưởng Bộ Công

**Ủy viên TW Đảng – Thứ trưởng Bộ Công an

* Đầu bài do BBT đặt.

PHÒNG CHÁY CHỮA CHÁY *Kinh thành Thăng Long*

Đầu xuân gặp gỡ Giáo sư Sử học Lê Văn Lan

BÙI DANH TUẤN
(Thực hiện)

Mùa xuân này, cả dân tộc đang hướng tới Đại lễ kỷ niệm 1000 năm Thăng Long - Hà Nội. Mỗi chúng ta đều không khỏi xúc động và tự hào khi nhớ về những công lao to lớn của ông cha ta trong sự nghiệp dựng nước và giữ nước. Kinh thành Thăng Long hôm nay đã 1000 năm tuổi và trở thành một đô thị văn minh, đi đầu cả nước trong sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa. Trải qua bao thăng trầm của lịch sử, để có một Thủ đô Hà Nội hiện đại mang tầm vóc thời đại như ngày nay, không thể không kể đến công lao gìn giữ, xây dựng của bao thế hệ. Trong đó, công tác phòng cháy, chữa cháy cũng được quan tâm từ những ngày đầu xây dựng Kinh thành. Mùa xuân về, chúng ta cùng tìm hiểu công tác phòng cháy, chữa cháy trong Kinh thành Thăng Long xưa qua cuộc trò chuyện với Giáo sư sử học Lê Văn Lan.

PV: *Trước tiên, xin Giáo sư cho biết đôi nét về đặc điểm Kinh thành Thăng Long trước khi Lý Thái Tổ xuống Chiếu dời đô?*

GS Lê Văn Lan: Theo sách "Tây Hồ chí" thì Hà Nội có cội nguồn từ một làng ven sông Tô với trung tâm là núi Nùng. Làng ấy tên là Long Đỗ, tức: Rốn Rồng. Đến thế kỷ thứ IV, Hà Nội bước vào chính sử với tư cách là lỵ sở của huyện lỵ Tống Bình. Lỵ sở có nghĩa là nơi tập trung dân cư đông đúc.

Tới giữa thế kỷ thứ VI, Lý Nam Việt Đế cho dựng một tòa thành tre, gỗ ở bờ sông Tô, là tòa thành đầu tiên ở đất nội thành Hà Nội được ghi chép trong cổ sử. Từ đầu thế kỷ thế kỷ thứ VII, dưới thời Đường, nơi đây trở nên lỵ sở của An Nam đô hộ phủ. Nhiều thành lũy nối nhau được xây dựng trên đất này: Năm 621 có Tử Thành (thành nhỏ) trên bờ sông Tô. Năm 767 xây La Thành (thành bao bọc) quây quanh Tử Thành. Năm 808 La Thành được đắp to hơn, gọi là Đại La Thành. Năm 866 làm lại Đại La Thành. Quy mô các tòa thành ngày càng được mở rộng, có nghĩa là dải đất này ngày càng phát triển, quan trọng hơn lên, bên trong thành, hẳn đã có phố phường, chợ búa nhộn nhịp. Sang đầu thế kỷ XI, Thành Đại La trở nên một chốn đô hội có sức hút lớn, lớn đến mức hút luôn cả kinh đô đất nước về phía mình.

Thực ra từ năm 967, Đinh Tiên Hoàng Đế thống nhất đất nước, thiết lập quốc gia Đại Cồ Việt và chọn Hoa Lư giữa vùng núi non hiểm trở làm nơi đóng đô với dụng ý phòng thủ, xây dựng vương quyền tự chủ. Nhưng đến 41 năm sau, cùng với thành quả bảo vệ và củng cố độc lập dân tộc trên cơ sở thống nhất đất nước, các triều đại Đinh và Tiền Lê đã đưa đất nước chuẩn bị bước vào một thời kỳ mới, xây dựng quốc gia trên quy mô lớn, phục hưng dân tộc toàn diện. Năm 1010 sau 9 tháng lên ngôi, Lý Công Uẩn quyết định phải dời đô, phải xây dựng một đô thị mới rộng lớn hơn Hoa Lư đương thời. Ông đã chọn thành Đại La với lý do nơi đây có địa thế rồng cuộn hổ ngồi, đất đai bằng phẳng, cao mà thoáng, lại tiện hướng nhìn sông dựa núi, có thể phát triển mọi mặt kinh tế, chính trị đến

muôn đời sau. Các nhà nghiên cứu địa lý, lịch sử, chính trị, kinh tế đều có nhận xét: vua Lý Công Uẩn đã rất tinh đời trong việc chọn Kinh đô mà mãi đến ngàn năm sau nơi đây vẫn là chốn đô hội, là trung tâm phát triển của cả nước. Công tác phòng cháy, chữa cháy cũng đã được quan tâm ngay từ những ngày đầu xây dựng Kinh thành.

PV: *Thưa Giáo sư, cùng với việc xây dựng và phát triển Kinh thành Thăng Long, việc phòng cháy và chữa cháy đã được các triều đại quan tâm như thế nào?*

GS Lê Văn Lan: Ngày xưa, Kinh thành Thăng Long chưa phải có nhiều nhà cửa, phố xá xây gạch, lợp ngói như bây giờ. Tuy cung điện và dinh thự thì đã khang trang, bề thế, nhưng phần lớn nhà dân vẫn lợp bằng tranh, dùng cột tre, phên nứa hay trát đất. Những người dân chủ yếu là thợ thủ công, thường đem gia đình lên kinh lập nghiệp, dựng nên những ngôi nhà vừa là nơi ở, vừa là nơi sản xuất, vừa là cửa hàng. Do diện tích trong khu thương mại của Kinh thành Thăng Long hạn chế, nhiều ngôi nhà phải xây dựng sát nhau nên nếu xảy ra hỏa hoạn sẽ gây những hậu quả vô cùng nghiêm trọng. Chuyện hỏa hoạn trong Kinh thành Thăng Long cũng đã được ghi vào sử sách chứng tỏ các triều đại rất quan tâm đến công tác này. Theo ghi chép của Đại việt sử ký toàn thư thì: Năm 1156, mùa Đông, tháng 12, ban đêm kho Ngự cháy. Năm Giáp Dần, niên hiệu Thiệu Bình thứ I (1434), tháng 5 ngày 11, Kinh thành bị cháy, lửa lan ra thiêu mất vài trăm nhà, nhiều người chết cháy. Tháng 3, năm Nhâm Thìn, niên hiệu Hồng Đức thứ 3 (1472), gác cửa Tây bị cháy. Ngày 18 tháng 10 năm Kỷ Hợi, 1479: "Giờ Dậu có hỏa tai, lửa cháy lan đến kho thuốc súng của vệ Thiên uy ở cửa Đoan môn, cháy sạch cả nhà túc trực của các vệ Thần tý, Tráng sĩ, Điện tiền ở phía Tây"... Sách Việt sử lược cũng có ghi: Năm Giáp Tuất 1154, niên hiệu Đại Định thứ 15, mùa Đông, tháng Chạp, cái kho của nhà vua bị cháy; Năm Canh Dần 1170, năm Chính Long Bảo Ứng thứ 8, cuối mùa Hạ tháng 6, cung Nghênh Thiềm bị cháy... Theo sách Khâm định Việt sử thông giám cương mục ghi: Năm Bính Tý 1156, tháng 12 mùa Đông, kho tàng của vua bị cháy...

Và còn rất nhiều vụ cháy khác được sử sách ghi chép lại một cách khá chi tiết, ngay cả việc ban khen về việc chữa cháy cũng được các vị Vua anh minh coi trọng. Điển hình là vào năm 1278, một khu nhà dân trong kinh thành bị cháy ban đêm. Vua Trần Thánh Tông đang ngủ say, nghe tin, tức tốc vùng dậy cùng với các nội thị chạy ngay đến nơi xảy ra hỏa hoạn. Đám cháy đã được dập tắt. Những người đến sớm và hăng hái nhất để chữa cháy đã được vua ban thưởng.

PV: *Thưa Giáo sư, công tác phòng cháy, chữa cháy trong Kinh thành Thăng Long thời kỳ đó được thực hiện cụ thể như thế nào?*

GS Lê Văn Lan: Về thời Lê, trong sách "Vũ trung tùy bút", danh nho Phạm Đình Hổ còn cho biết: "Đất Kinh thành đông đúc, nhà ở liền nhau, thường có hỏa hoạn". Thời Nguyễn, cháy lớn cũng thường xảy ra. Trước tác hại của nạn cháy, người Thăng Long đã phải chủ động phòng cháy, chữa cháy, bao gồm cẩn tắc trong việc sử dụng lửa để loại trừ nguyên nhân cháy, mọi nhà đều phải chuẩn bị dụng cụ chữa cháy. Biện pháp này trở thành quy định và được ghi lại: "Theo lệ cũ, chốn Kinh thành không phải chịu thuế dung, thuế điệu, chỉ tính từng dãy nhà, không cứ nhà quan hay nhà dân. Hàng năm, mỗi nhà phải chịu một xuất đi sửa sang đắp lại nền cờ tướng, dọn cỏ xung quanh cung đình, cung ứng việc kiến trúc. Hoặc phải thay nhau sắm đầy đủ dây, đòn, câu liêm, thang tre, bó đuốc, thùng gánh nước để theo quân đề lĩnh đi túc trực điếm canh, phòng thủ khi cần đến".

Không chỉ có vậy, việc phòng cháy và chữa cháy ở Kinh thành từ xa xưa đã được các triều đại đặc biệt coi trọng và được quy định trong các bộ luật của triều đình. Năm 1428, Lê Lợi lên ngôi Hoàng đế Thuận Thiên, khôi phục quốc hiệu Đại Việt và đổi tên Thăng Long thành Đông Kinh. Để bảo vệ Kinh thành, việc phòng cháy và chữa cháy ở Đông Kinh trong 300 năm vương triều nhà Lê đã được quy định rất chi tiết, cụ thể trong Quốc triều hình luật (Luật hình triều Lê). Điều 610 ghi rõ: "Người thấy lửa bốc cháy, nên báo mà không đi báo, nên cứu mà không đến cứu, thì xử nhẹ hơn tội đánh cháy hai bậc.

(Xem tiếp trang 25)

KHÁI LƯỢC LỊCH SỬ PCCC

xưa & nay

DƯƠNG TRUNG QUỐC*

Đến nay, thời điểm tổ tiên loài người phát hiện ra lửa vẫn là một bí ẩn. Nhiều giả thuyết cho rằng dấu hiệu cổ nhất về sử dụng lửa bắt nguồn từ Koobi Fora ở Kenya, nơi các nhà nghiên cứu tìm thấy những mảng trầm tích màu được cho là nền lò sưởi có niên đại cách đây khoảng 1,6 triệu năm. Ở Việt Nam, cho đến nay vẫn chưa có kết quả khảo cổ đầy đủ về thời gian con người bắt đầu sử dụng lửa, nhưng qua khai quật tại các di chỉ núi Đọ, Đông Sơn... phát hiện thấy các mẫu than gỗ, than xương động vật có niên đại cách đây vào khoảng 40 vạn năm, thuộc người Việt cổ. Họ dùng ngọn lửa để nấu chín thức ăn, để săn bắt thú rừng, để khai hoang mở rộng diện tích đất trồng cây nông nghiệp... phục vụ cuộc sống. Và cũng từ đó, ý thức về PCCC của người Việt Cổ đã được hình thành.

Sau khi từ bỏ cuộc sống quần cư trong hang động, người Việt cổ đã lợi dụng vật liệu sẵn có trong tự nhiên như tre, gỗ dựng nhà để ở. Từ những hiểm họa trong tự nhiên như núi lửa, cháy rừng hay bất cẩn trong cuộc sống hàng ngày để xảy ra cháy, cha ông ta đã tìm ra các biện pháp đề phòng và khống chế. Các ngôi nhà được xây dựng gắn liền với sông, suối, ao, hồ, nhìn về hướng Nam để đón gió từ biển thổi vào, mùa hè thì mát, mùa đông thì ấm vừa thuận tiện cho sinh hoạt lại đảm bảo sẵn sàng cung cấp nguồn nước khi có cháy xảy ra. Bếp nhìn về hướng Tây thì ngọn lửa sẽ không bị gió từ biển gió thổi tạt về phía vách gây cháy. Các công trình đình chùa, miếu mạo hay bàn thờ thường nhìn ra hướng Bắc là hướng thường gió thổi khi có mưa phùn, mùa đông, do vậy nguy cơ cháy giảm đáng kể. Các cột, kèo gỗ được xử lý bằng cách quét lớp những lớp sơn được tạo từ hỗn hợp nhiều loại vật liệu, được thiếp vàng hoặc dùng hỗn hợp bùn và cỏ tạo thành một lớp bảo vệ xung quanh các trụ gỗ vừa tăng tính uy nghiêm, vừa gia tăng tính chống cháy. Những linh vật trên mái đình chùa thường có kết cấu lưỡi là đoạn kim loại ngoằn ngoèo vừa mang tính gợi hình đồng thời được nối xuống đất ngoài việc tăng cường sự bền chắc công trình còn có chức năng như cột chống sét ngày nay.

Theo dòng lịch sử, với ý thức đảm bảo an toàn phòng cháy chữa cháy trong đời sống và sản xuất thường ngày, mỗi gia đình, thôn xóm đều sắm câu liêm, sào... dập lửa. Khi nghe trống liên thanh, tù và hoặc mõ báo động có cháy thì trai tráng tập trung đi chữa cháy cho thôn xóm, làng mạc của mình hoặc của các nơi lân cận. Từ hậu quả những vụ cháy xảy ra cha ông ta đã đúc kết "giặc phá không bằng nhà cháy", coi hỏa hoạn là một trong bốn loại đại họa "thủy, hỏa, đạo, tặc"... để nói lên tác hại ghê gớm của ngọn lửa. Nhiều nơi lập đền thờ thần hỏa để cầu an, có nơi có tục lệ đêm 30 tết mọi người tập trung gõ chiêng trống, đốt đuốc chạy quanh xóm làng hô "hỏa, hỏa" để tiễn thần hỏa về trời.

Dưới mỗi triều đại, công tác phòng cháy chữa cháy luôn được quan tâm. Năm 1042 dưới thời vua Lý Thái Tông, bộ Hình thư được ban hành quy định cứ ba nhà hợp thành một "bảo" để kiểm soát lẫn nhau và cùng liên đới chịu trách nhiệm về các tội, trong đó có trách nhiệm đảm bảo an toàn phòng cháy chữa cháy. Dưới triều vua Lê Thánh Tông, Bộ luật Hồng Đức được hoàn thành trong đó có 5 điều quy định về phòng cháy chữa cháy tại chương Cấm vệ và chương Bộ Vong. Triều Nguyễn, quy định đảm bảo an toàn phòng cháy chữa cháy tại 2 điều thuộc phần Tạp phạm của Bộ luật Gia Long. Ngoài việc ban hành Luật, dưới các triều đại đều có ban hành các Chiếu, Lệnh về công tác đảm bảo an ninh trật tự nói chung và công tác đảm bảo an toàn phòng cháy chữa cháy nói riêng. Các vụ cháy lớn xảy ra đều được ghi chép vào sử sách cho thấy sự chú trọng của chính quyền trung ương với công tác phòng chống hỏa hoạn, xếp nó ngang hàng với các sự kiện quan trọng khác của quốc gia. Bên cạnh công tác đảm bảo an toàn phòng cháy chữa cháy cho cuộc sống ở hoàng cung và trong kinh thành các triều đại cũng tăng cường công tác đảm bảo an toàn phòng cháy chữa cháy ở nông thôn bằng cách tổ chức lực lượng tuần đinh. Tuần đinh có nhiệm vụ đảm bảo an ninh trật tự nói chung và tổ chức chữa cháy khi có cháy xảy ra.

Từ năm 1922, ở Thượng Luân, Thượng Kiệm - Kim Sơn (Ninh Bình) nhân dân tự đứng lên thành lập hội với tên gọi "Tương tế cứu hỏa hội" để giúp nhau phòng hỏa, cứu hỏa. Hội có cờ truyền thống, trên cờ có dòng chữ "cứu hỏa tương tế hội 1922". Hội tự trang bị các phương tiện chữa cháy ban đầu

*Tổng Biên tập Tạp chí Xưa & Nay
Chủ tịch Hội Khoa học Lịch sử Việt Nam

như gầu vẩy, câu liêm, đặc biệt còn mua được 4 máy bơm cải tiến và một số ống thụt bằng đồng. Lịch sử phòng cháy chữa cháy ghi nhận "Tương tế cứu hỏa hội" là đội chữa cháy tình nguyện đầu tiên của nước ta.

Sau một thời gian dài bóc lột, đến tận những năm 1930, để đảm bảo trật tự xã hội, thực dân Pháp thành lập các đội cứu hỏa ở Sài Gòn, Phú Lâm và Bình Đông sau đó sáp nhập lại thành Sở Chữa lửa Sài Gòn - Chợ Lớn với 12 xe chữa cháy, 1 xe thang, 1 xe chở vòi, 1 xe bơm, 3 xe zep chỉ huy và 220 lính cứu hỏa. Đây là đội cứu hỏa chuyên nghiệp đầu tiên trong thời kỳ Pháp thuộc. Đến những năm 1936, 1937 do xảy ra một số vụ cháy lớn ảnh hưởng kế hoạch khai thác thuộc địa, thực dân Pháp thành lập một số đội chữa cháy ở Hà Nội, Hải Phòng... Ngoài nhiệm vụ chữa cháy cho các đô thị, các đội này còn có nhiệm vụ làm vệ sinh công sở và nhà ở của các tầng lớp bóc lột, đàn áp, giải tán các cuộc mít tinh, biểu tình của quần chúng nhân dân và công nhân lao động.

Sau cuộc khởi nghĩa giành chính quyền tháng 8/1945, do được giác ngộ từ trước, những người làm công tác phòng cháy chữa cháy ngoài nhiệm vụ tham gia đấu tranh còn chủ động tiếp quản, giữ gìn máy móc, phương tiện, bảo vệ trụ sở, bảo vệ các đoàn diễu hành chào mừng Cách mạng thành công và bảo vệ cuộc mít tinh trong ngày Quốc Khánh, chuẩn bị những tiền đề cần thiết thành lập lực lượng phòng cháy chữa cháy chuyên nghiệp.

Trước yêu cầu của công tác phòng hoả, cứu hoả và bảo vệ Thủ đô, tháng 12/1954, Bộ Công an ra Quyết định thành lập Đại đội Cứu hỏa thuộc Ban Trị an Dân cảnh - Sở Công an Hà Nội. Đây là Đội Phòng cháy, chữa cháy chuyên nghiệp đầu tiên của nước Việt Nam dưới thời đại Hồ Chí Minh. Trong hai cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp và đế quốc Mỹ, lực lượng Phòng cháy, chữa cháy đã tích cực tham gia chiến đấu cũng như sẵn sàng chữa cháy bảo vệ thanh quả cách mạng, bảo vệ cuộc sống bình yên, hạnh phúc của nhân dân.

Ngày 28/7/1956, Thủ tướng Chính phủ có Nghị định số 982/TTg về việc thành lập Cục Cảnh sát nhân dân thuộc Bộ Công an quy định lực lượng Cứu hỏa là một bộ phận của lực lượng Cảnh sát nhân dân. Ngày 10/8/1956, Thủ tướng Chính phủ có Thông tư số 1001/TTg về việc tổ chức ngành Cảnh sát nhân dân, quy định nhiệm vụ của ngành Cảnh sát nhân dân trong đó nhiệm vụ của Cảnh sát Cứu hỏa: Cảnh sát Cứu hoả phụ trách công tác phòng hoả, cứu hoả trong nhân dân. Đây là những văn bản đầu tiên của Chính phủ quy định cụ thể về việc thành lập lực lượng Cứu hỏa - tiền thân lực lượng Phòng cháy, chữa cháy ngày nay.

Ngày 04/10/1961, Chủ tịch Hồ Chí Minh ký Sắc lệnh số 53/LCT ban hành "Pháp lệnh quy định việc quản lí của Nhà nước đối với công tác phòng cháy và chữa cháy. Đây là sự kiện quan trọng, đánh dấu một bước trưởng thành của lực lượng Cảnh sát PCCC, là cơ sở pháp lí để xây dựng lực lượng Cảnh sát PCCC từng bước chính quy, hiện đại, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ giữ gìn trật tự an toàn xã hội trong giai đoạn mới của cách mạng.

Trong điều kiện kinh tế - xã hội còn nhiều khó khăn, chiến tranh loạn lạc, phương tiện kĩ thuật rất hạn chế song với tinh thần tự lực tự cường, lực lượng Cảnh sát PCCC đã tổ chức chữa cháy những vụ cháy lớn như vụ cháy kho xăng dầu Đức Giang, Thượng Lý, chữa cháy trận địa tên lửa ở Ninh Bình, Thanh Hóa... nghiên cứu thành công thuốc bột chữa cháy năm 1977, thiết bị báo cháy tự động nhiệt, khói, tổng hợp, lắp đặt thành công máy điện thoại vô tuyến để liên lạc từ đám cháy về đơn vị qua bưu điện năm 1980, hoán cải con tầu "Tự lực" và tầu "Biệt kích" thành tầu chữa cháy...

Đáp ứng yêu cầu nguồn nhân lực thực hiện công tác đảm bảo an toàn phòng cháy, chữa cháy trong tình hình mới, ngày 14/10/1999, Thủ tướng Chính phủ ký Quyết định số 203/1999/QĐ-TTg về việc thành lập Trường Đại học PCCC. Việc Chính phủ có Quyết định thành lập Trường Đại học PCCC mang ý nghĩa thời đại, đánh dấu sự kiện lần đầu tiên Việt Nam đào tạo cán bộ có trình độ kỹ sư phòng cháy, chữa cháy.

Để tăng cường hơn nữa hiệu lực quản lí nhà nước và đề cao trách nhiệm của toàn dân đối với hoạt động phòng cháy và chữa cháy; bảo vệ tính mạng, sức khỏe con người, bảo vệ tài sản của Nhà nước, tổ chức và cá nhân, bảo vệ môi trường, bảo đảm an ninh và trật tự an toàn xã hội trong tình hình mới, ngày 29 tháng 6 năm 2001, Quốc hội nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam đã thông qua Luật Phòng cháy và chữa cháy. Đây là một sự kiện quan trọng trong công tác đảm bảo an toàn phòng cháy chữa cháy đối với toàn xã hội nói chung và lực lượng Cảnh sát PCCC nói riêng.

Từ thực tế tình hình cháy, nổ xảy ra trên địa bàn thành phố Hồ Chí Minh, ngày 15/5/2006, Thủ tướng Chính phủ đã ban hành Quyết định số 719/QĐ-TTg về việc thí điểm thành lập Sở Cảnh sát PC&CC Thành phố Hồ Chí Minh. Trước những hiệu quả to lớn trong công tác đảm bảo an toàn phòng cháy, chữa cháy và cứu hộ, cứu nạn mà Sở đã làm được, một số địa phương đang có đề án xây dựng lực lượng theo phương án này.

Ghi nhận những thành tích xuất sắc trong công tác và chiến đấu hơn 40 năm qua, lực lượng Cảnh sát PCCC đã vinh dự được Đảng và Nhà nước phong tặng danh hiệu anh hùng lực lượng vũ trang nhân dân cho 15 đơn vị, trong đó có 13 đơn vị có thành tích trong thời kỳ kháng chiến chống Mỹ, 2 đơn vị có thành tích trong thời kì đổi mới. Toàn lực lượng được tặng thưởng Huân chương Hồ Chí Minh, Huân chương Độc lập hạng Nhất, Huân chương Quân công hạng Nhất và nhiều phần thưởng cao quý khác.

Lịch sử là quá khứ nhưng cũng là nền tảng phát triển của một quốc gia, dân tộc, phải có nền tảng ấy mới có thể có sự phát triển đúng và bền vững. Với mỗi ngành nghề cũng vậy, phải có nền tảng lịch sử thì mới có nhìn nhận đúng, từ đó xây dựng ngành nghề cho phù hợp. Nhân dịp năm mới, phác họa lại đôi nét về lịch sử phòng cháy, chữa cháy góp phần ghi nhận công lao những người làm công tác này.■

Một ngày cuối năm Ở ĐƠN VỊ ANH HÙNG

YÊN THƯ

Một ngày cuối năm, chúng tôi về Hà Tĩnh - Dải đất miền Trung có bề dày truyền thống văn hóa, truyền thống yêu nước và cách mạng, là quê hương của các danh nhân văn hóa, lịch sử nổi tiếng, như: Nguyễn Du, Nguyễn Công Trứ, Phan Đình Phùng, cố Tổng bí thư Trần Phú, cố Tổng bí thư Hà Huy Tập... Trong cái nắng hanh vàng cuối năm, đâu đó vẳng lên câu hát: *Trời mô xanh bằng trời Can Lộc/ nước mô xanh bằng nước Sông La*...Quả thật, dường như nắng, gió của đất trời Hà Tĩnh cũng mang vẻ khác thường, xanh trong và cao hơn, hay ở đó vẫn còn âm vang chiến công của những ngày máu lửa đã làm nên một Hà Tĩnh gian khó mà quật cường.

Theo thói quen, đến bất kỳ địa phương nào trên địa bàn cả nước, nơi chúng tôi đặt chân đầu tiên là đơn vị Cảnh sát Phòng cháy, chữa cháy. Bởi lẽ, chúng tôi luôn tâm niệm và tin rằng, đến đó là gặp "người nhà mình". Phòng Cảnh sát Phòng cháy, chữa cháy - Công an tỉnh Hà Tĩnh nằm khiêm nhường bên Quốc lộ 1A, đoạn cuối thành phố. Những chiếc xe màu lửa quen thuộc đang được khởi động, kiểm tra vận hành thử theo quy trình hàng ngày. Thượng tá Nguyễn Huy Hùng - Trưởng phòng, dù đang tất bật với công việc của một ngày mới nhưng vẫn dành cả buổi tiếp đón, làm việc với cánh phóng viên chúng tôi. Là người gắn bó lâu năm trong nghề, thượng tá Hùng nắm khá chi tiết về lịch sử truyền thống của lực lượng Cảnh sát PCCC nói chung và đơn vị PCCC Hà Tĩnh nói riêng. Qua câu chuyện của anh, chúng tôi phần nào hình dung về những trận chiến đấu oanh liệt của quân và dân Hà Tĩnh những ngày đánh Mỹ, mà lực lượng Cảnh sát PCCC khi ấy cũng có mặt nơi tuyến lửa....

Trong suốt thời kỳ chống chiến tranh phá hoại của đế quốc Mỹ, Hà Tĩnh là đầu mối giao thông quan trọng, là hậu phương trực tiếp từ miền Bắc chi viện cho các chiến trường B, C, K. Nơi đây tập trung nhiều kho tàng, lương thực, thực phẩm, vũ khí và nhiều tài sản khác. Chính vì thế, Hà Tĩnh trở thành mục tiêu tập trung đánh phá mang tính hủy diệt của địch. Trong những năm chiến tranh, quân đội Mỹ đã huy động hơn 4 vạn lượt máy bay, hàng ngàn trận pháo kích với trên 200 ngàn tấn bom đạn các loại đánh xuống Hà Tĩnh. Đã có hàng chục ngàn vụ cháy lớn nhỏ xảy ra trên vùng đất này. Mặc dù mới được thành lập, nhưng lực lượng Cảnh sát PCCC Hà Tĩnh đã mưu trí, dũng cảm vượt qua mọi hy sinh gian khổ bám trụ địa bàn, bám trụ mục tiêu cứu người, cứu tài sản trong làn mưa bom, bão đạn của Đế quốc Mỹ xâm lược.

Trận chiến đấu đầu tiên mà lực lượng Cảnh sát PCCC Hà Tĩnh tham gia trong chiến tranh phá hoại của Đế quốc Mỹ là ngày 5/8/1964, khi máy bay Mỹ đánh phá khu vực Bến Thủy, gây ra vụ cháy lớn ở trạm xăng dầu, hàng hóa và các mục tiêu khác trên địa bàn thành phố Vinh. Trong tiếng gầm rú điên cuồng của máy bay Mỹ, vượt qua từng loạt đạn bom, 8 chiến sỹ PCCC Hà Tĩnh trên 1 chiếc xe chữa cháy được ngụy trang vượt hàng chục cây số kịp thời chi viện cùng lực lượng Cảnh sát PCCC Nghệ An cứu người và tài sản.

Trong hàng trăm trận chiến đấu đầy máu lửa, đáng nhớ nhất là ngày 26/3/1965, khi máy bay địch đánh phá thị xã Hà Tĩnh. Khi ấy lực lượng Cảnh sát PCCC Hà Tĩnh chỉ có 20 đồng chí đã dũng cảm cùng các lực lượng khác vừa hướng dẫn nhân dân xuống hầm sơ tán, vừa tổ chức chữa cháy, bảo vệ tài sản của Nhà nước và của nhân dân. Suốt một ngày trời ròng rã, lực lượng PCCC đã tham gia cứu hàng trăm nóc nhà, đào bới cứu hàng chục người bị sập hầm, hàng trăm tấn lương thực được bảo vệ an toàn.... Trong trận chiến đấu này, 3 chiến sỹ chữa cháy đã bị thương. Ngay đêm đó các đồng chí lãnh đạo Tỉnh ủy, Ủy ban nhân dân tỉnh Hà Tĩnh đã đến đơn vị thăm hỏi động viên tinh thần chiến đấu ngoan cường của các chiến sỹ chữa cháy. Với những thành tích xuất sắc trong chiến đấu, 3 đồng chí được Bác Hồ gửi tặng Huy hiệu của Người, 5 đồng chí được UBND tỉnh khen thưởng.

Có lẽ cho đến bây giờ, người dân Hà Tĩnh vẫn chưa quên những năm tháng ác liệt nhất của chiến tranh. Từ năm 1968 đến 1972, Đế quốc Mỹ sử dụng đủ mọi loại phương tiện, vũ khí tối tân đánh phá điên cuồng hòng ngăn chặn sự chi viện của ta cho chiến trường miền Nam. Trên bầu trời Hà Tĩnh không lúc nào ngớt tiếng bom đạn, không một tấc đất nào của Hà

Tĩnh không bị bom địch cày xới. Vào một ngày tháng 6 năm 1972, doanh trại của đơn vị PCCC Hà Tĩnh đã bị trúng bom Mỹ, 2 chiến sỹ chữa cháy đã hy sinh, 5 đồng chí khác bị thương, một chiếc xe chữa cháy bị hư hỏng. Nhưng bom đạn Mỹ đã không thể làm nao núng tinh thần chiến đấu của các chiến sỹ Cảnh sát PCCC. Chỉ trong vòng 7 ngày sau, chiếc xe chữa cháy được khôi phục lại cùng các chiến sỹ chữa cháy tiếp tục cuộc chiến đấu. Và còn biết bao trận chiến đấu đầy gian khổ, hy sinh mà những chiến sỹ Cảnh sát PCCC Hà Tĩnh đã vượt qua, làm nên những thành tích của một đơn vị Anh hùng. Những chiến công của các chiến sỹ Cảnh sát PCCC Hà Tĩnh đã in thêm dấu son vào lịch sử của lực lượng CAND nói chung và lực lượng Công an Hà Tĩnh nói riêng. Truyền thống Anh hùng năm xưa đã tiếp thêm sức mạnh cho lớp lớp thế hệ cán bộ, chiến sỹ Cảnh sát PCCC Hà Tĩnh không ngừng vươn lên, xây dựng đơn vị ngày một trưởng thành...

Câu chuyện của Thượng tá Hùng bỗng nhiên hào hứng sôi nổi hẳn lên khi nói về sự phát triển và diện mạo mới của quê hương Hà Tĩnh. Trên địa bàn tỉnh đã và đang triển khai, xây dựng nhiều dự án lớn, khu công nghiệp, khu kinh tế trọng điểm, khu đô thị, làng nghề truyền thống, nhà máy nhiệt điện, nhà máy luyện gang thép, các nhà máy chế biến gỗ, tổng kho xăng dầu, khí gas hoá lỏng...Cũng từ đó, nhiệm vụ đặt ra cho công tác phòng cháy, chữa cháy hết sức nặng nề. Đòi hỏi mỗi cán bộ, chiến sỹ làm công tác PCCC phải có trình độ chuyên môn nghiệp vụ, pháp luật, khoa học - công nghệ và lòng yêu nghề thực sự mới đáp ứng được nhiệm vụ được giao. Một trong những khâu quan trọng hàng đầu được đơn vị xác định có tính nền tảng là đào tạo, bồi dưỡng, xây dựng lực lượng Cảnh sát PCCC phát triển một cách toàn diện theo hướng chính quy, từng bước hiện đại. Anh Hùng cho biết, biên chế của đơn vị hiện có 68 đồng chí, trong đó có trên 70% được đào tạo cơ bản từ các trường đại học, cao đẳng, trung học trong và ngoài nước, có nhiều năm công tác, gắn bó với nghề. Một tỷ lệ khá ấn tượng không phải bất kỳ đơn vị PCCC nào cũng có được. Có được kết quả như hôm nay, không thể không kể đến suốt một chặng đường nỗ lực, cố gắng của cả một tập thể dựa trên truyền thống của đơn vị anh hùng.

Xuất phát từ tình hình, đặc điểm và những thuận lợi, khó khăn trên thực tế, đơn vị xác định muốn hoàn thành tốt nhiệm vụ chính trị được giao phải làm tốt công tác giáo dục chính trị tư tưởng, quản lý chặt chẽ CBCS, phát huy dân chủ nội bộ, xiết chặt kỷ cương, kỷ luật, gắn việc thực hiện các cuộc vận động, các phong trào thi đua với công tác chuyên môn để tạo động lực cho CBCS vươn lên hoàn thành tốt nhiệm vụ. Đơn vị đã chủ động đề ra các chủ trương, biện pháp phù hợp với đặc điểm của từng bộ phận công tác và từng cán bộ, chiến sỹ. Giáo dục truyền thống là một biện pháp hàng đầu làm cho cán bộ, chiến sỹ nhận thức sâu sắc và tự hào về Đảng quang vinh, Bác Hồ vĩ đại, về quê hương, đất nước. Tổ chức thực hiện nghiêm túc cuộc vận động "Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh - CAND vì nước quên thân, vì dân phục vụ" gắn với phong trào thi đua học tập và thực hiện 6 điều Bác Hồ dạy CAND, 4 điều Bác Hồ dạy lực lượng Cảnh sát PCCC....

Một trong những thành công để CBCS yên tâm công tác, hoàn thành nhiệm vụ đó là việc khen thưởng luôn gắn với kỷ luật nghiêm minh, đồng thời tạo sự đoàn kết nhất trí trong toàn đơn vị. Mọi công việc đều được công khai, bàn bạc dân chủ, thống nhất trên tinh thần phát huy đấu tranh phê và tự phê bình. Mặt khác đơn vị tăng cường công tác quản lý CBCS trên tất cả các mặt công tác và thường xuyên tổ chức kiểm điểm, đánh giá thực chất việc thực hiện các quy định của Nhà nước, của Bộ Công an, Giám đốc Công an tỉnh, từ đó xây dựng quy chế quản lý, bình xét thi đua và đào tạo CBCS phù hợp với từng đối tượng và bộ phận công tác. Căn cứ vào quy chế hàng tháng các tổ, đội công tác bình xét, đánh giá cán bộ theo từng loại A,B,C. Những CBCS phân loại mức yếu, kém hàng tháng đều được phê bình , nhắc nhở, từ đó có ý thức phấn đấu vươn lên, tiến bộ rõ rệt. Nhờ vậy, công tác quản lý CBCS ngày càng đi vào nề nếp, hiện tượng sai phạm được đẩy lùi. Nhiều chiến sỹ trẻ, chiến sỹ nghĩa vụ chấp hành tốt kỷ luật từng bước trưởng thành, không có trường hợp nào vi phạm phải xử lý kỷ luật.

Từ việc xây dựng đội ngũ cán bộ đảm bảo đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ, coi công tác cán bộ là cái gốc của mọi công việc nên trong những năm qua, đơn vị luôn hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao. Thượng tá Nguyễn Huy Hùng cho chúng tôi xem bảng thống kê tình hình cháy nổ trên địa bàn, tuy số vụ cháy đã được hạn chế đáng kể nhưng những thiệt hại do cháy gây ra ngày càng lớn. Vẻ mặt đăm chiêu, anh Hùng tâm sự: "Quê tôi còn nghèo, bớt đi một vụ cháy là bớt đi nỗi khó khăn, cực nhọc của bà con, chúng tôi cố gắng làm thế nào để không xảy ra cháy nổ thì mới coi là hoàn thành nhiệm vụ". Chúng tôi hiểu rằng, đó không chỉ là niềm trăn trở của riêng người trưởng phòng kỳ cựu ở vùng quê đầy nắng gió này. Chính vì thế trong mấy năm qua, PC23- CA Hà Tĩnh đã tập trung đẩy mạnh công tác phòng ngừa các tai nạn cháy, nổ. Ngoài việc chủ động tham mưu cho Giám đốc Công an tỉnh, UBND tỉnh ban hành các văn bản về tăng cường thực hiện công tác PCCC, quản lý vật liệu nổ, đơn vị đã kịp thời đề ra nhiều chủ trương biện pháp công tác PCCC sát, đúng, tập trung đẩy mạnh tuyên truyền vận động và xây dựng phong trào quần chúng PCCC với phương châm "Dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra". Kết quả trong 2 năm qua đã tiến hành kiểm tra công tác PCCC cho gần 6.600 lượt cơ sở, kịp thời chấn chỉnh hàng trăm lượt cơ sở có vi phạm về an toàn PCCC. Phối hợp với các đơn vị, các ngành chức năng, mở 80 lớp huấn luyện nghiệp vụ PCCC cho hàng trăm cơ quan, đơn vụ PCCC cho đơn vị,

(Xem tiếp trang 51)

NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG ĐÀO TẠO...

(Tiếp theo trang 9)

viên nào vi phạm kỷ luật và pháp luật.

Bốn là: Cùng với công tác tổ chức dạy và học, các đồng chí cần có kế hoạch xây dựng và phát triển cơ sở vật chất kỹ thuật phục vụ đào tạo; cải thiện điều kiện làm việc, giảng dạy, học tập và sinh hoạt của cán bộ, giáo viên và học viên, đây là nguồn động viên thiết thực nhất để cán bộ, giáo viên, hoàn thành tốt nhiệm vụ. Trong điều kiện khó khăn chung của toàn lực lượng, các đồng chí cần tính toán kỹ nhu cầu kết hợp giữa đầu tư trang bị mới với tận dụng cơ sở vật chất hiện có của trường để phục vụ tốt nhất công tác dạy và học ngày càng có hiệu quả hơn. Cần tập trung hoàn thành dự án xây dựng Trung tâm huấn luyện thực hành chữa cháy tại Lương Sơn, Hòa Bình để phục vụ công tác đào tạo của nhà trường cũng như tham gia các chương trình huấn luyện nghiệp vụ chung của toàn lực lượng PCCC.

Để thực hiện được các yêu cầu nhiệm vụ trên, tôi đề nghị các đồng chí duy trì mối quan hệ chặt chẽ với các đơn vị trong và ngoài ngành, để trang thủ sự giúp đỡ nhằm đổi mới thường xuyên nội dung đào tạo; tranh thủ kinh nghiệm của đội ngũ chuyên gia, cán bộ giỏi tại các đơn vị để xây dựng nội dung, chương trình đào tạo và xây dựng đội ngũ giáo viên kiêm chức giảng dạy.

Nhân dịp này, tôi đề nghị các đồng chí lãnh đạo các Tổng cục, các Vụ, Cục, Viện, Trường, đặc biệt là Cục Cảnh sát PCCC, Sở Cảnh sát PC&CC TP. Hồ Chí Minh và Phòng Cảnh sát PCCC Công an các tỉnh, thành phố trong cả nước có sự phối hợp chặt chẽ với Trường Đại học PCCC trong việc trao đổi, cập nhật thông tin, trang bị phương tiện kỹ thuật nghiệp vụ và tham gia tích cực vào các quá trình đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, nghiên cứu trong lĩnh vực PCCC.

Về trách nhiệm của mình, Đảng ủy CATW và lãnh đạo Bộ Công an sẽ luôn dành sự quan tâm và sự chỉ đạo thường xuyên đối với công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ đối với các trường CAND nói chung và Trường Đại học PCCC nói riêng. Tiếp tục hỗ trợ, tạo điều kiện thuận lợi cho trường về cơ sở vật chất, kỹ thuật trong quá trình đào tạo.

Xin chúc các đồng chí đại biểu sức khỏe, tiếp tục quan tâm chỉ đạo và giúp đỡ thường xuyên, có hiệu quả cho công tác đào tạo và sự phát triển của nhà trường.

Xin chúc toàn thể cán bộ, giáo viên và học viên Trường Đại học PCCC sức khỏe, đoàn kết phấn đấu tạo ra những tiến bộ mới ngay từ những ngày đầu bước vào năm học, tạo ra những tiền đề thực hiện thắng lợi nhiệm vụ năm học 2009 - 2010.

Xin cảm ơn các đồng chí!■

Luôn có Bác trên đường...

(Tiếp theo trang 7)

lượng Cảnh sát PCCC đã được triển khai ở 64 tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương với 138 đội chữa cháy chuyên nghiệp. Đội ngũ cán bộ chiến sĩ của lực lượng được đầu tư đào tạo cơ bản ở trong nước và nước ngoài. Được rèn luyện trong công tác và chiến đấu, Cảnh sát PCCC đã có một đội ngũ cán bộ kế cận có năng lực hoạt động thực tiễn, nhanh nhạy, sáng tạo trong hoạt động nghiệp vụ... Trong những năm qua, lực lượng đã tích cực triển khai nhiều biện pháp nghiệp vụ góp phần kiềm chế số vụ cháy và thiệt hại do cháy gây ra.

Khắc ghi lời dạy của Người đối với lực lượng Cảnh sát PCCC và 6 điều Bác dạy về tư cách người Công an cách mạng, lực lượng Cảnh sát PCCC đã hoàn thành xuất sắc mọi nhiệm vụ mà Đảng, Nhà nước và nhân dân giao phó. Đến nay, lực lượng Cảnh sát PCCC đã được Đảng và Nhà nước phong tặng danh hiệu Anh hùng lực lượng vũ trang nhân dân cho 15 đơn vị, trong đó có 2 đơn vị anh hùng trong thời kỳ đổi mới; toàn lực lượng được tặng thưởng 2 Huân chương Hồ Chí Minh, 1 Huân chương Độc lập hạng nhất, 1 Huân chương Quân công hạng nhất và nhiều phần thưởng cao quý khác.

Mùa xuân về, cùng đất nước trên con đường đổi mới và hội nhập, lực lượng Cảnh sát PCCC xin hứa với Bác sẽ không ngừng rèn luyện phẩm chất chính trị, nâng cao trình độ, xây dựng lực lượng Cảnh sát PCCC cách mạng, chính quy, tinh nhuệ và hiện đại đáp ứng yêu cầu của sự nghiệp xây dựng và bảo vệ đất nước, phát huy truyền thống vẻ vang, phấn đấu hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ được giao để ngày càng xứng đáng hơn với Bác, với lòng tin và tình cảm bao la của Người dành cho lực lượng Cảnh sát PCCC Việt Nam.■

Mùa xuân nho nhỏ

THANH HẢI

Mọc giữa dòng sông xanh
Một bông hoa tím biếc
Ơi con chim chiền chiện
Hót chi mà vang trời
Từng giọt long lanh rơi
Tôi đưa tay tôi hứng.

Mùa xuân người cầm súng
Lộc giắt đầy quanh lưng
Mùa xuân người ra đồng
Lộc trải dài nương mạ
Tất cả như hối hả
Tất cả như xôn xao

Đất nước bốn nghìn năm
Vất vả và gian lao
Đất nước như vì sao
Cứ đi lên phía trước.

Ta làm con chim hót
Ta làm một cành hoa
Ta nhập vào hòa ca
Một nốt trầm xao xuyến.

Một mùa xuân nho nhỏ
Lặng lẽ dâng cho đời
Dù là tuổi hai mươi
Dù là khi tóc bạc.

Mùa xuân ta xin hát
Câu Nam ai, Nam bình
Nước non ngàn dặm mình
Nước non ngàn dặm tình
Nhịp phách tiền đất Huế...

Chợ Tết

ĐOÀN VĂN CỪ

Dải mây trắng đỏ dần trên đỉnh núi
Sương hồng lam ôm ấp nóc nhà tranh
Trên con đường viền trắng mép đồi xanh
Người các ấp tưng bừng ra chợ Tết

Họ vui vẻ kéo hàng trên cỏ biếc
Những thằng cu áo đỏ chạy lon xon,
Vài cụ già chống gậy bước lom khom,
Cô yếm thắm che môi cười lặng lẽ.

Thằng em bé nép đầu bên yếm mẹ
Hai người thôn gánh lợn chạy đi đầu
Con bò vàng nghộ nghĩnh đuổi theo sau
Sương trắng giỏ đầu cành như giọt sữa.

Tia nắng tía nháy hoài trong ruộng lúa
Núi uốn mình trong chiếc áo the xanh
Đồi thoa son nằm dưới ánh bình minh
Người mua bán ra vào đầy cổng chợ

Con trâu đứng vờ dim hai mắt ngủ
Để lắng nghe người khách nói bô bô
Anh hàng tranh kĩu kịt quảy đôi bồ
Tìm đến chỗ đông người ngồi dọn bán

Một thày khóa gò lưng trên cánh phản
Tay mài nghiên hý hoáy viết thơ xuân
Cụ đồ nho dừng lại vuốt râu cằm
Miệng nhẩm đọc vài hàng câu đối đỏ

Bà cụ lão bán hàng bên miếu cổ
Nước thời gian gội tóc trắng phau phau
Chú hoa man đầu chít chiếc khăn nâu,
Ngồi xếp lại đống vàng trên mặt chiếu

Áo cụ lý bị người chen lấn kéo
Khăn trên đầu đương chít cũng bung ra
Lũ trẻ con mải ngắm bức tranh gà
Quên cả chị bên đường đang đứng gọi

Mấy cô gái ôm nhau cười rũ rượi
Cạnh anh chàng bán pháo dưới cây đa
Những mẹt cau đỏ chót tựa son pha
Thúng gạo nếp đong đầy như núi tuyết

Con gà trống màu thâm như cục tiết
Một người qua cầm cẳng dốc lên xem
Chợ tưng bừng như thế đến gần đêm
Khi chuông tối bên chùa văng vẳng đánh

Trên con đường đi các làng hẻo lánh
Những người quê lũ lượt trở ra về
Ánh dương vàng trên cỏ kéo lê thê
Lá đa rụng tơi bời quanh quán chợ

TĂNG CƯỜNG CÁC GIẢI PHÁP ĐẢM BẢO AN TOÀN PCCC TRÊN ĐỊA BÀN THỦ ĐÔ HÀ NỘI

VŨ HỒNG KHANH*

Trong những năm qua, Hà Nội không ngừng được phát triển, mở rộng quy mô và diện tích, giao lưu Quốc tế, các hoạt động sản xuất kinh doanh, ngày càng phát triển, gia tăng. Hiện nay, trên địa bàn Hà Nội có 274 công trình nhà cao từ 10 tầng trở lên, 164 tòa nhà có tầng hầm để xe, 319 chợ, trong đó có 58 chợ lớn kiên cố và bán kiên cố, 113 siêu thị, trung tâm thương mại, trong đó có 54 siêu thị lớn, 106 trạm biến áp từ 35KV-500KV, 24 khu công nghiệp, gồm: 05 khu công nghiệp lớn, 19 khu công nghiệp vừa và nhỏ; 257 làng nghề truyền thống, 04 kho xăng dầu, 10 kho khí đốt có trữ lượng lớn..., 12 kho vật liệu nổ công nghiệp, 03 kho hóa chất, 134 cửa hàng bán lẻ xăng dầu, trên 850 cửa hàng kinh doanh khí đốt, 85 khu dân cư có nhà cửa bằng vật liệu dễ cháy; 170 kho, cửa hàng kinh doanh thuốc bảo vệ thực vật và trên 23.000ha rừng tự nhiên, rừng trồng các loại, có nguy cơ cháy, nổ cao.

Hiện tại, đã xuất hiện khu chung cư, tổ hợp văn phòng, khách sạn cao từ 70 đến 80 tầng, nhiều khu công nghiệp, khu chế xuất đang tiếp tục xây dựng; nhiều tòa nhà đa năng, kinh doanh thương mại, văn phòng, vui chơi giải trí và để ở, có gara xe ô tô dưới tầng hầm nằm sâu dưới lòng đất, các hoạt động sản xuất kinh doanh đều gia tăng, có nhiều nguyên vật liệu dễ cháy, tiêu thụ điện năng cao, nguy cơ xảy ra cháy và cháy lớn còn tiềm ẩn nhiều phức tạp...trong khi công tác đảm bảo an toàn PCCC còn bộc lộ nhiều bất cập; công tác tuyên truyền, phổ biến thực hiện Luật PCCC tại một số đơn vị, địa bàn còn có nhiều hạn chế; một bộ phận lãnh đạo, chính quyền, người đứng đầu các cơ quan, đơn vị, địa phương và người dân chưa thực hiện tốt trách nhiệm theo Luật PCCC quy định; cơ sở hạ tầng chưa đáp ứng yêu cầu phát triển kinh tế - xã hội và phục vụ công tác PCCC; nguồn nước, giao thông phục vụ chữa cháy chưa đảm bảo, nhiều tuyến phố chính, khu phố cổ và trung tâm một số huyện ly, thị trấn chưa được lắp đặt các trụ nước chữa cháy. Các đơn vị Cảnh sát PCCC còn quá mỏng (toàn thành phố có 9 Đội Cảnh sát PCCC) chưa đáp ứng được yêu cầu công tác chữa cháy, các phương tiện chữa cháy đặc chủng, dùng cho chữa cháy xăng dầu, hóa chất, khí đốt, chữa cháy trên cao, cứu hộ, cứu nạn... thiếu quá nhiều.

Trong 5 năm qua, các cấp, các ngành đã quan tâm, chỉ đạo nhiều biện pháp thiết thực, hiệu quả, hạn chế thấp nhất số vụ và thiệt hại do cháy gây ra. Tuy nhiên, vẫn xảy ra 1.183 vụ cháy, làm 45 người chết, 136 người bị thương, thiệt hại về vật chất ước tính 152 tỷ đồng; trong đó riêng năm 2008, thành phố xảy ra 228 vụ cháy, làm 07 người chết, 29 người bị thương, thiệt hại về tài sản do cháy trị giá ước tính 68 tỷ đồng, có tác động, ảnh hưởng xấu đến công tác sản xuất, kinh doanh, môi trường, đảm bảo ANTT, trong đó cháy xảy ra tại các khu công nghiệp, chợ, siêu thị, trung tâm thương mại và các cơ sở trọng điểm quốc gai trên địa bàn thành phố chiếm 1,7% số vụ, thiệt hại về tài sản chiếm 30%.

Trong 9 tháng đầu năm 2009 (từ 01/01/2009 - 30/9/2009), trên địa bàn thành phố đã xảy ra 219 vụ cháy và 1 vụ nổ mìn. Thiệt hại về người: chết 7 người, bị thương 29 người. Thiệt hại về tài sản trị giá ước tính 154.465.400.000đ và 1,2ha rừng.

Qua công tác điều tra, khảo sát, Hà Nội có 16.012 cơ sở cần quản lý về PCCC, trong đó phòng PC23 quản lý 4.094 cơ sở (loại 1: 68 cơ sở, loại 2

*Phó Chủ tịch UBND TP Hà Nội

: 1.266 cơ sở, loại 3: 1.993 cơ sở); Công an các quận, huyện, thị xã quản lý 11.918 cơ sở.

Trong những năm qua, nhìn chung lãnh đạo các đơn vị doanh nghiệp đã có cố gắng triển khai, thực hiện các quy định của Pháp luật về PCCC; ý thức PCCC được nâng lên, đã quan tâm chỉ đạo, trang bị phương tiện và hệ thống PCCC, chăm lo xây dựng lực lượng PCCC tại chỗ, đề ra các phương án để xử lý, dập tắt các tình huống cháy, nổ xảy ra giai đoạn đầu...nhiều cơ sở phối hợp với đơn vị Cảnh sát PCCC thực hiện các biện pháp PCCC, mở hồ sơ theo dõi, quản lý công tác PCCC đầy đủ; tổ chức, xây dựng, bổ sung các phương án, nội quy, quy trình về PCCC, định kỳ tổ chức, kiểm tra, xử lý các vi phạm, khắc phục những sơ hở, thiếu sót, góp phần hạn chế các vụ và thiệt hại do cháy gây ra, phục vụ phát triển kinh tế - xã hội, đảm bảo ANTT trên địa bàn thủ đô, các đơn vị thực hiện tốt như: Công ty Điện lực Hà Nội, Cụm Cảng Hàng không miền Bắc, Công ty Xăng dầu Khu vực I....

Một bộ phận người đứng đầu các đơn vị, cơ sở và cán bộ công nhân viên, nhân dân chưa thật sự quan tâm đến công tác đảm bảo PCCC, một số khu công nghiệp, khu chế xuất không có yếu tố nước ngoài tự ý cơi nới nhà xưởng, dây truyền sản xuất...không thực hiện chế độ thẩm duyệt về PCCC theo quy định, do vậy công tác đảm bảo an toàn PCCC còn tồn tại, bất cập; lực lượng, phương tiện, phương án PCCC, cứu hộ, cứu nạn tại chỗ nặng về hình thức, chưa đáp ứng yêu cầu phòng cháy, chữa cháy, bảo vệ hoạt động sản xuất kinh doanh....

Tại các chợ, trung tâm thương mại, siêu thị luôn tiềm ẩn nguy cơ cháy, cháy lớn mà nguyên nhân chủ yếu là do sự cố các thiết bị điện...tại một số chợ tạm, chợ bán kiên cố vẫn còn tình trạng đun nấu, thắp hương thờ cúng trong các quầy, sạp...công tác chỉ đạo, duy trì công tác kiểm tra, nhắc nhở, hướng dẫn các biện pháp PCCC; giao thông chữa cháy, nguồn nước chữa cháy, chế độ thông tin báo cháy và bố trí lực lượng trực, tuần tra, canh gác PCCC của nhiều đơn vị chưa đảm bảo.

Các khách sạn, tổ hợp văn phòng, nhà ở chung cư cao tầng công tác PCCC tại các đơn vị này đã được thực hiện khá tốt. Tuy nhiên, các tiêu chuẩn, quy chuẩn để đối chiếu, thẩm duyệt về PCCC ban hành còn thiếu nên việc thực hiện còn gặp nhiều khó khăn.

Trước tình hình đó, để tăng cường các giải pháp đảm bảo an toàn PCCC trên địa bàn thủ đô Hà Nội, cần thực hiện các biện pháp sau:

Một là: Nghiên cứu, tham mưu đề xuất với Quốc hội, Chính phủ, Bộ Công an và các Bộ, Ngành chức năng tiếp tục xây dựng, bổ sung hoàn chỉnh các văn bản quy phạm Pháp luật về PCCC; đặc biệt là những vấn đề mới nảy sinh trong lĩnh vực PCCC như chế tài xử lý các vi phạm, chế độ mua bảo hiểm cháy nổ bắt buộc, bổ sung các Tiêu chuẩn, Quy chuẩn về PCCC...

Hai là: Tăng cường công tác tuyên truyền, phổ biến thực hiện luật PCCC và các quy định có liên quan để nâng cao nhận thức, vai trò trách nhiệm của các cấp lãnh đạo và nhân dân thủ đô đối với công tác PCCC. Chú trọng công tác quy hoạch, thiết kế và thẩm duyệt về PCCC đối với các dự án quy hoạch, dự án đầu tư xây dựng các công trình.

Ba là: Xây dựng đề án quy hoạch, chiến lược về phát triển lực lượng, phương tiện PCCC đến năm 2020, phù hợp với tình hình phát triển kinh tế - xã hội của thành phố. Các biện pháp, giải pháp về PCCC phải đồng bộ, có quy hoạch cơ sở hạ tầng và PCCC khi đầu tư xây dựng khu dân cư, khu kinh tế, khu công nghiệp, khu chế xuất, trung tâm thương mại, siêu thị, chợ, các khách sạn và các cơ sở trọng điểm PCCC để chủ động phòng ngừa.

Bốn là: Thủ trưởng các Sở, Ban, Ngành, chính quyền các cấp tăng cường, nâng cao hiệu quả quản lý Nhà nước, thường xuyên chỉ đạo, kiểm tra, thực hiện nghiêm túc, hiệu quả các quy định của pháp luật về PCCC; chỉ đạo xây dựng, quy hoạch cơ sở hạ tầng, giao thông, nguồn nước...phục vụ PCCC theo đúng các Quy chuẩn, Tiêu chuẩn quy định.

Năm là: Tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra các cơ sở trọng điểm và các cơ sở có nguy cơ cháy, nổ cao, phát hiện, kiến nghị, yêu cầu, bắt buộc các đơn vị phải khắc phục; loại trừ kịp thời các tồn tại, thiếu sót, các nguyên nhân, điều kiện có thể dẫn đến cháy, nổ; tập trung giải quyết dứt điểm những bất cập trong công tác PCCC tại các khu công nghiệp, khu chế xuất, các khách sạn, các công trình cao tầng, chợ, trung tâm thương mại, siêu thị và các công trình nhạy cảm, có ý nghĩa quan trọng về chính trị, kinh tế, văn hóa, xã hội trên địa bàn thành phố. Phát hiện kịp thời và kiên quyết xử lý các vi phạm theo đúng quy định của pháp luật, đồng thời kiến nghị cấp có thẩm quyền, ngành chủ quản có biện pháp xử lý, khắc phục, đình chỉ, tạm đình chỉ các hoạt động đối với các đơn vị vi phạm cho đến khi khắc phục xong các tồn tại, thiếu sót về PCCC.

Sáu là: Quan tâm xây dựng, củng cố, tổ chức tập huấn, bồi dưỡng, nâng cao kiến thức nghiệp vụ PCCC cho lực lượng PCCC cơ sở, dân phòng hoạt động có hiệu quả thiết thực, không phô trương hình thức, lãng phí; tiếp tục phát động phong trào quần chúng tích cực tham gia công tác PCCC...đảm bảo đầu tư, trang bị các phương tiện chữa cháy đủ số lượng, chất lượng, đáp ứng yêu cầu chữa cháy kịp thời, hiệu quả cao nhất.

Bảy là: Thường xuyên ra soát, xây dựng, bổ sung phương án chữa cháy, cứu hộ, cứu nạn; định kỳ tổ chức thực tập, diễn tập nâng cao ý thức, khả năng thường trực sẵn sàng chữa cháy, tăng cường phối hợp giữa lực lượng Cảnh sát PCCC với lực lượng PCCC cơ sở để thực hiện tốt nhiệm vụ PCCC.

Tám là: Quan tâm xây dựng lực lượng Cảnh sát PCCC từng bước chính quy, hiện đại, tiếp tục thực hiện đề án nâng cao năng lực chiến đấu của lực lượng Cảnh sát PCCC đến năm 2010 và định hướng đến năm 2020, phấn đấu đến năm 2020 mỗi quận, huyện, thị xã có Đội Cảnh sát PCCC, được trang bị đủ các phương tiện PCCC chuyên dùng. Khẩn trương đưa Trung tâm chỉ huy điều hành chữa cháy, cứu hộ, cứu nạn tại 29 phố Phan Chu Trinh, Hoàn Kiếm, Hà Nội vào hoạt động nhân dịp Đại lễ Kỷ niệm 1000 năm Thăng Long - Hà Nội.■

NÂNG CAO HIỆU QUẢ CÔNG TÁC CHỮA CHÁY VÀ CỨU HỘ, CỨU NẠN TRÊN ĐỊA BÀN TP. HỒ CHÍ MINH

NGUYỄN QUANG NHẬT*

Thực hiện phương châm "Phòng cháy tốt, chữa cháy giỏi", từ khi Sở CS PC&CC TP. Hồ Chí Minh được thành lập, lực lượng Cảnh sát PC&CC thành phố đã có nhiều nỗ lực tăng cường các biện pháp nghiệp vụ và đạt được nhiều thành tựu quan trọng trong công tác chuyên môn. Bên cạnh việc phòng ngừa thì lĩnh vực chữa cháy và cứu hộ, cứu nạn đóng vai trò hết sức quan trọng, vì tai nạn do cháy, nổ xảy ra dù nhỏ hay lớn đều gây thiệt hại, làm chậm sự phát triển của nền kinh tế đất nước, ô nhiễm môi trường và ảnh hưởng không tốt đến an ninh trật tự.

Cảnh sát PCCC TP Hồ Chí Minh giải tỏa hiện trường vụ sập ô văng chung cư Eden.

Từ khi thành lập Sở Cảnh sát PC&CC (01/10/2006 đến 31/12/2008), lực lượng CS PC&CC TP. Hồ Chí Minh đã điều động lực lượng, phương tiện với 8617 lượt tàu xe, máy bơm chữa cháy và 56331 cán bộ, chiến sỹ trực tiếp cứu chữa 420/563 vụ cháy. Ngoài ra, Sở CS PC&CC thành phố còn nhận được 1783 tin báo cháy và đưa lực lượng, phương tiện đến điểm báo cháy nhưng không triển khai cứu chữa mà do lực lượng tại chỗ kịp thời xử lý thiệt hại không đáng kể. Qua rút kinh nghiệm cứu chữa vụ cháy, qua phân loại cho thấy, trên 95% số vụ cháy đạt khá giỏi, không có vụ chữa cháy nào bị nhân dân chê trách. Điển hình: các vụ cháy Công ty Liên doanh ASC, số 108 Kha Vạn Cân Phường Hiệp Bình Chánh, Q. Thủ Đức, TP Hồ Chí Minh; nhà Ga Quốc nội - Cảng hàng không sân bay Tân Sân Nhất...

Ngoài công tác chữa cháy và cứu hộ, cứu nạn trong đám cháy, lực lượng CS PC&CC TP Hồ Chí Minh còn phải thực hiện một số nhiệm vụ cứu hộ, cứu nạn thường nhật khi có điều động của lãnh đạo cấp trên đã tổ chức thực hiện 145 vụ cứu hộ, cứu nạn. Kết quả cứu được 47 người và lặn mò tìm được 75 xác nạn nhân. Điển hình như: Vụ cứu hộ, cứu nạn tàu Hoàng Đạt 36 tại Cảng Lotus, Quận 7, sau hơn 2 ngày lặn, mò, tìm kiếm, lực lượng cứu hộ, cứu nạn Sở CS PC&CC TP Hồ Chí Minh đã đưa được 6 xác nạn nhân bị kẹt trong tàu bị đắm đưa vào bờ; Vụ cứu hộ, cứu nạn tại công trình đường đang xây dựng số 72-74 Nguyễn Thị Minh Khai, Phường 6, Quận 3, lực lượng cứu hộ, cứu nạn của Sở CS PC&CC TP Hồ Chí Minh đã dùng phương tiện cưa cắt sắt, dùng cần cẩu của xe cứu hộ kéo cần cẩu ra khu vực khác cứu được 5 người và giải phóng giao thông; Vụ cứu hộ, cứu nạn tại Tổng Công ty Cấp nước Sài Gòn đã cứu được 14 nạn nhân từ hầm nước kéo lên mặt đất giao cho lực lượng cứu thương đưa đi cấp cứu; Vụ cứu hộ sập giàn giáo Quận 7...

Đánh giá chung về chữa cháy và cứu hộ, cứu nạn trong thời gian qua là kịp thời, đạt hiệu quả cao; bảo vệ được nhiều tài sản trị giá hàng trăm tỷ đồng, cứu sống được nhiều người; cán bộ, chiến sỹ thể hiện sự dũng cảm trong chiến đấu. Kết quả chữa cháy cứu hộ, cứu nạn đã góp phần quan

* Thượng tá, Trưởng phòng
Phòng hướng dẫn chỉ đạo về CC &CHCN
Sở CS PC&CC TP. HCM

trọng trong việc giữ vững an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội và hơn hết là đã tạo được lòng tin của nhân dân thành phố mỗi khi có cháy, cứu hộ, cứu nạn xảy ra. TP Hồ Chí Minh là một trung tâm kinh tế, văn hóa lớn của cả nước, có tốc độ đô thị hóa nhanh song nguy cơ cháy, nổ luôn tiềm ẩn, mức độ thiệt hại về con người và tài sản do cháy, nổ gây ra là không thể lường hết được. Với sự quan tâm, tạo điều kiện của lãnh đạo Bộ Công an, của Thành Ủy - UBND Thành phố và sự phối hợp giúp đỡ tích cực của các Sở, Ngành, lực lượng CS PC&CC TP Hồ Chí Minh bước đầu đã có nhiều chuyển biến tích cực nhanh hơn, hiệu quả hơn, từng bước phát triển bền vững. Tuy nhiên, hiện công tác chữa cháy và cứu hộ, cứu nạn vẫn còn nhiều khó khăn, bất cập như chính sách đối với người tham gia chữa cháy; hoàn trả và bồi thường thiệt hại phương tiện, tài sản được huy động để chữa cháy.

Một số Phòng CS PC&CC quận, huyện do quản lý địa bàn nhiều quận, huyện nên bán kính hoạt động xa, có nơi xa 30-40km như Phòng CS PC&CC Quận 4, Quận 9, Quận 12. Các phương tiện phục vụ công tác chuyên môn nghiệp vụ còn thiếu. Khoảng cách bố trí giữa các đơn vị CS PC&CC các quận, huyện còn xa. Trong khi đó, theo quy định, khoảng cách giữa hai đơn vị là 3-5 km. Tình hình ùn tắc giao thông hiện nay cũng làm ảnh hưởng không nhỏ đến hoạt động của xe chữa cháy. Công tác cứu hộ, cứu nạn còn nhiều bất cập về mô hình tổ chức, huấn luyện, đào tạo và chế độ chính sách cho lực lượng này chưa được quy định cụ thể, trong khi yêu cầu của xã hội về cứu hộ, cứu nạn hàng ngày là rất lớn. Lực lượng cứu hộ, cứu nạn của Sở CS PC&CC thành phố đã thực hiện công tác cứu hộ, cứu nạn trong một số trường hợp khác ngoài đám cháy từ nhiều năm nay. Nhưng đến nay vẫn chưa có văn bản nào quy định nhiệm vụ cụ thể và chế độ chính sách đối với lực lượng này. Cán bộ, chiến sỹ làm công tác cứu hộ, cứu nạn chưa được đào tạo cơ bản, chủ yếu học hỏi lẫn nhau qua kinh nghiệm, người đi trước truyền đạt cho người đi sau, nên chưa đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ được giao.

Việc đầu tư trang bị, phương tiện chữa cháy và cứu hộ, cứu nạn chưa tương xứng với sự phát triển chung của thành phố. Do đó, yêu cầu cấp bách hiện nay là phải nâng cao hơn nữa hiệu quả hoạt động của công tác chữa cháy, cứu hộ, cứu nạn và đã đến lúc cần phải có đơn vị chịu trách nhiệm về quản lý nhà nước đối với cứu hộ, cứu nạn. Để làm được những việc này, cần phải có chiến lược trong đầu tư phát triển lực lượng CS PC&CC ngang tầm với sự phát triển chung của xã hội, chúng tôi xin đưa ra một số giải pháp nâng cao hiệu quả trong công tác chữa cháy, cứu hộ, cứu nạn cụ thể như sau:

Một là: Khai thác triệt để, sử dụng có hiệu quả trang bị, phương tiện hiện có. Tăng cường nắm tình hình điều tra cơ bản, khoanh vùng các khu vực trọng điểm có nguy cơ cháy, nổ cao, xây dựng và thường xuyên luyện tập phương án chữa cháy, cứu hộ, cứu nạn. Trong bối cảnh có nhiều điểm giao thông bị kẹt xe cần phải tính đến phương án điều phối lực lượng, phương tiện của các đơn vị một cách hợp lý, phát huy vai trò của lực lượng PCCC tại chỗ trong việc xử lý ban đầu và điều động lực lượng, phương tiện các cơ quan, đơn vị gần nơi xảy ra cháy tham gia chữa cháy...

Hai là: Tăng cường phối hợp với ngành cấp nước và chính quyền địa phương để phát triển mạng cấp nước phục vụ yêu cầu chữa cháy. Theo đó, từ nay đến năm 2010, cần lắp đặt mới 6.000 - 8.000 trụ nước chữa cháy, bảo đảm khoảng cách 150m/trụ. Trước mắt, tại những nơi có mạng cấp nước đi qua cần phải lắp đặt ngay các trụ nước chữa cháy. Ngoài ra, chính quyền địa phương cần có kế hoạch giải quyết nguồn nước chữa cháy như: lắp đặt trụ nước chữa cháy, xây dựng giếng khoan hoặc bể chứa nước trong các khu dân cư, hẻm sâu, thiếu nước và tập trung nhiều nhà dễ cháy, để sẵn sàng chữa cháy ngay từ lúc mới phát sinh. Ven các sông rạch cần có các bến bãi dành cho xe và máy bơm lấy nước chữa cháy; tại các cơ sở khi xây dựng mới hoặc cải tạo phải đảm bảo có nước chữa cháy theo quy định.

Ba là: Lực lượng CS PC&CC phải thực hiện nghiêm chế độ thường trực 24/24 sẵn sàng chiến đấu kể cả về người và phương tiện; yêu cầu khi nhận được tin báo cháy trong vòng 1 phút các xe chữa cháy phải xuất ra khỏi doanh trại. Để được như vậy, thủ trưởng các đơn vị phải gương mẫu, kiểm tra việc trực ban, trực chiến của cán bộ, chiến sỹ; đơn vị thường xuyên huấn luyện nghiệp vụ, nhất là phải học tập và nắm chắc các chiến thuật chữa cháy trong những tình huống khác nhau, nhằm nâng cao khả năng chữa cháy và cứu hộ, cứu nạn.

Bốn là: Đề nghị lãnh đạo Bộ Công an, Thành Ủy, UBND Thành phố và sự hỗ trợ tích cực của chính quyền địa phương cùng các Sở, Ngành, đẩy nhanh tiến độ xây dựng Trung tâm Đào tạo, huấn luyện PCCC và cứu hộ, cứu nạn và xây dựng mới các đơn vị CS PC&CC, mỗi đơn vị cách nhau không quá 3-5km. Từ nay đến năm 2015, mỗi quận, huyện cần phải xây dựng xong một đơn vị CS PC&CC để thực hiện chức năng quản lý Nhà nước về PCCC, đáp ứng được yêu cầu chữa cháy, cứu hộ, cứu nạn kịp thời và đạt hiệu quả cao hơn.

Năm là: Đề nghị lãnh đạo Bộ Công an và TP Hồ Chí Minh sớm có quy định nhiệm vụ cụ thể về cứu hộ, cứu nạn hàng ngày, xác định việc quản lý Nhà nước về lĩnh vực này như thế nào, đơn vị nào chịu trách nhiệm, lực lượng CS PC&CC tham gia ở mức độ nào... từ đó có quy định rõ về chế độ, chính sách và huấn luyện, đào tạo, trang bị phương tiện, để lực lượng cứu hộ, cứu nạn hoàn thành tốt nhiệm vụ.

Sáu là: Cùng với việc xây dựng mới các đơn vị CS PC&CC, cần phải có phương án đầu tư trang bị phương tiện chữa cháy và cứu hộ, cứu nạn thích hợp, đảm bảo tính đồng bộ, phù hợp với việc sử dụng của người Việt Nam; lựa chọn nhà sản xuất có uy tín và phải đạt được các yêu cầu cơ bản: công nghệ mới, chất lượng tốt, giá cả phải chăng và chế độ hậu mãi phù hợp, đặc biệt là việc bảo hành và bảo trì phương tiện phải bảo đảm thuận lợi tối ưu cho đơn vị sử dụng.■

ĐỂ QUYẾT ĐỊNH CỦA THỦ TƯỚNG CHÍNH PHỦ VỀ QUẢN LÝ "ĐÈN TRỜI" ĐI VÀO CUỘC SỐNG

PHẠM KHẮC LỊCH*

Đốt và thả đèn trời là một nét đẹp văn hoá của cha ông ta từ xa xưa mỗi khi Tết đến, xuân về hay những dịp lễ hội và được lưu truyền cho đến ngày nay. Tuy nhiên, trong thời gian từ đầu năm 2007 đến đầu năm 2009, ở nhiều địa phương trên cả nước đã xảy ra nhiều vụ cháy mà thủ phạm là đèn trời. Điển hình: vào đêm giao thừa Tết Kỷ Sửu 2009, khu rừng thông đặc dụng trên núi Cột Cờ, Kiến An, Hải Phòng bị cháy; đây là lần thứ 3 khu rừng này bị đèn trời gây cháy, (năm 2008, đã bị cháy 2 lần, thiệt hại khoảng 6.000m^2).Theo Phòng Cảnh sát PCCC Công an Thành phố Hải Phòng, trong dịp Tết Nguyên đán Mậu Tý 2008 xảy ra 10 vụ cháy lớn trên địa bàn thành phố thì có tới 3 vụ cháy do đèn trời. Theo Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, đèn trời là nguyên nhân gây ra 7 vụ cháy rừng ở Quảng Ninh và 3 vụ cháy rừng ở Hải Phòng từ đầu năm 2008 đến đầu năm 2009. Trên địa bàn Thủ đô Hà Nội, năm 2007, chỉ tại Khu Liên hiệp thể thao Quốc gia Mỹ Đình đã xảy ra 6 vụ cháy do đèn trời rơi vào các bãi cỏ khô; năm 2008 xảy ra 10 vụ cháy do đèn trời rơi vào các công trình, nhà cửa. Trong và sau Tết Nguyên đán Kỷ Sửu 2009, Hà Nội xảy ra 8 vụ cháy do đèn trời; điển hình như: vụ cháy trong đêm giao thừa do đèn trời rơi vào lưới điện cao thế 35KV tại trạm điện trung gian Gia Lâm và trạm điện trung gian 110KV Thượng Đình gây mất điện trên diện rộng. Thực trạng trên cho thấy, đèn trời là một trong những nguy cơ tiềm ẩn về cháy, nổ lớn; hậu quả sẽ rất khó lường nếu như nó rơi vào các trạm xăng dầu, đường dây điện cao thế, đường dây cáp viễn thông, các khu rừng phòng hộ, rừng đặc dụng, các công trình quan trọng về an ninh quốc phòng...

Từ những diễn biến cháy, nổ phức tạp do đèn trời gây ra, ngày 25/02/2009, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch đã chủ trì phối hợp với Bộ Công an và các bộ ngành liên quan họp thống nhất đề xuất Thủ tướng Chính phủ ra quyết định cấm sản xuất, nhập khẩu, tàng trữ, vận chuyển, buôn bán, đốt và thả đèn trời. Tiếp theo đó, ngày 13/3/2009, Bộ Công an có Công điện số 55/HT1 yêu cầu các địa phương trong cả nước vận động nhân dân không sản xuất, vận chuyển, mua bán và đốt thả đèn trời góp phần đảm bảo an ninh trật tự, nhất là phòng ngừa cháy, nổ trong mùa khô hanh. Ngày 17/7/2009, Thủ tướng Chính phủ đã ban hành Quyết định số 95/2009/QĐ-TTg về việc cấm sản xuất, nhập khẩu, tàng trữ, vận chuyển, buôn bán, đốt và thả đèn trời; quyết định này có hiệu lực thi hành kể từ ngày 15/9/2009. Tại Điều 1, Quyết định số 95/2009/QĐ-TTg đã quy định rõ: "Nghiêm cấm mọi tổ chức, cá nhân sản xuất, nhập khẩu, tàng trữ, vận chuyển, buôn bán, đốt và thả đèn trời trong phạm vi cả nước". Khoản 2 Điều 3 của Quyết định trên cũng quy định: "Các tổ chức, cá nhân có hành vi vi phạm việc cấm sản xuất, nhập khẩu, tàng trữ, vận chuyển, buôn bán, đốt và thả đèn trời sẽ bị xử lý theo quy định của pháp luật".

Chúng ta phải khẳng định, việc ban hành Quyết định số 95/2009/QĐ-TTg trong bối cảnh các vụ cháy do đèn trời gây ra có xu hướng tăng nhanh trên phạm vi cả nước là hết sức cần thiết và quan

* Trung úy, Giảng viên Bộ môn Pháp luật & Nghiệp vụ Công an Trường Đại học PCCC

trọng nhằm phòng ngừa tuyệt đối các vụ cháy, nổ do chúng gây ra. Để thực hiện có hiệu quả Quyết định của Thủ tướng Chính phủ về việc cấm sản xuất, nhập khẩu, tàng trữ, vận chuyển, buôn bán, đốt và thả đèn trời, ngày 07 tháng 10 năm 2009, Bộ Công an cũng đã có Công văn số 2361/BCA-C11 gửi Công an các đơn vị, địa phương trong đó đề ra 5 nhóm nhiệm vụ quan trọng cần thực hiện. Theo chúng tôi, để thực hiện có hiệu quả Quyết định này, đồng thời phòng ngừa tình trạng đèn trời liên tục xuất hiện, gây cháy, nổ nhiều nơi trong dịp Tết nguyên đán Canh Dần sắp tới, cần phải thực hiện tốt một số biện pháp sau:

1. Các cơ quan chức năng cần phải thực hiện hiệu quả công tác tuyên truyền, vận động quần chúng để quần chúng hiểu được những tác hại và nguy cơ tiềm ẩn về cháy, nổ do đèn trời gây ra, hiểu được Quyết định số 95/2009/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ. Trên cơ sở đó, quần chúng nhân dân tự giác không tham gia vào sản xuất, buôn bán, đốt, thả, đèn trời cũng như thực hiện nghiêm túc quy định này; tích cực phát hiện, ngăn chặn, đấu tranh với các hành vi sản xuất, nhập khẩu, tàng trữ, vận chuyển, mua bán, đốt và thả đèn trời. Đây là biện pháp quan trọng đầu tiên cần tiến hành thường xuyên, liên tục, lâu dài. Bởi vì, nếu quần chúng nhân dân nhận thức được, hiểu được và tự giác chấp hành nghiêm túc quy định của Thủ tướng Chính phủ thì sẽ không có những vụ cháy đáng tiếc do đèn trời gây ra; các cơ quan chức năng sẽ không phải giải quyết hậu quả các vụ cháy này cũng như xử lý những người vi phạm.

Đối tượng tham gia vào hoạt động sản xuất, vận chuyển, mua bán, đốt thả đèn trời thuộc nhiều lứa tuổi khác nhau, song tập trung chủ yếu vào tầng lớp học sinh, sinh viên và lứa tuổi thanh thiếu niên. Do đó, công tác vận động quần chúng nên tập trung trước hết vào nhóm đối tượng này.

Về chủ thể tuyên truyền vận động, chúng ta phải huy động sức mạnh và sự tham gia của tất cả các cơ quan, tổ chức và cá nhân có liên quan như: Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch; Bộ Công an; Bộ Thông tin và Truyền thông, Ủy ban Dân tộc, các Bộ, Ngành, địa phương... để tuyên truyền, vận động. Đối với lực lượng Công an, chủ thể chịu trách nhiệm chính trong việc tuyên truyền, vận động là lực lượng Cảnh sát PCCC, Cảnh sát quản lý hành chính về trật tự xã hội. Bên cạnh đó, chúng ta cần phát huy vai trò, sức mạnh to lớn của nhà trường và gia đình, nhất là vai trò nòng cốt, xung kích của Đoàn Thanh niên trong quá trình tuyên truyền, vận động.

Về hình thức tuyên truyền vận động, chúng ta nên sử dụng phong phú các hình thức như: phối kết hợp với các cơ quan, nhà trường, chính quyền địa phương, tổ dân phố, khu dân cư, Đoàn Thanh niên... để tổ chức các buổi nói chuyện, chiếu các đoạn phim về cháy do đèn trời gây ra để quần chúng hiểu biết; tuyên truyền qua các phương tiện thông tin đại chúng như báo chí, phát thanh, truyền hình, internet về Quyết định của Thủ tướng Chính phủ; phát động các cuộc thi tìm hiểu về tác hại gây cháy do đèn trời và Quyết định số 95/2009/QĐ-TTG; nêu gương sáng, khen thưởng kịp thời về việc không sản xuất, đốt thả đèn trời; tổ chức cho các hộ gia đình, học sinh, sinh viên viết cam kết không tham gia sản xuất, nhập khẩu, tàng trữ, vận chuyển, mua bán, đốt và thả đèn trời vào thời điểm các dịp lễ tết của năm.

Về thời gian tuyên truyền, chúng ta nên duy trì đều đặn trong hàng tháng. Tuy nhiên, nên tăng cường mở các đợt tuyên truyền vào các dịp lễ, tết, tập trung vào các khu vực thường là nơi tụ tập, thu hút đông đảo học sinh, sinh viên, thanh thiếu niên (trường học, quảng trường, khu vực bờ hồ, khu vui chơi giải trí), những địa bàn trước kia từng là nơi sản xuất đèn trời.

2. Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch cùng Bộ Công an, cần nhanh chóng chủ trì phối hợp với các Bộ, Ngành liên quan để hướng dẫn cụ thể việc thực hiện Quyết định số 95/2009/QĐ-TTg; nghiên cứu, đề xuất các biện pháp xử lý vi phạm hành chính với các hành vi sản xuất, nhập khẩu, tàng trữ, vận chuyển, mua bán, đốt và thả đèn trời. Bộ Công an, Viện Kiểm sát nhân dân Tối cao, Tòa án nhân dân Tối cao cần nhanh chóng nghiên cứu, đề xuất và ban hành văn bản hướng dẫn việc xử lý hình sự với các hành vi này.

3. Uỷ ban nhân dân các cấp căn cứ chức năng, nhiệm vụ, phạm vi quản lý, đặc điểm của địa phương mình xây dựng kế hoạch và biện pháp phòng ngừa tình trạng tái sản xuất, nhập khẩu, tàng trữ, vận chuyển, mua bán, đốt và thả đèn trời ở địa phương mình trong dịp Tết nguyên đán sắp tới. Tích cực chỉ đạo các lực lượng chức năng phối hợp chặt chẽ với các cơ quan, ban, ngành liên quan (Hải quan, Bộ đội biên phòng, Quản lý thị trường...) tăng cường nắm tình hình ở các tuyến, địa bàn trọng điểm, các làng nghề từng sản xuất đèn trời; tăng cường các hoạt động tuần tra, kiểm soát trên các tuyến giao thông, nhất là các tuyến giao thông trọng điểm, khu vực biên giới, cửa khẩu, các chợ, trung tâm thương mại, các quầy tạp hóa để kịp thời phát hiện, ngăn chặn, xử lý nghiêm minh với các đối tượng buôn bán, đốt, thả đèn trời; tuyên truyền vận động nhân dân trên địa bàn mình không tham gia sản xuất, vận chuyển, mua bán, đốt, thả đèn trời trong bất cứ thời điểm nào.

4. Thực tế cho thấy, rất nhiều vụ cháy nghiêm trọng do đèn trời gây ra nhưng, chưa có ai bị xử lý về hành vi đốt, thả đèn trời gây cháy. Do đó, tính răn đe, giáo dục không cao. Nhiều người dân vẫn không sợ và vẫn tiếp tục đốt thả đèn trời. Vì vậy, bên cạnh công tác phòng ngừa không để vi phạm xảy ra, các cơ quan chức năng nhất là Cơ quan điều tra cần phải tích cực điều tra về các vụ cháy có dấu hiệu tội phạm do đèn trời gây ra, truy tìm thủ phạm gây cháy và kiến nghị xử lý về mặt hình sự khi có đủ căn cứ. Đồng thời, phối kết hợp với Viện kiểm sát nhân dân, Toà án nhân dân tiến hành truy tố, xét xử điểm, đăng tải lên các phương tiện thông tin đại chúng một số vụ án cháy do đốt thả đèn trời để răn đe, giáo dục các đối tượng khác.■

BTK
COMPANY

CÔNG TY TNHH PHÁT TRIỂN CÔNG NGHỆ BTK

BTK TECHNOLOGY DEVELOPMEN LIMITED CO., LTD

Hệ thống Sprinker

Thiết bị chữa cháy Foam

Tủ hộp, cuộn vòi chữa cháy

Thiết bị chữa cháy khí nén

Trụ & họng tiếp nước chữa cháy

Thiết bị báo cháy tự động

Máy bơm chữa cháy

Thiết bị kiểm soát phòng IT

www.btk.vn
www.btk.com.vn
www.pccchn.com

CÔNG TY TNHH PHÁT TRIỂN CÔNG NGHỆ BTK

Trụ sở: P304 - CT6 chung cư Yên Hòa - phường Yên Hòa - quận Cầu Giấy - Hà Nội
VPGD: Số 58B Vũ Trọng Phụng - Thanh Xuân - Hà Nội
VPGD 02: Số 16/34 đường D1, F25, Q.Bình Thạnh - TP-HCM
Tel: 04.3.55.77.633 - 08.667.312.97 - Fax: +84.355.77.015
Email: btk.info@hn.vnn.vn - Website: www.btk.com.vn - btk.vn - pccchn.com

PHÒNG CHÁY CHỮA CHÁY...

(Tiếp theo trang 11)

Những quan quân canh giữ cung điện, kho tàng và viên giữ tù, đều không được rời khỏi chỗ mà đi cứu hỏa, trái luật thì xử 80 trượng". Điều 617 ghi: "Trong Kinh thành mà để xảy ra hỏa hoạn, cháy nhà mình thì xử phạt 80 trượng, cháy lan sang nhà người khác thì xử phạt 80 trượng và bêu trước dân chúng ba ngày và phạt tiền 10 quan sung công. Ở hương thôn thì giảm một bậc. Ở trong cấm thành nếu cháy lan đến nhà tôn miếu, cung điện và các kho tàng thì xử tội lưu..." . Trong Hồng Đức thiện chính thư, điều 148 quy định: "Nô tỳ tung lửa đốt nhà cửa, sẽ chiểu theo luật nô tỳ gia trưởng, khép vào tội chém". Việc phòng cháy và chữa cháy không chỉ được chú trọng ở Kinh thành mà ở cả các vùng nông thôn cũng được quy định rất chặt chẽ.

Người dân Thăng Long hiểu rõ về những tác động của hỏa hoạn đối với đời sống người dân. Không chỉ bằng những hành động phòng và chữa cháy một cách hiệu quả khi có nguy cơ cháy lan rộng khắp Kinh thành mà người dân Thăng Long còn tìm ra một cách phòng cháy vừa thực tế, vừa mang đậm tính tâm linh. Họ đã cùng nhau xây dựng một ngôi đền thờ Hỏa Thần trong Kinh thành với mong ước được thần linh phù trợ giảm nạn cháy, cũng đồng thời là một trung tâm phòng cháy, chữa cháy ở một khu vực tấp nập kinh doanh và đông đúc dân cư nhất nhì đô thị. Ngôi đền đó có tên là Đền Hỏa Thần, hiện nằm tại số 30 Hàng Điếu, phường Cửa Đông, Quận Hoàn Kiếm, TP Hà Nội.

***PV:** Công tác PCCC ở Kinh thành Thăng Long xưa và nay đều rất được quan tâm, coi trọng, nhân dịp Tết đến, Xuân về, Giáo sư có lời chúc gì về công tác PCCC nói chung và với Tạp chí PC&CC nói riêng?*

GS Lê Văn Lan: Trước khi có lời chúc thì tôi xin có một ý kiến thế này: Tôi được biết trên thế giới, đặc biệt là các nước có nền công nghiệp tiên tiến, công tác PCCC rất được coi trọng và những người làm nghề này cũng rất được xã hội tôn vinh và ngưỡng mộ. Bằng chứng là người ta đã dựng nhiều tượng đài chiến sỹ chữa cháy rất hoành tráng. Tôi có một băn khoăn là: từ xa xưa, ở Kinh thành Thăng Long ông cha ta đã dựng một ngôi Đền Hỏa Thần, thì tại sao ngày nay chúng ta không có một tượng đài hay một công trình nào đó tương tự về chiến sỹ chữa cháy? Trong cuộc chiến đấu chống chiến tranh phá hoại của Đế quốc Mỹ, đã có nhiều chiến sỹ chữa cháy của chúng ta anh dũng hy sinh để bảo vệ tài sản Nhà nước, tính mạng và tài sản của nhân dân, sự hy sinh cao cả ấy thật xứng đáng để có một tượng đài tưởng niệm. Không những chỉ để tưởng niệm mà theo tôi, đó còn là một cách giáo dục cho cộng đồng ý thức về công tác PCCC một cách hiệu quả.

Nhân dịp năm mới 2010, tôi mong rằng, công tác PCCC sẽ ngày càng đạt hiệu quả tốt hơn góp phần tích cực bảo vệ và phát triển sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước. Chúc những người làm công tác PCCC có nhiều sức khỏe, thực hiện tốt nhiệm vụ của mình, góp phần canh giữ sự bình yên cho nhân dân. Chúc Tạp chí Phòng cháy & Chữa cháy ngày một phát triển bền vững, thực sự là người bạn thân thiết của mọi nhà, mọi cơ quan, doanh nghiệp và các tổ chức xã hội để công tác tuyên truyền trên lĩnh vực PCCC ngày càng đạt kết quả tốt.

***PV:** Xin trân trọng cảm ơn Giáo sư, nhân dịp Xuân Canh Dần xin chúc Giáo sư cùng gia đình một năm mới An khang, Thịnh vượng và Hạnh Phúc.*■

Em là mùa xuân

NGỌC THANH

Em mãi là mùa xuân
Đi cùng anh năm, tháng...
Thời gian bước vội vàng
Xuân trong anh trẻ mãi...

Nắng hè vàng hoa cải
Ve hát gọi mùa thu
Diều no gió vi vu
Đón mùa thu chín ngọt

Chim chiền chiện thánh thót
Lá vàng trải đón đông
Nhành mai trắng ủ bông
Chờ xuân hồng hé nở...

Xuân trẻ tươi rực rỡ
Sánh vai anh tháng ngày
Nắm tay em đắm say
Em là mùa xuân mãi...

NGĂN CHẶN KHÔNG ĐỂ XẢY RA CHÁY LỚN TẠI CÁC CHỢ, TRUNG TÂM THƯƠNG MẠI

ThS. NGUYỄN VĂN TƯƠI*

Trung tâm thương mại Tràng Tiền - Hà Nội. Ảnh: T.L

Trên cả nước ta, hiện nay có khoảng 3.000 chợ, trung tâm thương mại (TTTM) với tổng trị giá hàng hoá, tài sản cố định là gần 300.000 tỷ đồng (tương đương khoảng 18 tỷ USD). Theo số liệu thống kê, tổng thu nhập quốc nội (GDP) được cấu thành từ 3 lĩnh vực: 20% nông nghiệp, lâm nghiệp, 30% công nghiệp và 41% dịch vụ (khoảng 40 tỷ USD). Như vậy, chợ, trung tâm thương mại (TTTM) chiếm tỷ trọng đáng kể trong cán cân kinh tế, đồng thời chợ, TTTM cũng là một trong những loại hình cơ sở được xếp loại đặc biệt nguy hiểm về cháy, nổ và thực tế đã xảy rất nhiều vụ cháy lớn, gây thiệt hại nghiêm trọng; trung bình mỗi năm xảy ra 20 vụ cháy chợ, TTTM gây thiệt hại về tài sản trị giá 70 tỷ đồng, nếu tính cả thiệt hại gián tiếp như: ảnh hưởng đến an sinh xã hội, ngừng trệ buôn bán, chi phí khắc phục hậu quả... thì thiệt hại sẽ gấp khoảng 3 lần. Đáng lưu ý là: có đến 80% tổng số vụ cháy xảy ra vào ban đêm và ngoài giờ hoạt động của chợ, 47% vụ cháy chợ, TTTM là do sự cố hệ thống điện và việc sử dụng thiết bị tiêu thụ điện không bảo đảm an toàn PCCC và 33,3% do sử dụng lửa trần, thắp hương thờ cúng. Thời gian qua, các cấp, các ngành và đặc biệt là lực lượng Cảnh sát PCCC đã triển khai đồng bộ nhiều giải pháp, biện pháp tăng cường công tác PCCC nhằm bảo đảm an toàn trong hoạt động kinh doanh như: tuyên truyền, phổ biến pháp luật và kiến thức PCCC, phát động phong trào quần chúng PCCC; tổ chức kiểm tra, hướng dẫn khắc phục những sơ hở, thiếu sót có nguy cơ dẫn đến cháy, nổ, đặc biệt là xử lý nghiêm những hành vi vi phạm quy định PCCC... Tuy nhiên, công tác PCCC chợ, TTTM còn rất nhiều bất cập, nguy cơ cháy và các điều kiện dẫn đến cháy lớn gây thiệt hại nghiêm trọng về người, tài sản luôn luôn tiềm ẩn. Đó là:

Cơ quan chủ quản, Ban quản lý chợ, TTTM chưa nhận thức đầy đủ trách nhiệm của mình đối với công tác PCCC, thiếu sự quan tâm hoặc coi nhẹ việc đảm bảo điều kiện an toàn

* Đại tá, Phó Cục trưởng
Cục Cảnh sát PCCC - Bộ Công an

PCCC, thậm chí cố tình vi phạm quy định về PCCC. Còn trên 60% chợ còn tạm, chưa kiên cố, có tới 90% số chợ, TTTM đang hoạt động nhưng chưa được cơ quan Cảnh sát PCCC thẩm duyệt về PCCC, đặc biệt là những chợ, TTTM xây dựng trước năm 2000 nên có nhiều vi phạm quy định về PCCC, bố trí số hộ kinh doanh nhiều hơn so với thiết kế ban đầu dẫn đến tình trạng không an toàn về PCCC, biết rõ tình trạng mất an toàn của chợ nhưng vẫn không có biện pháp khắc phục những sơ hở, thiếu sót, không đảm bảo an toàn về PCCC, còn có thái độ phó mặc, cho rằng đó là nhiệm vụ của Cảnh sát PCCC; ý thức và kiến thức PCCC của nhiều hộ kinh doanh và những người tham gia mua bán còn hạn chế, do vậy thực hiện chưa nghiêm các quy định, nội quy an toàn PCCC; nhiều hộ kinh doanh còn vi phạm quy định về PCCC như thắp hương trong chợ, kinh doanh xăng dầu, gas... xếp hàng lấn chiếm lối đi, cửa thoát nạn; cơi nới mái che, mái vảy bằng các vật liệu dễ cháy.

Hệ thống điện chưa được tách riêng làm 3 nguồn riêng biệt (chiếu sáng, bảo vệ và chữa cháy); hệ thống điện đã cũ nhưng chưa được sửa chữa, thay thế...;

Nguồn nước tại chỗ thiếu nghiêm trọng, nhiều chợ không trang bị hệ thống chữa cháy cố định hoặc có trang bị nhưng hoạt động kém hiệu quả, máy bơm trang bị ở các chợ còn thiếu nghiêm trọng về số lượng, có trường hợp không đúng chủng loại theo quy định, chất lượng kém. Trong khi đó, nhiều chợ, TTTM không có đường giao thông cho xe chữa cháy, không có chỗ để xe chữa cháy tiếp cận chữa cháy;

Nhiều chợ do UBND cấp huyện, xã quản lý nhưng quy mô lại rất lớn, hàng hoá trị giá hàng chục tỷ đồng lại ở cách xa đơn vị Cảnh sát PCCC, đặc biệt có nhiều chợ cách xa vài chục thậm chí là hàng trăm kilômét, đường xá đi lại khó khăn, xe chữa cháy không đến được do lực lượng Cảnh sát PCCC mới chỉ có cơ số biên chế ở trung tâm tỉnh, thành phố, thị xã. Trong khi đó, việc xây dựng lực lượng PCCC cơ sở, trang bị phương tiện cho lực lượng này của nhiều chợ, TTTM còn mang tính chiếu lệ, đối phó với cơ quan quản lý nhà nước về PCCC; không có cơ chế hoạt động rõ ràng nên chất lượng hoạt động của lực lượng này rất kém, nhiều vụ cháy xảy ra không phát hiện được và không kịp thời tổ chức chữa cháy;

Những tồn tại trên, khi lực lượng Cảnh sát PCCC kiểm tra, phát hiện, yêu cầu khắc phục thì cơ sở thường nêu lý do không có hoặc chưa có kinh phí khắc phục, sửa chữa, cho nên chợ vẫn trong tình trạng mất an toàn; song việc đình chỉ hoạt động của các chợ lại hết sức khó khăn vì liên quan đến đời sống của hàng ngàn hộ gia đình.

Để thực hiện tốt công tác PCCC, tiến tới không để cháy xảy ra và nếu có cháy thì chữa cháy có hiệu quả, kiên quyết không để xảy ra cháy lớn, gây thiệt hại nghiêm trọng, trong thời gian tới cần thực hiện tốt một số vấn đề sau:

Thứ nhất, cơ quan chủ quản cần rà soát, xây dựng kế hoạch sửa chữa, cải tạo đảm bảo các điều kiện an toàn về PCCC đối với chợ, TTTM (hệ thống điện, hệ thống báo cháy, chữa cháy, nguồn nước...); thực hiện nghiêm việc thẩm duyệt về PCCC đối với các chợ, TTTM được cải tạo, xây dựng mới và thực hiện các giải pháp, biện pháp an toàn PCCC; bố trí kinh phí để duy trì hoạt động của lực lượng PCCC cơ sở, phương tiện PCCC của chợ, TTTM; ban hành quy định, nội quy đảm bảo an toàn PCCC và đầu tư trang bị phương tiện PCCC theo đúng quy định; tổ chức các đợt kiểm tra và tự kiểm tra việc thực hiện những quy định về PCCC để có các biện pháp khắc phục kịp thời những sơ hở thiếu sót có thể dẫn đến cháy;

Thứ hai, Ban Quản lý chợ thường xuyên tuyên truyền, phổ biến pháp luật và kiến thức PCCC cho các hộ kinh doanh và khách mua hàng, khách tham quan thông qua hệ thống truyền thanh nội bộ; nhắc nhở công tác bảo đảm an toàn PCCC, phòng nổ trong việc sử dụng điện, gas, lửa trần nhất là vào giờ cao điểm có đông khách hàng và vào thời điểm chợ chuẩn bị đóng cửa; tự tổ chức kiểm tra an toàn PCCC để kịp thời phát hiện và khắc phục những thiếu sót có thể gây ra cháy; kiên quyết giải toả lấn chiếm, tạo đường cho xe chữa cháy hoạt động; quản lý chặt việc sử dụng điện, sử dụng nguồn lửa, nguồn nhiệt, thắp hương thờ cúng trong chợ... kiên quyết xử lý các trường hợp vi phạm quy định, nội quy PCCC; duy trì tốt hoạt động, tổ chức huấn luyện nghiệp vụ, trang bị phương tiện cho lực lượng PCCC, đảm bảo yêu cầu chữa cháy kịp thời và có hiệu quả các vụ cháy phát sinh, nhất là đối với những chợ vùng sâu, vùng xa, cách xa đơn vị chữa cháy chuyên nghiệp;

Thứ ba, các hộ kinh doanh và người tham gia giao thương phải thấy rõ việc thực hiện tốt công tác PCCC là tự bảo vệ mình và tự giác thực hiện nghiêm các quy định, nội quy an toàn PCCC chợ; không hút thuốc lá và sử dụng lửa bừa bãi; không lấn chiếm lối đi để bày bán hàng hoá hay cơi nới, che chắn làm cản trở lối đi, lối thoát nạn và đường cơ động của xe chữa cháy... ; tự trang bị bình chữa cháy xách tay, nước, chăn... để chữa cháy;

Thứ tư, lượng lực Cảnh sát PCCC tham mưu cho UBND địa phương chỉ đạo các giải pháp, biện pháp PCCC đối với chợ, TTTM; tăng cường kiểm tra, hướng dẫn cơ sở thực hiện các giải pháp, biện pháp cụ thể phù hợp điều kiện thực tế; xử lý nghiêm các hành vi vi phạm quy định về PCCC, kể cả áp dụng hình thức tạm đình chỉ hoạt động của một bộ phận hoặc toàn bộ chợ để khắc phục, sửa chữa khi không đảm bảo an toàn về PCCC.■

Đền Hỏa Thần
Nỗi niềm của một Di tích lịch sử

PHẠM THỊ THOAN

Đời sống tinh thần ngày một phát triển, con người có xu hướng tìm về cội nguồn lịch sử với những giá trị văn hóa vững bền và khi cả nước hướng về đại lễ 1000 năm Thăng Long - Hà Nội thì những di tích lịch sử được trùng tu, cải tạo cho xứng đáng với tầm vóc của nó. Nhưng trong số những di tích lịch sử đang được "dọn mình" đón ngày đại lễ thì ngôi Đền Hỏa Thần - một Di tích Lịch sử - Văn hóa giữa Thủ đô Hà Nội dường như bị lãng quên.

Theo "Hà Nội - Di tích Lịch sử Văn hóa và Danh thắng" thì Đền Hỏa Thần do một số nho sỹ có trọng trách trong bộ máy quản lý hành chính của Thăng Long xây dựng vào năm Minh Mệnh thứ 19 (1838). Đền Hoả Thần là Di tích lịch sử có quy mô kiến trúc lớn và độc đáo, mang vẻ đẹp kiến trúc cổ của Thăng Long - Hà Nội, đáp ứng được nhu cầu văn hóa, tinh thần của nhân dân Thăng Long thế kỷ XIX. Kiến trúc bao gồm: tiền tế, phương đình và cung cấm. Tiền tế 3 gian, xây gạch kiểu "tường hồi bít đốc tay ngai", mái lợp ngói mũi hài. Bộ khung đỡ mái có 4 bộ vì kiểu "vì kèo quá giang". Nền nhà lát gạch Bát Tràng cổ, 2 tường hồi gắn 2 tấm bia đá niên hiệu Thiệu Trị có kích thước lớn. Nội dung bia ghi việc xây dựng, trùng tu và những người công đức. Trên cửa ra vào treo bức hoành phi "Hoả thần từ" (Đền Hoả Thần) làm vào tháng trọng xuân năm Giáp Tí, đời vua Tự Đức 17 (1864). Phương đình tiếp giáp sau tiền tế, có mặt bằng hình vuông, kiểu 4 mái với các góc đao cong. Hai bộ vì chính có kết cấu kiểu "giá chiêng chồng rường". Dọc theo 2 diềm của mái sau và trước chạm thủng hoa văn rồng chầu. Kiến trúc Phương đình trang trí đậm đặc trên các con rường, đấu kê được chạm nổi các hình vân mây, lá lật, cánh sen. Các bức ván trong giá chiêng chạm nổi hình chim phượng đang bay. Lòng Phương đình đặt ba ban thờ lớn: ngoài cùng là Tam tòa Thánh mẫu và bốn cô chầu, ban giữa thờ Phật, trong cùng là ban thờ tượng Đức Ông và sáu ông hoàng. Các nhân vật này không có mặt trong thần điện của di tích ngay từ buổi đầu xây dựng. Cung cấm là nếp nhà ngang 3 gian, xây kiểu "tường hồi bít đốc", 4 bộ vì đều làm theo kiểu "kẻ truyền". Gian giữa xây bệ cao làm bàn thờ thần Hoả. Tượng thần Hoả được đặt trong tư thế ngồi, mặt đỏ, phương phi, áo long bào và được đặt trang trọng trong khám thờ lớn chạm rồng, hai bên ngoài khám có 2 vị Thị giả đứng chầu.

Đền Hỏa Thần ra đời bắt nguồn từ việc Kinh thành Thăng Long xưa thường xảy ra cháy lớn. Sử cũ đã nhiều lần ghi chép về các vụ cháy lớn xảy ra tại kinh thành Thăng Long. Đầu thời Trần, Thăng Long đã xảy ra ba lần cháy lớn. Cuối thời Trần, người Chiêm Thành đã bảy lần vào đốt phá kinh thành Thăng Long. Thời Lê, trong sách "Vũ trung tuỳ bút", Phạm Đình Hổ viết: "Đất kinh thành đông đúc, nhà ở liền nhau, thường có hoả hoạn". Thời Nguyễn, cháy lớn cũng thường xảy ra... Nạn cháy đã trở thành nỗi kinh hoàng của người dân Thăng Long thời bấy giờ. Trước sự hoành hành và sự hủy diệt ghê gớm của hoả hoạn, cùng với việc tìm ra các giải pháp để chế ngự, phòng ngừa, hạn chế tác hại khi cháy lớn xảy ra, người Thăng Long còn tìm đến một giải pháp mang đậm màu sắc tâm linh nhằm đem lại sự an

lạc tinh thần cho con người trước tác hại của hỏa hoạn, đó là thờ Thần Lửa. Vì thế, người dân trong kinh thành đã cùng nhau xây dựng Đền Hỏa Thần với ước nguyện cầu mong giảm được nạn cháy. Không chỉ có vậy, đây còn là nơi báo cháy mỗi khi có cháy xảy ra trong kinh thành Thăng Long xưa.

Phương tiện báo cháy trong Kinh thành Thăng long lúc đó là 1 quả chuông to đặt tại ngôi đền. Chuông của Đền Hỏa Thần là di vật quý, được đúc ở phường Ngũ Xã - phường đúc đồng sớm nhất của kinh thành Thăng Long xưa bên hồ Trúc Bạch. Nó vừa có ý nghĩa về một hình ảnh Thăng Long thời nhà Lý, vừa là sản vật văn hóa xa xưa. Mỗi khi kinh thành Thăng Long có cháy xảy ra thì thỉnh chuông báo động để người dân biết mà dập lửa và trong tâm thức của dân gian, khi ấy sẽ có Quan thế âm Bồ Tát về giúp dân trừ giặc lửa.

Để thể hiện ý nghĩa tâm linh và cầu mong thần giúp dân chúng kinh thành trừ giặc Lửa, ngày lễ hội truyền thống của Đền Hoả Thần được tổ chức vào tháng 2 và tháng 8 hàng năm (xuân thu nhị kỳ). Nhưng ngày hội đền, đông người đến nhất là ngày mùng một tháng tư âm lịch, bởi đó là ngày vào hạ - ngày bắt đầu vào mùa cháy.

Sau này, Đền Hỏa Thần không chỉ là nơi thờ thần Lửa mà còn là nơi đặt bia tưởng nhớ ghi công tên tuổi của các anh hùng liệt sỹ Phường Cửa Đông đã ngã xuống trong 2 cuộc kháng chiến chống Pháp và Mỹ vì sự bình yên của dân. Ngày 27/8/1996, Đền Hỏa Thần chính thức được Bộ Văn hóa Thông tin xếp hạng Di tích Lịch sử - Văn hóa cấp Quốc gia theo Quyết định số 1964/QĐ/VH. Đền Hỏa Thần đã bổ sung vào thần điện truyền thống của người Việt một nhân vật độc đáo phản ánh nhiều mặt về đời sống văn hóa tinh thần của nhân dân Thăng Long, về cách ứng xử truyền thống của người Hà Nội đối với những yếu tố tự nhiên và xã hội, là nơi giáo dục ý thức cộng đồng trong công tác PCCC.

Ngày nay, người dân Hà Nội nói riêng và Việt Nam nói chung, đặc biệt là giới trẻ, ngay cả những người làm công tác PCCC không mấy người biết đến ngôi đền khiêm nhường ấy. Người ta biết đến một phố ngắn tên là phố Nhà Hỏa mà không biết đến ngôi đền mang tên Đền Hỏa Thần, cách phố Nhà Hỏa không xa. Vào thời Nguyễn, khi tổ chức xây dựng, đền được quy hoạch hợp lý trong một khuôn viên hoàn chỉnh. Đến đầu thời Pháp, Thăng Long quy hoạch lại thành các phố nên Đền Hỏa Thần bị ẩn mình sau lớp nhà mặt tiền số 30, phố Hàng Điếu, Phường Cửa Đông, Quận Hoàn Kiếm, TP Hà Nội. Thật khó nhận ra ngôi đền đó vì tấm biển nhỏ đề tên Đền Hỏa Thần treo tít trên cao, xiêu vẹo, tạm bợ. Không gian tôn nghiêm của ngôi đền đã bị thu hẹp, phải lách khéo mới dắt xe máy vào được. Cửa ra vào của ngôi đền cũng bị người dân treo các đồ dùng như: xô, chậu, chổi lau nhà...rất bừa bãi.

Theo bà Nguyễn Thị Dung - người trông coi Đền Hỏa Thần thì từ nhiều năm nay, ngôi đền lịch sử này vắng bóng khách thập phương ngay cả những ngày lễ hội truyền thống của đền, lác đác được vài người tới thắp nhang như một niềm an ủi nhỏ nhoi. Hiện nay, kiến trúc ngôi đền xuống cấp nghiêm trọng. Mái nhà dột nát và những vì kèo, quá giang đang mọt rũa. Lớp sơn đỏ trên các bức tường (màu sắc đặc trưng của lửa) đã phai màu và tróc lở. Bức tượng Thánh Hỏa vẫn còn nguyên như cũ nhưng khám thờ đã mọt và xuống cấp nghiêm trọng. Đền vẫn còn treo một quả chuông bằng đồng nhưng đó không phải là di vật quý vì chiếc chuông báo cháy được đúc từ đời Lý đã bị thất lạc. Năm 2006, khi ngôi đền xuống cấp nghiêm trọng, người trông coi ngôi đền đã đi vận động bà con Phường Cửa Đông quyên góp và tu sửa lại nhưng cũng không cải thiện được là bao. Từ đó đến nay, ngôi đền vẫn lặng lẽ tồn tại và chờ đợi sự vào cuộc của các cấp chính quyền để "dọn mình" đón ngày đại lễ 1000 năm Thăng Long lịch sử.

Được biết Quận ủy Quận Hoàn Kiếm, TP Hà Nội đã có Thông tri số 09/TTr/QU ngày 10/11/2004 về việc tăng cường công tác quản lý khu phố cổ và các Di tích Lịch sử - Văn hóa trên địa bàn Quận Hoàn Kiếm. UBND Quận Hoàn Kiếm cũng đã có Kế hoạch số 71/KH-UBND, ngày 15/12/2005 về việc di chuyển các hộ dân, tu bổ, tôn tạo và sửa chữa các Di tích Lịch sử - Văn hóa từ 2005 - 2010, trong đó có di tích Đền Hỏa Thần. Ông Đinh Hồng Phong - Trưởng Phòng Văn hóa - Thông tin Quận Hoàn Kiếm, TP Hà Nội cho biết: Trong lộ trình thực hiện Kế hoạch số 71/KH-UBND có rất nhiều di tích cần được trùng tu nên UBND Thành phố xác định cần có thời gian, trước hết ưu tiên cho những di tích trong khu phố cổ và những di tích có kiến trúc đặc biệt. Từ năm 2005 đến nay, UBND Quận Hoàn Kiếm đã phối hợp với các cơ quan chức năng tu sửa trên 10 di tích như: Đền Phù Ủng, Đình Nam Hương, Đền Bạch Mã, Chùa Thiên Phúc...và dự tính trong lộ trình năm 2010 còn khoảng 26 di tích cần được trùng tu, trong đó có Đền Hỏa Thần. Tuy nhiên, việc trùng tu các di tích là việc làm có nhiều khó khăn bởi nó liên quan tới việc di dời các hộ dân khi khoanh vùng lập bản đồ chi tiết cho các di tích. Hiện nay, UBND Quận Hoàn Kiếm đang tiếp tục đo lại tất cả diện tích các di tích được xếp hạng và tích cực huy động nguồn kinh phí từ các cơ quan chức năng, các nhà hảo tâm trong xã hội để lộ trình kế hoạch sớm được thực hiện.

Ngày nay, công tác PCCC ngày càng được coi trọng, được trang bị các phương tiện hiện đại phù hợp với tốc độ phát triển của đất nước và trước những nguy cơ cháy, nổ khó lường. Nhưng hình ảnh ngôi Đền Hỏa Thần luôn gợi nhắc ý nghĩa tâm linh và ý thức trong công tác PCCC của ông cha thuở xưa, giá trị văn hóa của dân tộc và vai trò, trách nhiệm của những người làm công tác PCCC. Ngày đại lễ 1.000 năm Thăng Long - Hà Nội còn không xa, mong rằng ngôi Đền Hỏa Thần - Di tích Lịch sử - Văn hóa của Thủ đô và là dấu ấn lịch sử về việc PCCC sẽ sớm được các cơ quan chức năng, các nhà hảo tâm quân tâm và có những biện pháp trùng tu, tôn tạo, trả lại vẻ đẹp xưa của ngôi đền xứng đáng với ý nghĩa quý giá của một công trình nhiều năm tuổi.■

Để khói hương chùa mãi bình an

THANH THỦY

Trong tiết trời se lạnh của mùa xuân, làn khói hương lan tỏa trong không gian bình yên, hình ảnh các cụ già, nam thanh nữ tú tay cầm nén hương, miệng khấn râm ran, cúi đầu thành kính trước trời phật, thần linh đã trở thành một nét đẹp trong bức tranh ngày tết đầy sắc mầu của người dân Việt Nam. Người Á Đông nói chung và người Việt Nam nói riêng từ lâu đã sử dụng hương như một nhịp cầu nối, gửi gắm ước nguyện tới các Thánh Thần. Khi đời sống vật chất ngày càng được nâng cao, trong mỗi nén hương có "bóng dáng" của thị trường hóa, thì tục thắp hương đã giảm đi phần nào cái hồn cao cả, ý nghĩa linh thiêng, trong sáng. Hương khói bị lạm dụng, không chỉ trở thành một công cụ phục vụ cho những hoạt động mê tín dị đoan, làm băng hoại giá trị truyền thống, mà còn tiềm ẩn những vụ cháy, nổ được báo trước, và hậu quả, thiệt hại để lại quả thật khó lường...!

Tục thắp hương có từ bao giờ?

Nghi thức thắp hương trong đền, chùa vào các dịp lễ tết không chỉ là thói quen đơn thuần của người Á Đông nói chung và người Việt nói riêng, mà nó mang một ý nghĩa tâm linh sâu sắc. Trong không khí ấm áp của mùa xuân, tâm hồn con người dường như thư thái hơn sau bao ngày lo toan vất vả của một năm bận rộn. Dường như mọi vướng bận trong cuộc sống trần tục được rũ bỏ để trở về cõi tĩnh tâm vô thức. Làn khói hương đã trở thành cầu nối, sợi dây vô hình kết nối giữa hai thế giới vô hình và hữu hình: *Nguyện đem lòng thành kính/ Gởi theo đám mây hương/ Phảng phất khắp mười phương/ Cúng dường ngôi Tam Bảo.*

Nén hương thắp lên, gửi gắm theo đó không những là niềm khát khao vô hạn được trò chuyện, mà còn biểu hiện sự sùng kính trong mối giao tiếp với thần linh. Người Á Đông tin rằng những ước nguyện sẽ theo làn khói hương, chuyển lời cầu khẩn lên các Thánh Thần, mọi vận hạn của năm cũ qua đi, một năm mới khởi đầu với những thuận lợi, tốt đẹp. Vì thế những người đi lễ cửa Phật sẽ rất áy náy nếu đi lễ mà không có hương đèn. Cùng với thời gian, thắp hương đã trở thành một phong tục, góp phần gìn giữ, tạo nên bản sắc văn hóa dân tộc Việt Nam.

Theo lịch sử ghi lại, việc thắp hương bắt nguồn từ nước Ấn Độ, cách đây khoảng 5700 năm. Đến năm 618 vào đời nhà Tần mới có một vị Tăng đem hương trầm qua Trung Quốc, từ đó hình thức thắp hương được phát triển mạnh mẽ và hưng thịnh nhất vào đời nhà Minh, sau đó được phổ biến đến khắp các nước láng giềng. Có thể nói tập tục này phổ biến nhất ở Nhật Bản. Nhiều tài liệu cho thấy việc thắp hương đã có từ thời sơ khai. Trong các đền thờ của vua chúa Ai Cập có rất nhiều những hình vẽ hoặc hình chạm trên tường mô tả nghi thức này. Ngày nay việc thắp hương đã trở thành một tập quán trong các ngày lễ hội, dùng để cúng những vị như Phật Bà Quán Âm, Đức Mẹ Maria, Ông Bà tổ tiên, Ông: Phúc Lộc Thọ, Thổ Địa, Táo Quân, Thần Tài...

Những nguy cơ cháy nổ sau làn khói hương.

Do tính chất đặc thù, chùa chiền là nơi có nguy cơ xảy ra cháy, nổ cao, nguyên liệu để xây chùa được sử dụng chủ yếu bằng gỗ, đặc biệt là ở các điện thờ, mái đình, cột chùa..., mặt khác lại được xây dựng từ rất lâu, nên không tránh khỏi tình trạng mục nát, mối mọt, xuống cấp. Nhiều chất dễ cháy, dễ bắt lửa như phan, phướn, vàng mã... tập trung và được bày biện rải rác khắp nơi trong chùa, nên khi có cháy phát sinh, ngọn lửa nhanh chóng theo các vật liệu này lan sang các khu vực xung quanh, hình thành đám cháy lớn trong một thời gian ngắn, việc tiến hành dập lửa gặp không ít khó khăn.

Chùa chiền cũng là nơi tập trung nhiều nguồn nhiệt sẵn có như nến, hương, hệ thống dây điện sử dụng lâu ngày không thay thế. Chỉ một sơ suất nhỏ, lơ là, chủ quan trong việc quản lý, sử dụng các nguồn nhiệt này, cùng với yếu tố trên thì khả năng xảy ra cháy lớn rất cao. Bên cạnh đó, các hàng quán, bãi trông xe thường bao quanh lấy không gian chùa, hoạt động tự phát không những gây cháy, nổ ngoài tầm kiểm soát mà còn cản trở, ảnh hưởng đến việc thoát hiểm khi xảy ra sự cố.

Các dịp Tết đến, Xuân về lượng người đi lễ đầu năm tăng đột biến. Theo thống kê một ngày tại các chùa có hàng nghìn lượt người trong và

ngoài nước đến tham quan, các tăng ni, phật tử đến thờ cúng. Mặc dù người Việt xưa tối kỵ thắp cả bó hương, vì khói xông ngột ngạt thường gắn với sự ô trọc, thất kính, thiếu văn hoá đối với các thánh thần, nhưng ngày nay không hiếm dịp để chúng ta bắt gặp hình ảnh một số người đi lễ cửa Phật thắp nguyên cả bó hương. Nếu làm phép số nhân, thì chúng ta sẽ có ngay đáp án của bài toán tốn bao nhiêu tiền của, sự ảnh hưởng đến môi trường, mất an toàn phòng chống cháy, nổ từ hành động phản cảm trên.

Trong khi đó, ý thức về PCCC của một bộ phận của người dân khi đến thắp hương, cúng lễ tại chùa còn nhiều hạn chế. Việc nhắc nhở gặp không ít khó khăn bởi thành phần đến tham quan, vãn cảnh, cúng lễ đa dạng: du khách (trong và ngoài nước), ở mọi lứa tuổi, thành phần, nghề nghiệp... nên trình độ nhận thức có khác biệt. Mặc dù nhà chùa đã có biển báo nhắc nhở các tăng ni, phật tử khi đến lễ chỉ được thắp một nén hương duy nhất, nhưng cảnh báo này chỉ hạn chế được phần nào, thậm chí có nơi gần như không có tác dụng. Trong tình huống xảy ra sự cố cháy dù là nhỏ, có thể sẽ tạo nên cảnh chen lấn, xô đẩy hỗn loạn, gây khó khăn cho việc thoát hiểm và triển khai phương án chữa cháy, cứu hộ - cứu nạn, ảnh hưởng đến trật tự an toàn xã hội.

Việc lắp đặt hệ thống báo cháy, thiết bị chữa cháy cũng không phải chuyện dễ dàng do liên quan đến vấn đề phong tục tập quán, thẩm mỹ của các đền chùa. Cứ hình dung ở những nơi tôn nghiêm, linh thiêng mà đặt thêm một cái bình chữa cháy bên cạnh thì cũng thật khó coi...! Theo báo cáo kết quả khảo sát, đánh giá thực trạng công tác PCCC tại một số đình, đền, chùa Hà Nội như: đình, chùa và Đền Đông Thiên, Chùa Láng, Pháo đài Láng, di tích Đền Ngọc Sơn... do Cục CS PCCC thực hiện, đa số đều không có phương tiện chữa cháy theo đúng tiêu chuẩn, một số nơi có hoặc là các thiết bị đã cũ, hỏng, không sử dụng được hoặc là để không đúng nơi quy định (theo tiêu chuẩn bình chữa cháy phải để nơi dễ thấy, dễ lấy), không có nội quy, tiêu lệnh chữa cháy, chưa lập phương án chữa cháy tại chỗ...

...Và những vụ cháy đã xảy ra.

Thực tế đã có nhiều vụ cháy điển hình xảy ra chứng minh cho những cảnh báo trên hoàn toàn là có cơ sở. Gần đây nhất là vụ cháy tại Chùa làng Vĩnh Lộc (Thôn 3 làng Vĩnh Lộc, Xã Phùng Xá, huyện Thạch Thất, Hà Nội), xảy ra lúc 0h25' ngày 03/1/2009, làm cháy gần như hoàn toàn chùa có diện tích 300m^2, trị giá ước tính 1,5 tỷ đồng.

Khoảng 2 giờ sáng ngày 14/2/2008, đã xảy ra vụ cháy nghiêm trọng tại chùa Đức Quang (số 330 đường Nguyễn Tất Thành, Phường 13, Quận 4, TP Hồ Chí Minh). Vụ cháy đã thiêu rụi khu chính điện ở tầng 2 cùng 4 phòng tăng, thiêu hủy 50% diện tích tầng 1, gây hư hỏng cho tầng trệt và tầng trên cùng với tổng diện tích cháy khoảng 200m^2, ước tính thiệt hại trong vụ cháy khoảng 1 tỷ đồng.

Tháng 8/2007, xảy ra một vụ cháy tại Chùa Dơi (ngôi chùa nổi tiếng nhất ở Sóc Trăng). Đám cháy đã thiêu rụi hàng chục tượng Phật, thiệt hại hơn 500 triệu đồng.

Hồi 23h44' ngày 15/02/2007, Đình Ngọa Long (Thôn Ngọa Long, Xã Minh Khai, Huyện Từ Liêm, Hà Nội) xảy ra cháy, làm thiệt hại hoàn toàn

Chùa Láng - Hà Nội.
Ảnh: Phương Nhung

5 gian Đình trị giá ước tính 1 tỷ đồng. Có những vụ cháy xảy ra 2 lần tại cùng một địa điểm, như vụ cháy quán lá thuộc khuôn viên đất Đình Võng Thị, Phường Bưởi - Quận Tây Hồ.

Nguyên nhân của những vụ cháy trên đều xuất phát từ ý thức chủ quan trong việc thắp hương thờ cúng, không trông nom. Để xảy ra cháy tại các chùa chiền không chỉ gây thiệt hại về tài sản, vật chất, văn hóa, ảnh hưởng đến tín ngưỡng tâm linh của một bộ phận nhân dân, mà còn làm mất an ninh trật tự, tạo dư luận không tốt trong xã hội. Một số những phần tử sẽ lợi dụng các sự kiện này để xuyên tạc, lợi dụng vấn đề tôn giáo tung tin đồn thất thiệt để trục lợi.

Thay lời kết...

Mặc dù trong những năm qua, cơ quan chức năng đã phối hợp với Ban quản lý di tích và các chùa để thực hiện một số biện pháp nhằm hạn chế nguy cơ cháy, nổ như: quy hoạch khu vực thắp hương, cắm biển báo, thường xuyên cử đội tiếp lễ đứng trông coi nhắc nhở tại các lư hương, điện thờ. Nhưng những biện pháp này chỉ hạn chế được một phần rất nhỏ nguy cơ cháy, nổ.

Vì vậy để chủ động phòng ngừa các vụ cháy tại các đền, chùa, các khu di tích lịch sử, văn hóa, Cục CS PCCC đã có nhiều khuyến cáo, trong đó cần có sự phối hợp đồng bộ giữa cơ sở và cơ quan chức năng làm tốt các nhiệm vụ cụ thể:

Đẩy mạnh công tác tuyên truyền: Thực hiện rà soát, lập danh sách và phân loại theo mức độ quan trọng của các chùa chiền ở từng địa bàn, hướng dẫn các biện pháp đảm bảo an toàn PCCC, phối hợp để xây dựng nội dung và thường xuyên nhắc nhở trên hệ thống loa truyền thanh du khách thực hiện các quy định về PCCC. Vận động người dân khi tham gia cúng lễ hạn chế thắp hương, đốt vàng mã, thắp và đốt đúng nơi quy định.

Công tác kiểm tra, chấn chỉnh phải được tiến hành thường xuyên. Đảm bảo các điều kiện an toàn PCCC tại những khu vực có nhiều nguy hiểm về cháy như: điện thờ, cửa hàng kinh doanh đồ lưu niệm, khu dịch vụ, bãi để xe. Rà soát, yêu cầu những cơ sở này bổ sung, lắp đặt nội quy, quy định, quy chế và phải có cam kết thực hiện đầy đủ các quy định PCCC. Chú trọng đến tình trạng hệ thống điện: phải có thiết bị bảo vệ như cầu dao, áptômát tổng...Cách thức sử dụng lửa trần: đèn, nến, bát hương phải được đặt chắc chắn trên các vật không cháy, phía dưới không được để các vật dễ bắt cháy. Phải cử người trông coi thường xuyên, không được thắp hương qua đêm. Không để các vật dụng che chắn làm cản trở lối và đường thoát nạn, lắp đặt đèn chiếu sáng sự cố, biển chỉ dẫn lối thoát hiểm.

Đồng thời với việc kiểm tra, cần hướng dẫn các cơ sở xây dựng phương án chữa cháy tại chỗ: trang bị phương tiện chữa cháy ban đầu (đảm bảo chất lượng và số lượng phù hợp với đặc điểm tình hình tại cơ sở), nguồn nước để chữa cháy, bổ sung thay thế kịp thời các phương tiện chữa cháy còn thiếu hoặc không đảm bảo chất lượng. Tổ chức huấn luyện nghiệp vụ PCCC cho lực lượng tại chỗ: đảm bảo sử dụng thành thạo các phương tiện chữa cháy đã được trang bị; Lập và thực tập phương án chữa cháy - cứu hộ để xử lý kịp thời và có hiệu quả khi có các tình huống cháy xảy ra.

Riêng ở địa bàn Hà Nội, Thượng tá Tô Xuân Thiều - Trưởng Phòng Cảnh sát PCCC cho biết: sau khi mở rộng địa giới hành chính, thành phố có thêm 15 quận huyện, việc quản lý về vấn đề PCCC trở nên phức tạp. Để làm tốt công tác an toàn PCCC tại các chùa chiền, lực lượng Cảnh sát PCCC đã phối hợp chặt chẽ với lực lượng Công an địa phương, đẩy mạnh tuyên truyền, đôn đốc, nhắc nhở, kiểm tra các cơ sở, đây là biện pháp phòng ngừa hiệu quả nhất. Bên cạnh đó chú trọng bồi dưỡng lực lượng chữa cháy tại chỗ, để sử dụng hiệu quả lực lượng này khi xảy ra sự cố.

Để người dân được hưởng niềm vui trọn vẹn của những ngày Tết, chùa chiền nên được coi là một trong những điểm cần tập trung trong công tác quản lý về PCCC. Trong đó việc nêu cao ý thức của mỗi người dân trong khi thắp hương ở các đền, chùa là điều không thể thiếu.■

Một cảnh thắp hương trong chùa Hà - Hà Nội

Ảnh: Thanh Thủy

TỤC XIN LỬA đêm Giao thừa

Đêm Ba mươi Tết, thời khắc giao hòa của đất trời đánh dấu một năm cũ qua đi, mùa xuân mới lại về với bao ước nguyện về cuộc sống bằng an, hạnh phúc, đón Giao thừa đã trở thành một nghi lễ thật thiêng liêng của người Việt. Mỗi vùng quê, mỗi địa phương có một phong tục đón Giao thừa khác nhau, từ xa xưa ở nhiều nơi đã có tục xin lửa vào đêm 30 Tết và trở thành một nét đẹp văn hóa truyền thống trong cộng đồng làng xã. Tuy nhiên cũng có những điều cần phải chấn chỉnh, để tục xin lửa diễn ra an toàn và được lưu truyền mãi mãi...

Ở nhiều vùng quê Đồng bằng Bắc bộ vào mỗi dịp Tết đến, Xuân về, từ lâu đã có tục xin lửa đêm Giao thừa. Nghi lễ xin lửa được chuẩn bị cẩn thận từ nhiều ngày trước đó. Sau khi tiễn Táo quân về trời, làng cử một nhóm thanh niên trai tráng khỏe mạnh dưới sự chỉ đạo của Thủ Nhang (là một cụ cao niên trong làng, có con cháu đề huề, gia đình làm ăn phát đạt được dân làng tín nhiệm bầu nên) sửa soạn các công việc cho lễ rước lửa. Vào chiều ba mươi Tết, ban tế lễ do làng cử ra, gồm những cụ già cao niên nhất, có uy tín nhất làng cho chuẩn bị sẵn hương án trong đình. Đến đêm giao thừa, ngay từ chập tối, dân làng kéo đến đông đủ, nhà ít nhất thì có một người đại diện, đông thì có khi cả nhà. Tất cả mọi người cùng vây tròn quanh sân đình. Người chủ gia đình cầm trong tay một cây bùi nhùi quấn kỹ. Khi thời khắc giao thời thiêng liêng tiễn năm cũ, đón năm mới đến, một hồi trống trang nghiêm cất lên, ban tế lễ vào làm lễ trước hương án trong đình, thắp hương lên lư trầm thành khẩn khấn cầu các bậc tiên tổ của làng anh linh phù hộ độ trì cho con cháu được một năm làm ăn khấm khá.

Thời khắc ấy, tất cả mọi người đều nghiêm trang thành kính hướng về tổ tiên, ông bà. Sau khi khấn xong, làng cử ra một cụ già đức cao vọng trọng, con cháu đề huề, đủ trai đủ gái... người đại diện cho làng, cầm bó nhang châm vào lư trầm trước bàn thờ tổ. Nhang cháy, cụ già cầm ra sân đình, châm vào đống củi được chuẩn bị chu đáo sẵn trước sân.

Ngọn lửa bốc cao, soi tỏ mặt từng người quanh đống lửa. Lần lượt từng gia đình một, theo thứ tự trong làng tiến đến, châm cây bùi nhùi của gia đình vào đống lửa. Rồi tất cả tản ra, trở về nhà mình. Trong bóng tối, những ngọn đuốc nhấp nhô theo tay người cầm tỏa rạng như những dòng ánh sáng chảy theo từng đường làng ngõ xóm.

Ngọn lửa được lấy từ đống lửa trước đình tổ sẽ được châm vào hương cắm trên bàn thờ mỗi gia đình, ngọn lửa cũng được đưa xuống bếp để nấu đồ cúng tổ tiên trong đêm ba mươi và được duy trì trong bếp lửa đến vài ngày hôm sau. Nhiều nơi người dân kiêng kỵ nhất là khi ngọn lửa xin từ đình về bị tắt, nó báo hiệu một sự xui xẻo trong năm mới. Vì vậy các gia đình thường chuẩn bị bùi nhùi, đuốc rất chu đáo, có nhà còn làm tới hai, ba cái để dự phòng.

Thuở xưa, người nông dân lao động suốt ngày "*bán mặt cho đất, bán lưng cho trời*" mà vẫn không đủ ăn. Chỉ có ba ngày Tết mới gọi là có cái để ăn cho ra bữa, dân gian có câu *"Đói ngày giỗ cha, no ba ngày tết"* hay *"Số cô chẳng giầu thì nghèo/Ngày ba mươi tết thịt treo trong nhà"*, việc duy trì được ngọn lửa trong ba ngày tết còn thể hiện mong muốn về sự no đủ cho cả năm. Trong tín ngưỡng dân gian, ngọn lửa thường mang ý nghĩa tượng trưng cho ánh sáng, cho sự may mắn và no ấm. Vì thế, tập tục lấy lửa đêm 30 Tết, đem ngọn lửa từ đình tổ về thắp sáng trong nhà mình còn là sự thể hiện tín ngưỡng thờ cúng tổ tiên, đem ánh sáng của Thần, Phật về phù hộ cho nhà mình trong năm mới. Người ta cho rằng đưa được ngọn lửa lấy từ đình tổ về nhà, gia đình sẽ gặp may mắn cho vụ mùa ra khơi năm tới, con cháu ăn ra làm nên, học hành tấn tới, hạnh phúc thành đạt. Nét đặc sắc của tập tục xin lửa còn nằm ở sự củng cố tính cố kết cộng đồng, nhắc nhở con... *(Xem tiếp trang 47)*

BIỂN HỘP QUẢNG CÁO
NHÌN TỪ GÓC ĐỘ AN TOÀN PCCC

HOÀNG NGỌC HẢI

Trong những ngày Tết cổ truyền của dân tộc, nhà nhà, người người đi du xuân tấp nập. Trên các đường phố, không chỉ rực rỡ bởi những cây hoa ngày Tết mà còn rực rỡ bởi những ánh đèn phát ra từ những hộp đèn, biển hiệu, bảng quảng cáo, với muôn màu sắc lóng lánh, nhất là lúc đêm về. Không ai có thể nghĩ rằng, những hộp đèn, biển hiệu, bảng quảng cáo này có thể xảy ra cháy bất cứ lúc nào, và khi cháy xảy ra không chỉ thiệt hại về tài sản mà còn ảnh hưởng đến an ninh, trật tự, đến môi trường đô thị trong dịp Tết đến, xuân về.

Trong cuộc sống đô thị hiện đại, trên các con đường, trước các cửa hàng, cửa hiệu, sự xuất hiện những hộp đèn, bảng hiệu và bảng quảng cáo như một lẽ tất yếu. Mặc dù đã được các cấp chính quyền quan tâm, chỉ đạo sát sao trong việc gắn các hộp đèn, bảng hiệu và bảng quảng cáo nhưng tình trạng gắn tràn lan, vô tội vạ vẫn tiếp diễn. Tại các địa bàn thành phố lớn như: Thành phố Hà Nội, Thành phố Hồ Chí Minh, quảng cáo đủ kiểu vẫn giăng khắp đường phố. Người ta đã ước tính rằng, trung bình trước mặt tiền một cửa hàng bao giờ cũng có đến 2 - 3 bảng quảng cáo, thậm chí có cửa hàng có một lúc 6 - 7 quảng cáo. Thông thường, một bảng hiệu lớn được giăng ngang trước mặt tiền nhà, bề ngang bao giờ cũng tranh thủ phủ kín từng tấc diện tích hiện hữu; còn chiều cao thì khỏi phải nói, không chỉ còn 0,8m, 1m, 1,2m như quy định mà cao thậm chí 4 - 5m, thậm chí nữa là cả tầng 2, tầng 3 của ngôi nhà. Có lẽ chưa an tâm lắm về khoản "đập vào mắt" người đi đường nên nhiều cửa hàng còn làm thêm 1-2 bảng hiệu hoặc hộp đèn có chân để trước vỉa hè, thậm chí còn treo cả chiếc đèn quay để gây sự chú ý.

Việc lắp đặt, nội dung, hình thức không phù hợp không chỉ làm ảnh hưởng đến mỹ quan đô thị mà còn đặt ra những điều kiện đảm bảo an toàn PCCC. Chẳng hạn, vào hồi 18h30 ngày 19/8/2009, một bảng hiệu của cửa hàng kinh doanh giày giép Zago tại số nhà 53 phường 12, Quận Phú Nhuận, Thành phố Hồ Chí Minh bất ngờ bùng cháy

và phát ra những tiếng nổ, nhiều người chạy tán loạn vì lo tấm bảng hiệu rộng chừng 4m^2 rơi xuống, đám cháy đã gây tắc đường Trần Huy Liệu trong gần 1 tiếng đồng hồ. Nguyên nhân được xác định là do chập điện trong bảng hiệu phát lửa, bén vào vải nhựa bọc của tấm bảng gây cháy. Hồi 20h10 ngày 14/4/2009, một đám cháy đã bất ngờ bùng lên tại trụ sở Công ty TNNN khắc dấu Huỳnh Anh Khoa số nhà 135 Lê Đình Dương, Quận Hải Châu, Thành phố Đà Nẵng. Vụ cháy xảy ra ngay ở trung tâm thành phố thu hút nhiều người qua đường hiếu kỳ....

Nhìn chung, theo các chuyên gia PCCC thì đa số các cơ sở có bảng quảng cáo và hộp đèn bảng hiệu đều có ý thức về công tác PCCC; hệ thống điện cung cấp cho bảng quảng cáo, hộp đèn bảng hiệu đều có lắp thiết bị áptômát bảo vệ riêng, dây dẫn điện từ CB (để hỏi lại) đến bảng hiệu, bảng quảng cáo được đặt trong ống nhựa PVC bảo vệ, các đầu nối điện được quấn băng keo cách điện ...

Tuy nhiên, hệ thống điện một số hộp đèn bảng hiệu, bảng quảng cáo thiết kế lắp đặt chưa đảm bảo an toàn kỹ thuật về PCCC điện, cụ thể như đường dây dẫn điện quấn trên khung sắt, tăng phô đèn điện ngoài trời không có thiết bị bảo vệ, một số mối điện bị hở, lớp băng keo cách điện bị bong tróc, mất tác dụng bảo vệ. Các bảng quảng cáo đa số được cấp phép hoạt động trong thời gian từ 6 tháng đến một năm nên việc tự kiểm tra công tác PCCC đối với các bảng quảng cáo, hộp đèn, bảng hiệu chưa được duy trì thường xuyên theo đúng định kỳ quy định. Người đứng đầu cơ sở chưa thấy rõ hết trách nhiệm của mình trong công tác PCCC, một số còn chưa cảnh giác, còn lơ là, chủ quan, vì lợi nhuận nên quên mất công tác bảo đảm an toàn PCCC, do đó chưa làm tốt công tác kiểm tra thường xuyên nên vẫn còn để xảy ra cháy nổ. Chỉ riêng trong khoảng thời gian từ tháng 12/2008 đến tháng 9/2009, trên địa bàn thuộc quản lý của Phòng Cảnh sát PCCC Quận 1, Thành phố Hồ Chí Minh đó là Quận 1 và Quận 10, đã xảy ra hơn 40 vụ cháy lớn nhỏ do chập điện đường và cháy bảng hiệu, bảng quảng cáo ngoài trời. Điển hình như: vụ chập điện cháy bảng hiệu hồi 19h ngày 02/6/2009 tại 98 Nguyễn Trãi, Phường Bến Thành, Quận 1; vụ chập điện, cháy bảng hiệu tại 120 - 122 Lê Lợi, Phường Bến Thành, Quận 1 xảy ra vào hồi 19h ngày 01/7/2009... Các vụ chập điện, cháy trụ điện, chập điện đường dẫn đến cháy các bảng quảng cáo, bảng hiệu xảy ra liên tiếp. Do chữa cháy kịp thời, thiệt hại không lớn, không cháy lan sang các công trình liền kề nhưng ảnh hưởng nhiều đến an ninh, trật tự trong khu vực, đến mỹ quan đô thị.

Tết nguyên đán đang đến gần, để đảm bảo an toàn đối với các loại biển quảng cáo, một trong những biện pháp trước mắt là cần làm tốt công tác tuyên truyền, hướng dẫn, nâng cao nhận thức của người chủ cơ sở, để từ đó họ thấy rõ hết trách nhiệm của mình trong công tác PCCC; đặc biệt hướng dẫn cho họ làm tốt công tác tự kiểm tra vào dịp trước khi nghỉ Tết. Bởi vì, những ngày này các cơ sở gần như đã nghỉ, không có người túc trực nên việc tiến hành các công việc kiểm tra là cần thiết, nhất là kiểm tra sự an toàn trong việc sử dụng điện, như: kiểm tra áptômát, kiểm tra các dây dẫn, đầu nối... có đảm bảo an toàn PCCC không, nếu có hỏng hóc cần sửa chữa, thay thế kịp thời.

Bên cạnh đó, với trách nhiệm của cơ quan quản lý về PCCC, các cơ quan Cảnh sát PCCC cần tiến hành kiểm tra chặt chẽ các hộp đèn, bảng hiệu và bảng quảng cáo có sử dụng điện. Trọng tâm của việc kiểm tra là kiểm tra việc đấu nối các đầu dây dẫn, lớp vỏ cách điện, các mối nối dây dẫn; việc lắp đặt các thiết bị bảo vệ như: cầu dao, cầu chì, áptômát; kiểm tra việc lắp đặt trấn lưu đèn néon (tăng phô đèn). Ngoài ra, còn kiểm tra cả trách nhiệm của người đứng đầu cơ sở, nhất là kiểm tra việc kiểm tra định kỳ, thường xuyên của cơ sở đối với các bảng quảng cáo, hộp đèn bảng hiệu có sử dụng điện. Việc kiểm tra cần thiết lập biên bản, có đại diện chủ cơ sở xác nhận, nếu cần thiết có thể xử lý vi phạm. Qua kiểm tra phát hiện các sơ hở, thiếu sót, trên cơ sở đó hướng dẫn, kiến nghị các cơ sở khắc phục ngay các thiếu sót để đảm bảo điều kiện an toàn PCCC theo đúng quy định của pháp luật.

Để việc đảm bảo an toàn PCCC đối với các hộp đèn, bảng hiệu và bảng quảng cáo, Cơ quan Cảnh sát PCCC cần có sự phối hợp chặt chẽ với Sở điện lực, Sở Văn hoá, thể thao và du lịch. Phối hợp trong trao đổi thông tin về tình hình cháy, nổ; phối hợp trong việc tổ chức các đoàn kiểm tra liên ngành, phối hợp trong việc khắc phục những sơ hở thiếu sót trong công tác PCCC.... Đặc biệt, chỉ khi nào Cơ quan Cảnh sát PCCC có chứng nhận đảm bảo điều kiện an toàn PCCC thì mới cấp giấy phép cho hộp đèn, bảng hiệu và bảng quảng cáo cho các cơ sở có đề nghị.

Các hộp đèn, bảng hiệu và bảng quảng cáo ở trên các đường phố là điều tất yếu, không chỉ đáp ứng yêu cầu về mỹ quan đô thị, đúng quy định về quảng cáo thì một trong những vấn đề cần đặc biệt chú ý là việc đảm bảo các điều kiện an toàn PCCC, nhất là vào những ngày lễ, ngày tết, những sự kiện quan trọng của đất nước.

Đất nước đang bước vào xuân, đón một mùa xuân mới rực rỡ cờ, hoa. Hy vọng rằng, Tết năm nay không có vụ cháy nào xảy ra đối với các hộp đèn, bảng hiệu và bảng quảng cáo ngoài trời. Mọi người sẽ đón một cái Tết an lành và hạnh phúc.■

LỬA và những biểu tượng cao quý

NGUYỄN THÀNH LONG

Không biết chính xác Lửa có từ bao giờ nhưng theo nhiều tài liệu khoa học cho thấy, con người phát hiện và biết cách sử dụng Lửa phục vụ cho cuộc sống từ cách đây nhiều nghìn năm. Sự phát hiện ra lửa và sử dụng chúng cho mục đích của cuộc sống được coi là một bước tiến quan trọng trong văn minh của loài người. Đó là những hình ảnh ngọn Lửa vật chất cụ thể, còn biểu tượng về Lửa cũng xuất hiện trong đời sống tinh thần của con người từ rất lâu. Lửa đã trở thành biểu tượng của văn hóa, văn minh, nhân bản, gần gũi và thân thuộc hòa nhập vào đời sống của con người. Lửa như một cái gì đó xa mà gần, thực mà ảo ở bất cứ nơi nào trong cuộc sống nhân loại.

Trong con mắt của các nhà khoa học, Lửa hay sự cháy là phản ứng hóa học, có tỏa nhiệt và phát ra ánh sáng. Để sự cháy xảy ra, phải cần và đủ 3 yếu tố, đó là: chất cháy, ôxy và nguồn nhiệt. Thiếu một trong các yếu tố trên hoặc các yếu tố trên không đủ thì sự cháy sẽ không xảy ra. Mỗi chất khác nhau có nhiệt độ bốc cháy khác nhau.

Lửa từ hiện tượng thiên nhiên (sấm chớp, động đất, núi lửa...) đã buộc người tiền sử thoát ra khỏi cháy rừng và chuyển hóa thành con người văn minh hiện đại. Con người từ thuở hồng hoang chưa biết cách khống chế, sử dụng Lửa coi Lửa là thần vật cần thờ phượng, biểu trưng cho sự sợ hãi, khuất phục. Lửa là một sức mạnh siêu nhiên có đủ quyền năng áp đảo, tàn phá, hủy diệt như một hung thần ám ảnh, đe dọa sự sống của con người. Trải qua thời gian, Lửa đã quen thuộc dần với loài người và trở thành yếu tố không thể thiếu trong đời sống. Ánh lửa đêm đông đã xua đi giá lạnh, nỗi niềm cô đơn và sự khiếp sợ. Bếp lửa gia đình đã mang đến ấm áp, hạnh phúc, niềm vui và sự sống. Không những làm quen với Lửa, dần dần con người đã kết bạn với Lửa, cảm hóa được Lửa. Lửa tàn phá, Lửa chết chóc, Lửa chiến tranh đã biến thành Lửa nuôi dưỡng niềm tin, Lửa khát vọng và Lửa hòa bình. Và một lúc nào đó, con người cũng cần tìm thấy trong chính bản thân mình Lửa trái tim, Lửa tình yêu, Lửa nhiệt tình để vượt qua những khó khăn trong cuộc sống ...

NGỌN LỬA CÁCH MẠNG

Có vô vàn hình tượng về Lửa, nhưng có lẽ mạnh mẽ nhất, vĩ đại nhất trong lịch sử loài người là ngọn Lửa cách mạng đấu tranh, bền bỉ chống lại ách áp bức bóc lột, giải phóng loài người mà đỉnh cao của nó là cuộc Cách mạng Tháng Mười Nga năm 1917. Ở Việt Nam, những năm cuối thế kỷ XIX, đầu thế kỷ XX, trong bóng đêm nô lệ đã liên tiếp xuất hiện những "ngọn lửa" đấu tranh của các phong trào khởi nghĩa, nhưng tất cả đều bị dìm trong biển máu. Chỉ đến năm 1930, khi Đảng Cộng sản Việt Nam được thành lập dưới sự lãnh đạo tài tình của Chủ tịch Hồ Chí Minh, bó đuốc soi đường của Cách mạng Việt Nam đã tỏa sáng, dẫn đường cho cả dân tộc đi đến bến bờ vinh quang.

Đầu năm 1941, sau ba mươi năm bôn ba tìm đường cứu nước, Bác Hồ về nước trực tiếp lãnh đạo cách mạng Việt Nam. Từ thực tế của cuộc cách mạng, Bác viết bài thơ "Nhóm lửa" đăng trên báo Việt Nam Độc Lập ra ngày 1.8.1942 để giác ngộ, động viên mọi tầng lớp nhân dân đoàn kết vượt qua những thử thách gay go, quyết liệt. Bác ví những khó khăn gian khổ ban đầu của cách mạng chẳng khác gì những khó khăn của việc nhóm lửa, ai đọc, ai nghe cũng hiểu và tự nguyện, tự giác làm theo. Trong cái khó ấy, Bác chỉ đưa ra một chi tiết thực bằng một hình ảnh thực: Chỉ "một mảy gió

xuân" thôi, nghĩa là chỉ một lượng gió rất nhỏ, mỏng manh, cũng có thể làm tắt ngọn lửa đang mới được nhen lên kia *"Chỉ đìu hiu một mảy gió xuân/ Cũng lo sợ có khi tắt mất"*.

Câu thơ bình dị mà đậm chất trữ tình, có sự quan sát rất tinh tế và nhạy cảm từ một hiện tượng (một mảy gió xuân) cùng một tâm trạng (lo sợ) của người nhóm lửa. Nhưng *"Khi lửa đà chắc chắn bén lên/ Thì mưa gió chi chi cũng cháy/ Mưa lún phún, lửa càng nóng nảy/ Gió càng cao, ngọn lửa càng cao/ Núi rừng đều bén, cháy ào ào/ Lửa nung đỏ cả trời sáng toé"*.

Cách mạng cũng vậy. Một khi đã vượt qua được bước khó khăn, thử thách ban đầu, "Cách mạng đã vững chân", thì: *"Sẽ vùn vụt như toà núi lửa/ Sẽ ầm ầm như ngọn thuỷ trào/ Sẽ kéo theo tất cả đồng bào/ Sẽ đè bẹp cả loài lang sói"*.

Ba năm sau, ngày 19.8.1945, Cách mạng Tháng Tám thành công, cách mạng Việt Nam vững bước tiến lên lập những kỳ tích cắm những mốc son lịch sử. Và có một điều thật kỳ diệu, câu kết bài "Nhóm lửa" đã thành hiện thực, vĩnh viễn là hiện thực: *"Lửa cách mạng sáng choang bờ cõi/ Chiếu lên cờ Độc lập, Tự do!"*.

Cũng ngay sau đó, trước nguy cơ nền độc lập của nước nhà bị đe dọa, thực hiện lời kêu gọi của Hồ Chủ tịch, cả dân tộc lại bước vào cuộc kháng chiến trường kỳ, 9 năm với bao hy sinh và máu lửa để có được một Chiến thắng Điện Biên Phủ "lừng lẫy năm Châu, chấn động địa cầu". Để rồi nhà thơ Tố Hữu bật lên những vần thơ rực lửa: *"Hoan hô chiến sỹ Điện Biên/Chiến sỹ anh hùng/Đầu nung LỬA sắt"*...

Trải qua bao biến cố thăng trầm của lịch sử, ngọn lửa Cách mạng của dân tộc Việt Nam vẫn luôn rực sáng, soi đường, thúc giục các thế hệ tiến lên phía trước, giải phóng non song, thống nhất đất nước. Sau Đại thắng mùa Xuân năm 1975, cả nước đi lên Chủ nghĩa xã hội trong khí thế Cách mạng hừng hực. Và đến hôm nay, cả dân tộc đã và đang vững bước trên con đường đổi mới, thực hiện sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước. Chúng ta đã tạo được thế và lực mới, quan hệ quốc tế ngày càng được mở rộng trong xu thế hội nhập ngày càng sâu rộng. Các mặt kinh tế - văn hóa - xã hội của đất nước có những bước phát triển vượt bậc, đời sống nhân dân được nâng cao, an ninh quốc phòng được giữ vững. Ngọn lửa Cách mạng thiêng liêng ấy đã, đang và sẽ cháy mãi soi đường chúng ta đi.

LỬA TRONG ĐỜI SỐNG

Trong đời sống còn có nhiều huyền thoại về sự xuất hiện của ngọn lửa khá thú vị, mang đậm ý nghĩa nhân văn sâu sắc và trở thành những yếu tố tâm linh quan trọng trong đời sống tinh thần của con người. Đó là câu chuyện thần Prômêtê lấy trộm lửa của Thiên Đình đem xuống hạ giới đã nói lên lòng yêu thương con người của một vị thần tốt bụng. Ngày nay trong văn học thế giới Ngọn lửa Prômêtê tượng trưng cho tự do, văn minh, tiến bộ, tượng trưng cho cuộc đấu tranh kiên cường, bất khuất chống lại ách áp bức, bóc lột và thói tàn bạo đối với con người. Tư tưởng Prômêtê, tinh thần Prômêtê tượng trưng cho ý chí tự do, quật cường, nổi loạn, chống đối quyết liệt với thế lực đen tối, phi nghĩa, không thỏa hiệp nhượng bộ, đồng thời cũng tượng trưng cho thái độ kiên định trong mục đích cao cả và sự căm ghét tột độ thói phản bội, đầu hàng. Và biểu tượng về ngọn lửa cũng đã đi vào mọi lĩnh vực trong đời sống xã hội của con người thật phong phú, đa dạng.

Trong cuộc sống hàng ngày, ngọn lửa thật gần gũi, thân thiết với con người, ở đâu đó đều thấp thoáng hình ảnh của ngọn lửa. Và Lửa đã đi vào đời sống tinh thần của con người một cách rất tự nhiên, đi vào ca dao tục ngữ, có những câu thành ngữ đã trở thành câu nói cửa miệng trong dân gian: "Hàng xóm tối Lửa, tắt đèn có nhau" nói về tình đoàn kết trong cộng đồng dân cư - Một truyền thống tốt đẹp của dân tộc ta. Trong cuộc sống gia đình không giản đơn mà luôn có những mâu thuẫn phát sinh. Nếu xử lý tốt các tình huống thì không khí gia đình luôn ấm áp, tươi vui và ngược lại. Cha ông ta có câu ca dao thật sinh động và dễ nhớ, dễ ghi vào lòng: *"Chồng giận thì vợ bớt lời/ Cơm sôi nhỏ Lửa một đời không khê"* hoặc *"Chồng giận thì vợ làm lành/ Miệng cười hớn hở, rằng anh giận gì?"*. Và còn rất nhiều câu tục ngữ khác mà ta vẫn thường gặp trong đời sống hàng ngày như: *"Lửa gần rơm lâu ngày cũng bén"*; *"Nước xa không chữa được Lửa gần"*; *"Không có Lửa làm sao có khói"*; *"Nóng như Lửa"*, *"Thét ra Lửa"*; *"Gần Lửa rát mặt"*; *"Đổ thêm dầu vào Lửa"*...

Trong tình yêu, M.Gorki đã từng nói: *"Trên thế gian này chẳng có vị thần nào đẹp hơn vị thần mặt trời, chẳng có ngọn lửa nào kỳ diệu hơn ngọn lửa tình yêu"*. Đúng như vậy, ngọn lửa tình yêu có thể giúp cho người ta có thể vượt qua tất cả mọi chông gai, thử thách, tình yêu có thể giúp con người làm nên những điều kỳ diệu hơn người ta tưởng. Trong đời sống gia đình, điều tồi tệ nhất xảy ra như một bi kịch đó là khi ngọn lửa tình yêu giữa người vợ và người chồng đã tắt.

Trong Truyện Kiều, đại thi hào Nguyễn Du đã không dưới 20 lần sử dụng từ "Lửa" và "Cháy". Lửa ở đây được xuất hiện với nhiều hình thức, cung bậc khác nhau, trong đó nhiều lần Lửa xuất hiện là biểu tượng của tình yêu....Ngọn Lửa tình yêu trong sáng dành cho Thúy Kiều đã khiến Kim Trọng sau 15 năm xa cách vẫn không nguôi nỗi buồn phiền, thương nhớ: *"Lửa phiền càng dập càng khêu mối phiền"*. Và đến khi gặp lại, Kiều đã miễn cưỡng khước từ bằng một lời khuyên đầy đau xót: *"Sự đời đã tắt lửa lòng/Còn chen vào chốn bụi hồng làm chi"*. Mặc dù trong lòng không muốn nhưng vì đã 15 năm lưu lạc *"sống làm vợ khắp người ta"* mà Kiều thấy mình không xứng đáng với tình yêu của Kim Trọng...Và trong con người Thúy Kiều vẫn luôn tồn tại một khát vọng hạnh phúc, như một ngọn lửa không thể dập tắt nổi. Chính điều đó đã đưa đẩy tình yêu của Kiều đến với một khách làng chơi (Thúc Sinh) với mối tình *"Trước*

Ngọn lửa Olympic được lấy từ đài lửa của đỉnh núi Olympia huyền thoại.

còn trăng gió sau ra đá vàng": "Hương càng đượm lửa càng nồng/Càng sôi vẻ ngọc, càng lồng màu sen". Và lại một lần nữa Nguyễn Du sử dụng hình ảnh ngọn lửa miêu tả tình yêu của Kiều với Từ Hải: *"Nửa năm hương lửa càng nồng/Trượng phu thoắt đã động lòng bốn phương"*...

Hơn 40 năm về trước, một người lính Mỹ có tên Frederic Whithehurst rời Việt Nam với một kỷ vật vô giá là cuốn nhật ký nhặt được của nữ bác sỹ Đặng Thùy Trâm - kèm theo lời nói ám ảnh của người phiên dịch: *"Đừng đốt, trong đó đã có lửa". "Quyển sổ này có thể thiêu cháy cuộc đời con",* không phải ngẫu nhiên mà mẹ Fred đã nói với con mình như vậy, bởi đó là sự cảm nhận từ chính trái tim người mẹ. Bà hiểu rõ con trai mình sẽ không thể có một ngày bình yên nếu chưa tìm được nơi chốn trở về cho quyển sổ huyền bí kia. 40 năm sau, Matt Korsch - một diễn viên người Mỹ - quay trở lại Việt Nam, tái hiện lại hình ảnh Fred thời kỳ đó qua bộ phim mang cái tên ám ảnh ngày nào: *"Đừng đốt, trong đó đã có lửa"* của đạo diễn Đặng Nhật Minh. Kẻ đi, người quay lại nhưng đều có chung một nỗi đau đáu được cất giữ trong ba lô Nhật ký Đặng Thuỳ Trâm. Bộ phim *"Đừng đốt"* của đạo diễn Đặng Nhật Minh đã vượt qua 24 bộ phim khác để đoạt giải thưởng duy nhất của Liên hoan Phim Fukuoka lần thứ 19 diễn ra tại Nhật Bản cuối tháng 9.2009.

Hình ảnh của ngọn lửa cũng không ít lần được các nghệ sỹ nhắc đến trong các tác phẩm của mình. Bài hát *"Nổi lửa lên em"* của nhạc sỹ Huy Du đã từng vang lên khắp chiến trường miền Nam, động viên khích lệ tinh thần chiến đấu của quân và dân ta suốt một chặng đường đánh Mỹ.

Đã một lần đến Tây Nguyên khó ai có thể quên được những tiếng Cồng, Chiêng trong đêm rượu cần nghiêng ngả bên ánh lửa bập bùng. Ngọn lửa của người Tây Nguyên không đơn giản chỉ để chiếu sáng làm rõ những khuôn mặt bạn bè, mà lửa còn mang màu sắc tín ngưỡng thành kính. Nhạc sỹ Trần Tiến đã khắc họa ngọn lửa ấy qua ca khúc *"Ngọn lửa Cao nguyên"*, làm cho người nghe cảm nhận thấy hình ảnh núi rừng Tây Nguyên hùng vĩ qua từng nốt nhạc...Và cũng trong một ca khúc khác của Trần Tiến với tựa đề *"Điệp khúc tình yêu"*, nhạc sỹ đã *"cháy"* hết mình với những ca từ thật mãnh liệt: "*Hãy hát lời lửa cháy bằng trái tim tình yêu/ Hãy hát lời tình yêu bằng trái tim lửa cháy/ Hãy hát lời lửa cháy bằng trái tim yêu thương/Hãy hát lời yêu thương bằng lửa cháy trong ta".*

Nhiều người đều biết đến sự kiện thể thao lớn nhất thế giới diễn ra 4 năm một lần - Thế vận hội Olympic - nơi ngọn lửa truyền thống với những màn đốt đuốc vô cùng ấn tượng của các nước chủ nhà thực hiện, nhưng ít người biết rằng hành trình rước đuốc qua nhiều quốc gia gặp phải vô vàn gian nan trước khi đến được đài lửa của Thế vận hội.

Ở Thế vận hội 2008, ngọn đuốc Olympic Bắc Kinh cao 72cm, nặng 985 grams được chế tác bằng nhôm, vượt qua một chặng đường dài 137 nghìn km qua 135 thành phố ở 20 nước trong suốt 130 ngày, ngọn lửa Olympic được bảo vệ, duy trì cháy liên tục, dù đang ở trên cả máy bay. Theo truyền thống khá ngặt nghèo của phong trào Olympic, cũng như nhằm đánh dấu những nghi thức cổ xưa của Thế vận hội, ngọn lửa phải giữ cháy mãi cho tới lễ bế mạc. Một nhóm mười người *"chăm lo ngọn đuốc"* trực 24 giờ mỗi ngày nhằm đảm bảo cho ngọn đuốc cháy sáng, vốn được thắp lên nhờ ánh sáng mặt trời tại khu Olympic cổ đại ở Hy Lạp. Ngọn đuốc cháy nhờ một loại nhiên liệu đặc biệt có thể di chuyển được trong suốt hành trình truyền lửa tại những nơi nó đi qua, và chủ yếu được các vận động viên rước khi chạy bộ.

Tuy nhiên, do việc rước đuốc gặp nhiều khó khăn, phức tạp, vừa qua Ủy ban Olympic quốc tế (IOC) đã quyết định bỏ hoạt động rước đuốc qua nhiều quốc gia trước khi diễn ra Đại hội Olympic. Thực tế đã có nhiều rủi ro xảy ra trong quá trình rước đuốc qua nhiều nước. Vì thế, trong cuộc họp rút kinh nghiệm, IOC cho rằng sẽ thuận tiện hơn nếu chỉ tổ chức rước đuốc ở bên trong lãnh thổ nước chủ nhà và đã quyết định bỏ nghi lễ này.

Không chỉ ở Thế vận hội Olympic mà các ở các giải thi đấu thể thao của các quốc gia, khu vực cũng đều có các nghi lễ rước đuốc. Ngọn đuốc thể hiện cho tình hữu nghị, tình đoàn kết và tinh thần thể thao cao thượng, đó cũng là ước nguyện của hàng triệu triệu con tim có lương tri trên trái đất này.

Khó có thể liệt kê hết những biểu tượng thật đẹp và thiêng liêng về ngọn lửa, song có một ngọn lửa cháy mãi trong tâm thức của những người làm công tác PCCC nói riêng và những người làm công tác an ninh trật tự nói chung đang ngày đêm gìn giữ ngọn lửa bình yên cho nhân dân vẫn luôn ngời sáng cùng năm tháng.■

Xuân năm Hổ đọc "Nhớ rừng" của Thế Lữ

LƯƠNG SƠN

Thế Lữ (1907 – 1989) là một trong những người mở đầu và sáng lập ra phong trào thơ mới, góp phần tạo ra một bước ngoặt trong lịch sử thơ ca Việt Nam. Thế Lữ được mệnh danh là "Cây đàn muôn điệu". Nhiều bài thơ của ông được truyền tụng rộng rãi và sống mãi, trong đó phải kể đến: Giây phút chạnh lòng, Tiếng sáo Thiên Thai, Nhớ rừng...

Bài "Nhớ rừng" của Thế Lữ là bài thơ tiêu biểu của thơ ca lãng mạn thời kỳ 1930 - 1945. Nhà thơ miêu tả con hổ bị tù túng trong vườn Bách Thú để nói lên tâm trạng của những người hoạt động cách mạng phải sống trong nhà giam của Đế quốc, suy rộng ra là người dân bị mất tự do, bị trói buộc đủ đường.

Quá khứ oai hùng của con hổ trước lúc bị giam cầm gợi nhớ một thời oanh liệt của cha ông trong lịch sử dựng nước và giữ nước:

Nhớ cảnh sơn lâm bóng cả, cây già
Với tiếng gió gào ngàn, với giọng nguồn hét núi
Với khi thét khúc trường ca dữ dội
Ta bước chân lên giõng dạc đường hoàng
Lượn tấm thân như sóng cuộn nhịp nhàng...
Nào đâu những đêm vàng bên bờ suối
Ta say mồi đứng uống ánh trăng tan?...

Bài thơ lôi cuốn được độc giả với cảm xúc mãnh liệt, mạch thơ cuồn cuộn, giọng điệu hào hùng. Nghệ thuật đối lập cảnh chúa sơn lâm "bóng cả, cây già" với "tầm thường, giả dối". Sự liên hệ tâm trạng con hổ bị nhốt với tâm trạng người dân Việt Nam bị thực dân, phát xít đô hộ làm rung động trái tim người đọc. Khát vọng tự do cho bản thân và độc lập cho dân tộc in đậm trong bài thơ đã trở thành động lực thúc đẩy biết bao người đi theo cách mạng, không sợ gian khổ, hy sinh.

Nhân dịp đầu xuân Canh Dần - năm con hổ, đọc "Nhớ rừng" của Thế Lữ lại ngẫm về tâm trạng "Hổ nhớ rừng" trong hiện tại.

HỔ NHỚ RỪNG

(Phỏng theo "Nhớ rừng" của Thế Lữ)

Gặm mối hận đêm ngày trong cũi sắt
Ta nằm dài ngao ngán tháng ngày qua
Căm những phường lâm tặc ranh ma
Săn bắn, bẫy ta trong rừng thẳm.

Chúng nấu xương thành cao hổ cốt
Róc ra làm áo, bọc ghế ngồi
Táng tận lương tâm, đạo đức suy đồi
Loài hổ có nguy cơ tuyệt chủng!

Căm bọn luồn rừng dùng cưa máy
Chặt phá cây làm giường tủ, salon
Con cháu ta còn nơi ở nữa không
Đất màu mỡ sẽ biến thành cát bỏng?

Bị giam cầm khôn nguôi nỗi nhớ
Thuở tung hoành tự tại những ngày qua...
Ta khẩn thiết thét to lời cảnh báo:
Cân bằng sinh thái có còn không!

Năm Dần nói chuyện Hổ

PHƯƠNG NHUNG

Dù chỉ đứng hàng thứ ba trong tử vi Đông phương, sau chú chuột tinh ranh và chú trâu cần mẫn, nhưng Hổ lại là loài có nhiều tên gọi nhất. Ngoài tên gọi là "Dần" trong tử vi, người ta còn gọi Hổ là cọp, hùm, trang trọng hơn thì là ông Kễnh, ông Ba mươi, ông Cà um....

Theo khoa học lẫn truyền thuyết dân gian, Hổ có họ hàng với sư tử, báo và cả loài mèo. Ở nơi đâu sư tử không xuất hiện thì Hổ được mệnh danh là "chúa tể sơn lâm". Uy danh của chúa sơn lâm còn ảnh hưởng đến nhiều loại sinh vật hùng mạnh nhất trong họ của mình hoặc có hình cấu tạo giống bộ phận nào đó của cơ thể Hổ, chẳng hạn như: tôm hùm, rắn hổ mang, lá lưỡi cọp, cây ba mươi...

Con Hổ là một đối tượng đặc biệt trong cuộc sống vật chất và tinh thần của người Việt Nam xưa và nay. Các triều đại phong kiến coi Hổ, rồng là những biểu trưng của vương quyền, vì vậy mà hình ảnh Hổ xuất hiện phổ biến và trang trọng nơi cung cấm. Từ thời Đinh (968 - 979), hầu hết các vua chúa đều nuôi Hổ để giải trí và làm đao phủ để trừng phạt phạm nhân. Sang thời Trần (1226 - 1400), những cuộc đấu giữa Hổ với voi (gọi là "Hổ quyền") được tổ chức rầm rộ và đến thời Nguyễn được nâng lên thành lễ hội, tận năm 1904 mới chấm dứt. Mặt khác, trong quan niệm dân gian, nếu Rồng là biểu tượng của vua chúa, thì Hổ được xem là biểu tượng của các bậc quan lại. Điều này có thể thấy rõ trong những từ ngữ còn lưu truyền đến ngày nay. Như "Hổ trướng" ám chỉ trướng phủ của vị chủ tướng khi xuất chinh. "Hổ phù" chỉ lệnh bài của chủ tướng, có hình đầu Hổ. Còn từ "long đàm, hổ huyệt" (đầm của rồng, sào huyệt của Hổ) ám chỉ nơi quan trọng, căn cứ địa nguy hiểm. "Hổ khẩu" nghĩa đen là miệng Hổ, nghĩa bóng chỉ nơi trọng yếu. "Hổ cứ" cũng được dùng để chỉ nơi quan trọng, nguy hiểm, địa thế hiểm yếu. Từ "Hổ lang" thường dùng để ám chỉ lòng dạ độc ác như cọp và chó sói. Còn những vị thư sinh ngày xưa thì chỉ mơ ước một ngày "bảng hổ đề danh" để có thể "vi quy bái tổ", làm rạng rỡ tông môn.

Ngũ hổ - tranh thờ Hàng Trống

Hình ảnh con Hổ đi vào nền văn hóa dân gian nước ta với những biểu hiện, những hình thức phong phú và đặc sắc. Theo thống kê sơ bộ, người Việt Nam có chừng 1.300 câu ngạn ngữ, phương ngữ, thành ngữ, tục ngữ, ca dao, dân ca liên quan tới Hổ. Hổ là đề tài trung tâm của hàng trăm chuyện cổ tích, ngụ ngôn, huyền thoại, giai thoại. Tuy không sống lân cận cùng người, Hổ thường được nhắc đến trong nhiều câu tục ngữ thông dụng. Câu "Hùm dữ chẳng ăn thịt con" nhắc đến tình thương con bao la của các bậc cha mẹ. Dù con cái có lầm lỗi gì thì cha mẹ cũng tha thứ bỏ qua. Câu "cọp chết để da, người chết để tiếng" khuyên ta

phải biết rèn luyện để trở thành người hữu ích, làm rạng rỡ cho cha mẹ. Câu "sa vào miệng cọp" ám chỉ tình trạng nguy hiểm, ngặt nghèo. Còn khi gặp cảnh oái oăm, tiến tới cũng khổ mà rút lui cũng chẳng xong thì câu "lỡ leo lưng cọp" rất thích hợp. Khi thất cơ lỡ vận, có tài nhưng bị kẻ tiểu nhân cản trở khiến không thi thố được tài năng, người ta thường tự than rằng "hổ xuống bình nguyên bị chó lờn". Câu "hổ phụ sinh hổ tử, lân mẫu xuất lân nhi" thường được dùng để khen tặng khi con cháu xuất sắc làm vinh hiển tông môn. Còn câu "hổ phụ sinh khuyển tử" "bần cùng sinh đạo tặc" là "hổ ngoạ phùng nhân thực, nhân cùng khởi đạo tâm". Hiểu nôm na là cọp đói gặp người thì ăn thịt, người túng thì sinh lòng trộm cướp. Còn ám chỉ những kẻ ưa dựa uy danh người khác thì có câu "hồ dã hổ uy" (cáo mượn oai hùm). Kế "điệu hổ ly sơn" (dụ cọp ra khỏi núi) thường được áp dụng trong binh pháp khi dụ địch rời khỏi sào huyệt để tiêu diệt. Về kinh nghiệm xử thế, các bậc tiền nhân đã gói gọn trong câu: "Họa hổ, họa bì, nan họa cốt. Tri nhân, tri diện, bất tri tâm", khuyên ta nên cẩn trọng trong việc giao thiệp, đừng vội cả tin theo bề ngoài mà có ngày phải hối tiếc. Câu "dưỡng hổ di hoạn" (nuôi cọp khiến sau này gặp nạn) có ý nghĩa tương tự như "nuôi ong tay áo, nuôi khỉ dòm nhà"; thường áp dụng trong trường hợp tự mình gieo họa cho mình. Ïể chế giễu những kẻ ưa khiếp sợ uy lực thì có câu "đàm hổ biến sắc" (nghe nói đến cọp thì đổi sắc mặt). Hay chê trách những kẻ bất tài, không thể làm việc lớn được thì người ta thường dùng câu "họa hổ loại cẩu" (vẽ con cọp mà lại giống con chó). Câu "nam thực như hổ, nữ thực như miêu" diễn tả xác đáng lối ăn uống của hai phe. Nhưng cũng có khi được đem ra dùng để ... nhắc khéo phe kẹp tóc nên ăn uống từ tốn, nhỏ nhẹ theo kiểu "cọng giá cắn đôi". Lối so sánh hình ảnh nhưng rất súc tích.

Hắc hổ - Tranh thờ hàng Trống

ngụ ý chê trách dòng họ suy vong, con cháu suy đồi. Diễn tả sự cạnh tranh thi đua tài nghệ, người ta thường dùng câu "long tranh, hổ đấu". Câu "hổ khẩu dư sanh" có thể diễn nôm na là đã ở miệng cọp mà còn sống sót. Ý nói thoát khỏi nơi nguy hiểm. Ám chỉ sự anh hùng, bất khuất thì có câu "Hổ tử hùng tâm tại" (Hổ chết nhưng tính anh hùng vẫn còn). Tương tự như câu

Hổ cũng là đối tượng nghệ thuật hấp dẫn thể hiện trên các vật dụng sinh hoạt thường ngày, nhà cửa, nơi thờ tự... Tiêu biểu nhất phải kể đến hình ảnh Hổ khắc trên thạp đồng Vạn Thắng (Phú Thọ), tấm phù điêu nông dân đâm Hổ ở Đình Chảy (Hà Nam), bức chạm khắc gỗ Hổ chạy ở Đình Lỗ Hạnh (Bắc Ninh) và bức chạm khắc gỗ chàng trai cưỡi Hổ ở Đình Tiên Kỳ (Nghệ An). Đặc biệt, hội họa dân gian Việt Nam đã thần thánh hóa con Hổ với trường phái tranh thờ Hàng Trống - chuyên vẽ tranh Hổ (hoàng Hổ, bạch Hổ, hắc Hổ, ngũ Hổ, tứ Hổ...) để treo thờ với tư cách là những vị thần trấn giữ các phương trời đất. Tranh Ngũ hổ Hàng Trống có kích cỡ 0,55m x 0,75m. Tranh vẽ năm con hổ được bố cục chặt chẽ, cân đối trên mặt giấy. Mỗi con một dáng vẻ: con thì đứng, con thì ngồi, con cuối mây lướt gió... Đây là loại tranh khắc gỗ in trên giấy. Nhưng cách thức của dòng tranh Hàng Trống là chỉ in bản nét rồi dùng bút lông tô màu. Trong quá trình tô màu, các nghệ nhân đã vờn chuyển màu, tạo độ đậm, nhạt, sáng, tối. Nên các nhân vật trong tranh không còn là mảng bẹt như cách thể hiện của các dòng tranh đương thời. Với bút pháp diễn tả ấy, các nhân vật đã "nổi khối". Đồng thời với việc vờn chuyển diễn tả khối này, các nghệ nhân còn đi sâu vào việc phát huy khả năng diễn tả của nét. Cùng với những nét được khắc in qua bản gỗ, khi cần nhấn, đẩy các chi tiết, các nghệ nhân Hàng Trống không ngần ngại dùng bút để nẩy, tỉa. Với cách thức sáng tạo của riêng mình, các nghệ nhân Hàng Trống không chỉ tạo nên nét riêng cho dòng tranh, mà đã làm bật lên sức sống nội tại của nhân vật. Điều này người xem rất dễ dàng nhận thấy thông qua các nhân vật hổ: những khối thân chắc khỏe, những dáng ngồi, thế đứng đường bệ, oai phong đặc biệt những chiếc đuôi như đang ve vẩy hoặc uốn vồng lên để đập xuống đất mà bật chồm lên. Và những con mắt hổ hừng hực nội lực của loài mãnh chúa. Màu sắc trong tranh Ngũ hổ là một thế giới hòa sắc, lộng lẫy, uy linh. Nhưng nó vẫn được khu biệt với năm màu: xanh, đỏ, trắng, vàng, đen trên năm nhân vật. Lối dùng màu này của các nghệ nhân Hàng Trống thể hiện rõ một hàm ý, mang triết lý sâu xa của quan niệm dân gian truyền thống: Hoàng hổ: Con hổ ngồi chính giữa tranh được vẽ vờn

bằng màu vàng, tượng trưng cho hành thổ - ứng với trung ương chính điện. Thanh hổ: Con hổ được vẽ bằng màu xanh là tượng trưng cho hành Mộc, ứng với phương Đông. Bạch hổ: Con hổ được vẽ bằng màu trắng là hành Kim ứng với phương Tây. Xích hổ: Con hổ được vẽ bằng màu đỏ là hành Hỏa ứng với phương Nam. Hắc hổ: Con hổ được vẽ bằng màu đen là hành Thủy ứng với phương Bắc. Như vậy 5 nhân vật hổ, được thể hiện bằng 5 màu: đỏ, đen, vàng, xanh, trắng, mang một ý nghĩa tượng trưng cho ngũ hành. Quan niệm cách thể hiện hình, màu mang tính ước lệ, tượng trưng này trong nghệ thuật dân gian xưa là rất phổ biến.

Hổ còn đi vào lịch can chi 12 con giáp, là biểu tượng chi Dần với những ý nghĩa triết lý - nhân văn sâu sắc. Tháng con Hổ là tháng Giêng, đầu Xuân, đầu năm mới, tháng mà 3 khí dương (của trời) cân bằng với 3 khí âm (của đất), do đó cũng là tháng mở đầu của con người (nhân sinh tự Dần), vì con người là sự cân bằng giữa trời - đất và con người khỏe mạnh là sự cân bằng âm - dương, nóng - lạnh từ nội tạng,...

Trong lịch sử phong kiến, có vài nhân vật khá nổi tiếng có liên quan đến "Hổ". Như ông Lê Như Hổ, con nuôi của đức Tả quân Lê Văn Duyệt, nổi danh ăn khỏe cùng có sức mạnh hơn người. Ông Võ Tòng bên Trung Hoa cũng nổi tiếng với tài tay không đấm chết cọp. Thời Tam quốc bên Trung Hoa, "Ngũ Hổ đại tướng" (gồm Quan Vân Trường, Trương Dực Đức, Triệu Tử Long, Mã Mạnh Khởi và Hoàng Trung) đã lập nhiều công trạng oanh liệt, giúp Lưu Hoàng Thúc (Lưu Bị) hoàn thành đế nghiệp. Hay như thời vua Sở Thành Vương bên Trung Hoa, nước Sở được cường thịnh là nhờ sự tài giỏi của Tể tướng Đấu Cấu Ô Đồ. Tục truyền, ông vốn là con tư sinh của Đấu Bá Tỷ (dòng dõi Đấu Nhược Ngao) với em gái bạn dì (con vua nước Viên). Khi vừa chào đời, ông bị Viên phu nhân (vợ vua nước Viên) cho là nghiệt chủng, nên sai người đem bỏ vào rừng. Hai hôm sau, vua nước Viên tình cờ đi săn ngang qua, bắt gặp cảnh Hổ ôm một trẻ sơ sinh cho bú. Thấy lạ, vua sai đem về nuôi vì tin là quý tử. Và đặt tên là Đấu Cấu Ô Đồ, vì theo tiếng nước Sở, Ô Đồ còn có nghĩa là cọp. Ngoài nhà thơ Trần Dần nổi danh với những câu thơ bất hủ còn có giai thoại văn chương về bài thơ đối đáp giữa nữ sĩ Hồ Xuân Hương cùng ông Chiêu Hổ mà nhiều người vẫn nhắc nhở. Nhất là hai câu kết trong bài thơ đáp của ông Chiêu Hổ:

"Hang hùm ví bẵng không ai mó
Sao có hùm con bỗng trốc tay"

Chuyện xưa kể rằng, khi cây cầu Bạch Hổ còn đang được xây cất, thì có một con Hổ trắng đến ngồi ở giữa cầu khiến công nhân hoảng hốt bỏ chạy. Cũng chính vì thế mà cây cầu này được gọi là cầu Bạch Hổ. Ngoài ra, còn có truyền thuyết, lúc chúa Nguyễn Ánh bị nhà Tây Sơn truy lùng, đuổi giết. Gặp hoàn cảnh ngặt nghèo, hết cả lương thực. May nhờ có thịt thú rừng do Hổ tha tới tiếp tế mỗi ngày. Về sau, khi lên ngôi vua Gia Long (tức chúa Nguyễn Ánh) đã ban lệnh lập miếu thờ tại vùng Mô Xoài thuộc tỉnh Bà Rịa để tạ ơn. Dân gian thường gọi là miếu Ông Hổ. Tục truyền, vua ban lệnh cấm giết Hổ. Nếu kẻ nào lỡ tay giết chết Hổ thì bị phạt ba mươi trượng. Còn nếu bắt sống thì được thưởng ba mươi quan tiền. Cũng vì lệ này mà Hổ còn được gọi là ông Ba Mươi. Ở làng Thổ Tang thuộc tỉnh Vĩnh Yên, có miếu thờ Thần Hổ kiến trúc rất uy nghi. Ngoài ra, Thần Hổ còn được thờ ở nhiều nơi khác nhau, nhất là trong các điện lên đồng bóng.

Theo tử vi Đông Phương, cứ mỗi 12 năm lại có năm Dần thuộc một trong ngũ hành (kim, mộc, thủy, hỏa, thổ). Cứ mỗi 60 năm thì lại trở về năm Dần cùng can, chi. Như năm nay là Canh Dần (thuộc hành Mộc). 12 năm sau sẽ là năm Nhâm Dần. Cứ luân chuyển như thế đến đến 60 năm nữa sẽ lại là Canh Dần thuộc hành Mộc. Người xưa tin tưởng rằng Hổ tượng trưng sức mạnh, nên thích hợp với phái nam. Cho nên các tướng "Hổ đầu" (đầu như đầu cọp), "Hổ bộ" (bước đi oai vệ như cọp), "yến hàm, hổ đầu" (đầu cọp, hàm én) đều là những quý tướng của phái nam.

Chẳng thế mà Từ Hải đã được diễn tả oai hùng qua ngoài bút của thi hào Nguyễn Du:

"Râu hùm, hàm én, mày ngài.
Vai năm tấc rộng, lưng mười thước cao".

Ngoài các việc "can, chi, hành" ra, các bậc tiền nhân lại đặt thêm luật lệ "tứ hành xung", và "tam hợp". Chẳng hạn, Dần, Thân, Tỵ, Hợi thì tứ hành xung. Hay Dần, Ngọ, Tuất họp thành tam hợp. Có thể hiểu nôm na là các vị tuổi Dần nên tránh xa những ai tuổi Thân, Tỵ, Hợi để tránh mọi việc phiền phức vì xung khắc. Còn nếu gặp người tuổi Tuất hay tuổi Ngọ thì mọi việc sẽ thuận lợi. may mắn hơn.

Người Việt Nam đánh giá rất cao tầm quan trọng và lợi ích kinh tế (nhất là giá trị dược liệu) của Hổ, đồng thời cũng từng phải chịu không ít hậu quả do Hổ gây ra. Nhiều trường hợp Hổ mò vào các bản làng miền núi, bắt gia súc, gia cầm và cả người, gây tổn thất vật chất cùng tâm lý lo sợ cho nhân dân. Chuyện Hổ ăn thịt người không hiếm (nổi tiếng nhất là một con Hổ hoành hành dọc hữu ngạn sông Đồng Nai trong những năm cuối thập niên 1940 - 1950: trước khi bị bộ đội Quân khu 7 bắn hạ, nó đã vồ chết và ăn thịt 128 người). Hay như vụ Hổ tấn công người gây thiệt mạng như vụ báo đài vừa đưa tin gần đây. Được mệnh danh "chúa tể sơn lâm", nhưng những kẻ buôn bán cũng không từ một thủ đoạn nào, chúng bắt Hổ trái phép, rồi giết mổ, chở trên các xe đông lạnh bán với giá cao hòng trục lợi, bất chấp luật pháp nghiêm cấm những hành vi này. Các mặt lợi - hại kể trên cộng với những nhu cầu, quan niệm thái quá của con người khiến Hổ ở Việt Nam từ xưa đã bị săn bắt ráo riết chẳng kém gì ở những nơi khác trên thế giới. Số lượng Hổ giảm nhanh chóng và cả nước ta hiện còn chừng 300 con.

Năm 1963, Nhà nước Việt Nam đã ban hành sắc lệnh bảo vệ Hổ. Mấy năm gần đây, nhiều biện pháp cụ thể cũng được thực hiện: cấm săn bắt, buôn bán, giết mổ Hổ và xử lý nghiêm những kẻ vi phạm, lập hàng chục khu bảo vệ, rừng cấm, phối hợp WWF khảo sát, tạo môi trường sống thuận lợi tại những nơi Hổ thường xuất hiện như: Mường Nhè, Vụ Quang, Cát Lộc, Nam Cát Tiên... Trong tương lai, chúng ta cần có các biện pháp toàn diện, hữu hiệu hơn nữa để giữ lấy loài thú đặc biệt quý hiếm này.■

Thành ngữ nói về Hổ

Con hổ là một đối tượng đặc biệt trong cuộc sống vật chất và tinh thần của con người. Hình ảnh con hổ đi vào nền văn hóa dân gian Việt Nam với những biểu hiện, những hình thức phong phú và đặc sắc. Theo thống kê sơ bộ, người Việt Nam có chừng 1.300 câu ngạn ngữ, phương ngữ, thành ngữ, tục ngữ, ca dao, dân ca liên quan tới hổ.

1. Hổ phụ sinh hổ tử:

Ý nghĩa của thành ngữ này là: cha hổ sinh con hổ, tương đương với thành ngữ "cha nào con nấy", "rau nào, sâu nấy", nhằm ám chỉ con cũng có tài giống cha, giữ được truyền thống gia đình.

2. Dưỡng hổ di họa:

Thành ngữ này muốn nói: nuôi hổ tác hại, giống thành ngữ "nuôi ong tay áo" "nuôi khỉ dòm nhà", nhằm ám chỉ nuôi hổ trong nhà, khi hổ lớn không đề phòng, hổ phản bội gây tác hại đến mình.

3. Mãnh hổ nan địch quần hồ:

Mãnh hổ tuy sức mạnh vô song, nhưng không thắng nổi bầy chồn đông, cùng hùa đánh hổ không sao đỡ nổi. Câu thành ngữ này nhằm ám chỉ sức mạnh của sự đoàn kết tất thắng kẻ đơn độc lẻ loi cho dù kẻ đó có tài có sức mạnh như mãnh hổ.

4. Điệu hổ ly sơn:

Đây là kế sách: dụ hổ ra khỏi núi. Núi rừng là nơi thường trú an toàn của hổ, mặc sức thao túng hoành hành. Đem hổ cách ly khỏi núi rừng đem về nơi đồng bằng, tách khỏi môi trường có sự hậu thuẫn sẽ bị lúng túng, gặp khó khăn.

5. Hổ đội lốt thầy tu (sư hổ mang):

Câu thành ngữ này nhằm ám chỉ kẻ thiếu chân thật khoác áo nhà tu làm điều bạo ngược, độc ác, tương đương với câu: "miệng niệm nam mô, bụng chứa bồ dao găm", nhằm phê phán những kẻ độc ác nhưng hay nói lời đạo đức giả dối.

6. Bảng hổ đề tên:

Trong khoa cử thời phong kiến, những người đậu từ Cử nhân trở lên Tiến sĩ có lệ ghi danh trên bảng gỗ, phía sau có hình con hổ nên được gọi là "Bảng hổ đề tên". Người đậu Tú tài chỉ được ghi tên trên tấm bảng bằng cót. "Bảng hổ" là nơi ghi tên những người đỗ đạt cao, có tài ba xuất chúng.

7. Họa hổ, họa bì, nan họa cốt
Tri nhân tri diện bất tri tâm.

Câu thành ngữ này được viết dưới dạng câu thơ, ý nói:

Vẽ hổ, vẽ da hổ, xương khó vẽ
Biết người, biết mặt, khó biết lòng

Nhằm ám chỉ cốt cách bề ngoài, khó biết được lòng dạ bên trong, tương đương câu:

Dò sông, dò biển dễ dò
Nào ai lấy thước mà đo lòng người.

Để cảnh giác con người chớ coi trọng diện mạo bên ngoài mà đánh giá sai lệch bên trong, dễ bị lầm lẫn.

8. Cáo mượn oai hùm:

Câu thành ngữ này xuất xứ từ truyện ngụ ngôn "Hồ ly giả Hổ uy". Hổ là chúa sơn lâm, đi đến đâu muôn thú đều khiếp oai. Một hôm, hổ bắt được hồ ly toan ăn thịt. Hồ ly dọa hổ: "không được chạm đến ta là phạm thượng! Nếu không tin, theo ta coi ai là chúa sơn lâm, tôi đi tới đâu muôn thú đều cúi đầu sợ uy. Tôi đi trước anh đi sau bảo vệ sẽ rõ. Hổ vâng lời hồ ly đi một vòng khu rừng. Đến đâu muôn thú đều hoảng sợ bỏ trốn". Hổ không biết chúng sợ mình, lại nghĩ chúng sợ hồ ly. Thế là hồ ly thoát chết.

Người đời nay thường dựa vào thế lực, uy quyền của người khác, để khoe khoang, hợm hình, đó chính là "cáo mược oai hùm", nhằm ám chỉ mượn oai kẻ mạnh để lên mặt, vênh váo, thực chất là sự rỗng tuếch.

9. Hổ chết để da:

Câu thành ngữ này xuất xứ từ câu "hùm chết để da, người ta chết để tiếng", nhằm ám chỉ da hổ rất quý hiếm, người xưa dùng làm trang phục, cho các tướng lãnh hoặc để trang trí trong dinh thự, còn có nghĩa bóng tiếng xấu hay tiếng tốt về con người sau khi chết rồi vẫn còn trong dân gian.

10. Hổ phù:

Nói đến phù hiệu làm bằng gỗ hoặc kim loại, chạm khắc hình hổ, do sự tích xưa kia khi tướng soái được tuyển cử ra trận được vua ban cho phù hiệu để làm tin.

11. Khám hổ bì:

Có nghĩa là: "coi da hổ", ý nói sự giao tiếp dung tục, vật kín đáo, khó coi.

12. Miệng hổ gan sứa:

Nhằm phê phán những kẻ nói bằng miệng huênh hoang, bên trong lại hèn nhát, tương đương câu:

Anh hùng gì, anh hùng rơm
Ta cho mồi lửa hết cơn anh hùng.

13. Thả hổ về rừng:

Câu thành ngữ này muốn nói: biết kẻ ác mà không ngăn chặn, giam giữ, để gây tác hại người khác. Trong đời sống xã hội, không nên dung túng kẻ ác tung hoành hãm hại người hiền, chẳng khác thả hổ về rừng.

14. Vuốt râu hùm, xỉa răng hổ:

Chỉ hành động liều mạng, gặp nguy nan mà còn chủ quan, xem nhẹ, coi thường mạng sống.

15. Râu hùm, hàm én:

Trong "Truyện Kiều", khi miêu tả Từ Hải, thi hào Nguyễn Du viết: "Râu hùm, hàm én, mày ngài" nhằm ám chỉ diện mạo bậc anh hùng có dũng khí mạnh mẽ.■

Thơ Xuân

VŨ LIÊM

Nhớ bánh Lang Liêu

Chạp về chiếc lạt bẻ xong
Thắt ngang eo chiếc lá dong vuông tròn
Xanh xanh một dải nước non
Mấy nghìn năm vẫn thảo thơm tấm lòng
Tình Lang Liêu, gửi bánh chưng
Gói hương trời đất, sắc hương tặng đời.

TRỊNH MINH THUYẾT

Xuân về

Xuân về đào đỏ vàng mai
Thơm hương hoa bưởi tóc dài em buông
Xuân về trên những hạt sương
Long lanh tinh khiết vấn vương ánh hồng

Xuân về dòng nước thêm trong
Bao nhiêu trầm tích dưới dòng sông thương
Xuân xóa bụi bặm đời thường
Nhân tình đâu dễ xanh đường gió mưa

Xuân về đẹp những ước mơ
Để em son sắc vẫn chờ đợi anh
Nồng ấm duyên xuân ngọt lành
Vui xuân ta thấy tuổi mình thắm xuân.

KHẮC KHUYÊN

Tình dân nghĩa Đảng

Tết đến trăm hoa khởi sắc xuân
Nghĩa tình dân, Đảng vững bền hơn
Cùng nhau chống chặn suy kinh tế
Cuộc sống dần đà ổn định hơn
Canh Dần nhà nhà vui có tết
Tân xuân chốn chốn đón mừng xuân
Tình dân vạn thuở không phai nhạt
Nghĩa Đảng muôn đời sâu nặng hơn.

BÙI VINH QUANG

Người chiến sỹ chữa cháy

Pí pô, pí pô, pí pô
Dẹp đường cho xe chạy,
Đây là xe chữa cháy
Đâu cần là có ngay...

Người chiến sỹ đêm ngày
Canh gác cho sự sống,
Khơi lửa hồng ấm nồng
Bằng trái tim rực cháy...

Người chiến sỹ chữa cháy
Trong trận chiến hôm nay,
Sáng từng phút từng giây,
Bác Hồ đang chỉ lối,
Tư tưởng Đảng đổi mới,
Thấu chân lý tình dân,
Trọn nghĩa tình đồng chí,
Người chiến sỹ ghi nhớ:
Phải phòng hơn là chữa
Phải chống để dựng xây.

Đất nước đẹp tươi thay,
Trái tim hồng rực cháy!

NGỌC THANH

Cháy trong em

Kính tặng CBCS đơn vị PCCC

Hoa mai, hoa đào nở đầy xuân
Ca trực đêm nhớ em vời vợi...
Xe chữa cháy cùng anh và đồng đội
Thức trọn đêm vì sự bình yên...

Giao thừa mưa dặt dìu ngoài hiên
Hạnh phúc không nơi nào "cháy, nổ"
Chồi non, lộc biếc đua nhau nở...
Nỗi nhớ em ...đốt cháy anh rồi!

Mai mình cháy trong nhau nụ cười
Đất trời bình yên mừng xuân mới
"Chiến công" bồi đắp tình mong đợi
Xuân về anh "chữa cháy" trong em...

Hà Nội - Xuân 2009

TRỊNH MINH THUYẾT

Dáng xuân

Trăm loài hoa, trăm sắc màu
Vẫn cứ thèn thẹn nhìn nhau ngập ngừng
Một năm hoa nở một lần
Để em đội lễ bưng mâm lên chùa
Mong xuân tần tảo đợi chờ
Dáng bà, dáng mẹ bây giờ dáng em
Bồi hồi có một tháng giêng
Ta về gặp lại muôn nghìn dáng xuân.

TRỊNH VĂN KIỆM

Mạch sống

Phút giao thừa khoảnh khắc
Nghe trái đất chuyển mình
Những mầm cây nảy xanh
Sao trời hóa thiên thạch.

Không gian như tĩnh mịch
Dòng chảy đến vô cùng
Gió lùa nỗi nhớ nhung
Tình người bừng mạch sống.

Tháng 01/2010

VIỆT THÁI BÌNH

Nhan sắc

Em hoa hương đồng nội
Thơm lên trăng vàng vội
Thương tinh khôi tình tôi
Chông chênh lên ngày hội
Hoa khai xuân tuyệt vời...

Ta đa mang tình người
Sương phong phanh làn môi
Nghe ngây ngô vậy thôi
Trong tâm mang nhiều nỗi...

Tình riêng là đa đoan
Tình chung là đa mang
Tình em là tình tội
Tình ta là cao sang?

Một góc quang cảnh thành Roma còn sót lại.
Ảnh: T.L

HOÀNG ĐẾ NERO
và vụ cháy thành Rôma

Nhà báo NGUYỄN NHƯ MAI

Vào thế kỷ thứ Nhất , thành Rôma hầu như bị cháy rụi hoàn toàn. Vụ hỏa hoạn này để lại dấu ấn trong lịch sử vì có liên quan đến tên tuổi hoàng đế Nero. Người đời sau đặt câu hỏi: Phải chăng Nero là thủ phạm?

Thảm họa xảy ra vào đêm 18 tháng 7 năm 64 sau công nguyên (SCN). Ngọn lửa bắt đầu phát hỏa ở khu buôn bán Subura xung quanh đấu trường Maximus nằm ở phía đông nam thành phố. Lửa bắt cháy các hàng hóa dễ cháy trong các quầy hàng lúp xúp liền nhau. Lửa nhanh chóng lan ra khu dân cư nghèo bao quanh. Nhà cửa của họ đều làm bằng gỗ, đun nấu bằng củi, nên ngọn lửa thỏa sức tung hoành, không sao đập được. Tiếng la hét, tiếng kêu khóc bị nhấn chìm trong biển lửa. Ban đầu những cư dân thuộc khu quý tộc vẫn "bình chân như vại", vì họ đã xây dựng một bức tường đá ngăn cách với đám "tiện dân", yên chí lửa không thể nào thâm nhập được sang khu nhà của họ. Nhưng không ngờ gió nổi lên, lửa táp qua cả bức tường và thiêu rụi cả các dinh thự, lâu đài kiên cố nhất. Bão lửa ngùn ngụt bao phủ khắp kinh thành không có gì cản được.

Lửa cháy suốt sáu ngày bảy đêm mới được chế ngự, nhưng nó vẫn bùng lên thêm ba ngày nữa. Hậu quả của vụ cháy này là 10 trong số 14 quận của thành Rôma đã bị thiêu cháy, chỉ còn

là đống tro tàn. Ba phần tư thành Rôma bị thiêu hủy hoàn toàn. Ngôi đền thờ thần Jupiter đã 800 năm tuổi và trung tâm đền thờ nữ thần Vesta cũng bị tan hoang.

Theo ghi chép của nhà sử học Tacitus, khi cháy xảy ra, hoàng đế Nero đang nghỉ mát tại hành cung Antium, ở ngoại ô kinh thành. Ông ta đứng trên đồi Palatin nhìn ngọn lửa bốc lên, vừa chơi đàn lia vừa hát. Nero bị coi là thủ phạm gây ra vụ cháy hiếm có trong lịch sử này. Mục đích của ông ta là đốt sạch thành Rôma xô bồ, vô tổ chức để xây dựng một thành Rôma mới theo quan niệm của ông ta. Trong lịch sử, Nero vốn được coi là một bạo chúa, nên hình ảnh do Tacitus nêu ra được rất nhiều tác phẩm "ăn theo".

Tuy nhiên, cũng có nhiều nhà khoa học không đồng tình với giả thuyết của Tacitus và cho rằng khi vụ cháy xảy ra, Tacitus mới chỉ lên chín tuổi và không trực tiếp chứng kiến tận mắt. Khi Nero chết, nhà sử học này cũng mới chỉ vào tuổi thiếu niên, nên những ghi chép của ông có thể chỉ do nghe kể lại với sự thiên kiến của dư luận đối với Nero. Bởi vì, sau khi vụ cháy xảy ra, Nero trở về Rôma, người dân mong chờ sẽ được nhà vua cứu trợ, nhưng thay vì giúp đỡ họ trong thảm họa cháy, Nero lại chỉ đi xem xét chọn nơi xây dựng lại lâu đài của ông ta với tên gọi là "Tòa nhà Vàng" (tòa lâu đài của Nero cũng bị cháy trong vụ cháy này). Đồng thời, Nero đổ tội cho những người theo đạo Cơ đốc mới âm mưu gây ra đám cháy này để lấy cớ truy bắt và khủng bố họ.

Cho đến nay, các nhà lịch sử, khảo cổ vẫn đang tiếp tục đào bới sử liệu và chứng cớ để mở toang bức màn bí mật về vụ cháy mang tính lịch sử này. Xung quanh vụ cháy này có nhiều câu hỏi được đặt ra:

- Vì muốn phá hủy thành Rôma, Nero đã bí mật sai một số tên giả vờ say rượu đem lửa đốt nhà. Đứng trên đồi Palatin, Nero ngắm nhìn ngọn lửa đang bốc cao, vừa đàn vừa hát?

- Bị thúc đẩy bởi một cơn điên loạn, Nero công khai sai tay chân đốt kinh thành. Ông ta say sưa ngắm nhìn từ trên ngọn tháp Maecenas trên đồi Esquiline, đồng thời vừa chơi đàn vừa hát?

- Vụ cháy chỉ là một tai nạn bất thường, trong khi Nero đang nghỉ ở Antium?

- Vụ cháy do những tín đồ Cơ đốc giáo gây ra?

- Vụ cháy do tín đồ Cơ đốc giáo gây ra, nhưng là một âm mưu khiêu khích để Nero có cớ đàn áp giáo phái này?

Tuy nhiên đến nay, vụ cháy này vẫn còn là một bí ẩn của lịch sử chưa có lời giải đáp.

HOÀNG ĐẾ NERO LÀ AI?

Nero Claudius Caesar Augustus Germanicus (sinh năm 37 mất năm 68 sau CN), là hoàng đế thứ năm và cuối cùng của triều đại Julius-Claudius của đế quốc La Mã. Nero là con nuôi của người bác là hoàng đế Claudius và được thừa kế ngai vàng của ông này. Nero lên ngôi năm 54. Trong thời gian trị vì, triều đại của Nero đã chiến thắng và ký hòa ước với đế chế Parthia và đánh dẹp cuộc khởi nghĩa của một bộ tộc ở nước Anh. Nero rất quan tâm đến việc mở rộng quan hệ ngoại giao và khuyến khích các hoạt động văn hóa, thể thao.

Trong lịch sử, Nero thường bị coi là một bạo chúa tàn ác, đã giết cả mẹ đẻ và anh nuôi. Nero thường tổ chức những bữa tiệc linh đình và xa xỉ. Năm 68 ở La Mã nổ ra cuộc binh biến, buộc Nero phải chạy loạn và để khỏi bị bắt Nero đã tự tử.■

TỤC XIN LỬA... *(Tiếp theo trang 33)*

cháu mai sau mãi mãi không quên nguồn cội từ một gốc tích ông cha mà ra cũng như trăm ngàn cây đuốc mỗi người cầm trên tay đều xin lửa từ ngọn lửa trong đình tổ.

Vì thế tục "xin lửa" vẫn được lưu truyền cho tới ngày nay, với nghi thức không đổi khác là mấy. Tuy nhiên, ngày nay ở nhiều nơi điều kiện kinh tế phát triển, màu sắc của kinh tế thị trường cũng len lỏi vào các lễ hội, sinh hoạt văn hóa truyền thống. Chính từ việc tin rằng lửa sẽ mang lại may mắn, người nào đến lấy được lửa đầu tiên sẽ là người may mắn nhất trong năm, nhiều thanh niên đã làm hẳn mộ bó đuốc to như cây luồng đốt cháy đùng đùng. Để cho lửa bén nhanh, có người dùng cả búi dẻ tẩm dầu gài vào đầu bó đuốc, chen chúc nhau châm lửa gây nên cảnh hỗn loạn. Không khí trang nghiêm của lễ xin lửa bị phá vỡ, không những làm mất đi nét đẹp truyền thống mà còn gây nguy hiểm về an toàn cháy, nổ. Thực tế đã có không it trường hợp xảy ra cháy và tai nạn bỏng lủa phải đi cấp cứu ngay trong đêm giáo thừa. Mong rằng các cấp chính quyền ở những nơi có tục rước lửa đêm ba mươi cần có những quy định cụ thể, đồng thời tuyên truyền vận động nâng cao cao ý thức của người đân để giữ gìn nét đẹp thuần khiết của lễ hội truyền thống này.■

P.V

HỆ THỐNG CHỮA CHÁY CỦA TÀU CHỮA CHÁY TRÊN BIỂN

ThS. BÙI TRỌNG ĐỔNG*

Các loại tàu chữa cháy trên biển bảo vệ các giàn khoan và các bến neo đậu khi xuất khẩu dầu thô ở vùng biển tỉnh Bà Rịa, Vũng Tàu là tàu chữa cháy Bến Đình-1 và tàu chữa cháy Hoa Mai-93. Trên các con tàu chữa cháy này, hiện có các hệ thống chữa cháy: Hệ thống chữa cháy bằng nước-bọt hoà không khí, hệ thống chữa cháy bằng bột S-750, hệ thống chữa cháy bằng khí Freon 114 B2 và Freon BF2, hệ thống chữa cháy bằng phun chất phân huỷ dầu Superdispersant-25. Trong bài viết này, chúng tôi giới thiệu cấu tạo và nguyên lý hoạt động của các hệ thống chữa cháy nói trên.

1. Hệ thống chữa cháy bằng bọt hoà không khí

Hệ thống chữa cháy bằng bọt hoà không khí là hệ thống thiết kế hỗn hợp trong những tình huống cụ thể của đám cháy có thể chỉ chữa cháy bằng nước hoặc khi cần thiết thay đổi chiến thuật và phương pháp, biện pháp thì kết hợp sử dụng bọt hoà không khí để dập tắt đám cháy.

Hệ thống đường ống dẫn nước có sử dụng 02 động cơ Diezen lai 02 máy bơm với công suất mỗi máy bơm 1000m^3/giờ. Nước có thể phun tới độ cao H=135m với áp lực 16at. Két chất tạo bọt có dung tích chứa 60m^3 đủ cho 4 lăng giá cố định, 8 họng đường kính D=75mm phun bọt có bội số nở cao, 12 họng phun bọt có bội số nở trung bình để chiến đấu. Nếu cần sử dụng bọt hoà không khí chữa cháy sẽ có máy bơm với áp lực 10at đẩy chất tạo bọt từ két đưa vào đường ống hoà cùng máy bơm có áp lực 08at. Một máy bơm có áp lực 08at khác bơm nước ngọt kỹ thuật vào đường ống để pha chất tạo bọt thành dung dịch và kích hoạt sao cho đạt bội số nở cao Kn=500 đưa bọt có bội số nở cao về 2 trụ chữa cháy ở mũi và lái, đồng thời máy bơm này sử dụng để thông sạch chất tạo bọt trong đường ống dẫn sau khi chữa cháy xong. Máy bơm có áp lực 18at đẩy chất tạo bọt từ két chứa đến van điều tiết lưu lượng chất tạo bọt đưa chất tạo bọt vào đường ống dẫn nước chính.

Trên tàu chữa cháy còn có các thiết bị, phương tiện: 2 lăng giá cố định chỉ phun nước với công suất một lăng là 1000m^3/giờ (nếu áp lực máy bơm 16at thì tầm phun xa D=135m với vận tốc gió 2m/s); 4 lăng giá cố định tạo bọt hoặc nước với công suất mỗi lăng là 500m^3/giờ (nếu áp lực máy bơm 16at thì tầm phun xa D=120m với vận tốc gió v=2m/s); 2 trụ cấp bọt chữa cháy bội số nở cao, mỗi trụ có 4 họng ra với đường kính D=75mm; 2 ụ đầu rồng cấp nước, mỗi ụ gồm 3 họng ra có đường kính D=75mm và 1 họng ra có đường kính D=110mm. Sau đài chỉ huy có 2 bàn điều khiển hoạt động của cả hệ thống.

Nguyên lý hoạt động:

+ Hệ thống chữa cháy bằng nước: Phòng điều khiển ra lệnh Đóng-Mở các họng nước chữa cháy cần thiết, sau đó khởi động máy bơm và hoạt động. 4 máy bơm nêu trên có thể hoạt động riêng lẻ, theo cặp hoặc hoạt động đồng thời.

+ Hệ thống chữa cháy bằng bọt hoà không khí: Hệ thống cung cấp nước tiếp tục hoạt động. Máy bơm 18at đẩy chất tạo bọt từ két tới van điều tiết lưu lượng (tỷ lệ từ 3-5%), chất tạo bọt được pha trộn vào đường ống chính dẫn nước đẩy tới 4 lăng giá cố định tạo bọt. Máy bơm 10at đẩy chất tạo bọt từ két tới máy bơm 8at, máy bơm này lấy nước ngọt kỹ thuật kích hoạt dung dịch bọt đạt tới bội số nở cao kn=500. Sau đó đẩy bọt về 2 trụ cấp bọt chữa cháy để cấp cho các lăng di động hoặc lên giàn phun. Kết thúc quy trình vận hành, cụm điều khiển đóng hệ thống đường ống dẫn chất tạo bọt, máy bơm đẩy bọt ngừng làm việc. Hệ thống cấp nước trong đường ống tiếp tục làm việc để thau rửa đường ống. Khi bọt trong đường ống đã hết ra lệnh đóng hệ thống cấp nước, các máy bơm ngừng làm việc. Toàn bộ hệ thống chữa cháy bằng bọt hoà không khí được đưa về trạng thái ban đầu.

2. Hệ thống chữa cháy bằng bột S-750

Hệ thống chữa cháy bằng bột S-750 sử dụng để dập tắt các đám cháy loại B (chất lỏng cháy), loại C (chất khí cháy), loại E (các đám cháy liên quan đến điện), cũng có thể dập tắt các đám cháy loại A (chất rắn thông thường) trên các tàu chở hàng hoá hay các công trình biển, cảng khi cần phải sử dụng 1-2 lăng phun bột có tổng chiều dài đường vòi nhỏ hơn 150m.

*Đại tá, Trưởng Phòng Quản lý học viên
Trường Đại học PCCC

Tổ hợp gồm 3 thiết bị S-750, mỗi thiết bị gồm: bồn chứa bột với dung tích 750lít chứa được 750kg bột khô chữa cháy, 3 chai Nitơ dung tích mỗi chai 50lít, áp suất làm việc 150at, 2 bình tích năng Nitơ với tổng dung tích chứa là 250lít. Các hệ thống đường vòi, van giảm áp, van một chiều, van điều khiển bằng tay, van an toàn bảo vệ các bồn chưa bột, bình dự trữ...áp kế, cân điều khiển, 2 tời cuốn vòi có tay quay, vòi bằng ống cao su mềm có tổng chiều dài 150m, 2 lăng phun bột có công suất 5kg/s, tầm phun xa 15m...bên cạnh đó còn có các ống mềm, phễu, sàng để nạp bột và bồn chứa.

Hệ thống chữa cháy bằng bột này bố trí trong một phòng phía mạn trái tàu cùng với hệ thống thông tin nội bộ. Phía trên buồng này là buồng chứa tời và vòi có lăng phun bột được quấn vào tời trên boong chính mạn trái. Phía trên boong xuống ở khu vực đặt vòi, thiết kế một lỗ để từ đó có thể dùng phễu và ống mềm rót bột vào bồn chứa theo nhu cầu chữa cháy. Buồng chứa tời và vòi trên boong chính có thiết kế 3 lỗ cũng để rót bột trực tiếp vào từng bồn theo nhu cầu chữa cháy, buồng này ngoài cửa ra vào phía sau lái còn một cửa nữa đi ra theo hành lang dọc tàu.

Nguyên lý hoạt động

Mở van các bình chứa khí Nitơ áp suất 150at và đi qua van giảm áp đưa áp suất xuống 20at rồi mở van phân phối Nitơ vào bồn chứa bột để khí này làm xới tung bột lên, một phần khí đi qua van một chiều vào 2 bình khí tích năng dung tích 250lít. Khi áp lực trong bồn và bình tích năng đạt 20at thì van giảm áp ngừng làm việc không cho khí Nitơ vào nữa và hệ thống ở trạng thái sẵn sàng chiến đấu. Thời gian cần thiết cho chu trình này là 30s. Sau đó mở van đẩy bột theo lưu lượng cần thiết để dập tắt đám cháy và theo yêu cầu của người điều khiển lăng phun bột cầm tay.

3. Hệ thống chữa cháy bằng khí Freon 114 B2 và Freon BF2

Hệ thống chữa cháy bằng khí Freon 114B2 và Freon BF2 để áp dụng phương pháp chữa cháy theo thể tích. Chất chữa cháy là một loại hoá chất độc hại với sinh vật và môi trường, ảnh hưởng trực tiếp đến hệ hô hấp và thần kinh con người, phá huỷ tầng Ôzôn. Hệ thống này gồm 3 bồn chứa chất lỏng Freon 114B2 và Freon BF2 gọi chung là Freon. Dung tích mỗi bồn chứa 350lít. Trên mỗi bồn có đặt các van định lượng cấp cho lăng phun theo tính toán hay nhu cầu sử dụng: V-1 = 50lít, V-2 = 175lít, V-3=250lít, ở cửa ra có các tấm phin lọc và cản Freon. áp lực làm việc trong bồn chứa khí là 16at. Bồn có các van để cấp Freon, van cấp khí nén cho bồn, van xả áp. Khi sử dụng xong van an toàn điều chỉnh áp suất đóng là 16at, khi làm việc áp suất mở là 18at. 6 bình khí dung tích mỗi bình 50lít, áp suất 150at, áp kế chỉ áp lực khí nén trong bình, hệ thống các van gồm: van giảm áp từ 150at xuống còn 16at, van một chiều, van điều khiển bằng tay, đường ống dẫn khí nén từ buồng máy lên, từ ngoài vào đường ống làm việc của hệ thống. Có 4 đường vòi phun Freon quấn trên 4 tang tời điều khiển bằng tay, mỗi tuyến đường vòi dài 150m, tương ứng với bốn đường vòi là 4 lăng phun, mỗi lăng có 2 miệng phun hình nón.

Hệ thống này đặt trong phòng phía bên phải. 3 bồn chứa Freon cùng các thiết bị đi kèm, 4 tời quấn 4 đường vòi để so le nhau hai tời trên, hai tời dưới có tay quay để quay tời. 4 lăng phun có thể điều chỉnh phun tia khi đám cháy còn nhỏ, nếu đám cháy lớn phun kiểu sương mù. Trong phòng có thông tin nội bộ, cửa thoát nạn thẳng đứng lên boong xuống, phía trên boong xuống là bồn Freon số 3 thiết kế một lỗ dùng để nạp chất Freon vào bồn theo nhu cầu chữa cháy, có đường ống dẫn khí dư áp suất ra ngoài khi van an toàn làm việc hoặc khi xả áp suất dư trong bồn chứa Freon.

Nguyên lý hoạt động

Mở van bình khí nén áp kế chỉ áp lực khí nén trong bình, khí nén đi qua van giảm áp từ 150at xuống 16at vào van một chiều và đi vào hệ thống đường ống. Mở van trên đỉnh bồn cho khí nén đến bộ van góp 1,2,3,4 để phân phối cho các lăng phun tương ứng. Trên bồn chứa Freon mở van V-1, V-2, V-3 tương ứng Freon sẽ đi qua phin lọc cản và cấp cho các lăng phun theo yêu cầu chiến đấu. Lăng phun có 2 miệng, một miệng phun tia và một miệng phun sương mù.

4. Hệ thống chữa cháy bằng phun chất phân huỷ dầu Superdispersant-25

Hệ thống chữa cháy bằng phân huỷ dầu Superdispersant-25 gồm: 1 két chứa hoá chất (2000 lít chất phân huỷ dầu Superdispersant-25), 1 máy bơm điện có công suất 6m^3/giờ, 2 cần phun có gắn từ 10-12 đầu phun, 2 cuộn vòi cao su chuyên dùng, 2 cuộn dây thừng dùng để cố định cần phun, 2 van điều chỉnh hướng phun (một van ở mạn trái và một van ở mạn phải)

Nguyên lý hoạt động

Mở van số 1, đóng cầu dao điện cho bơm làm việc, khi đó bơm sẽ hút hoá chất từ két chứa bơm qua van số 2, 3 ra đường ống đến cần phun, đầu phun và phun thẳng xuống biển nơi có dầu loang đang bị cháy. Hoá chất có thể được pha trộn với nước biển theo tỷ lệ từ 1/10 – 1/4 tuỳ theo độ dày mỏng của lớp dầu loang trên bề mặt nước biển.

Tuỳ theo chất cháy, vị trí phát sinh đám cháy, tình hình diễn biến đám cháy mà người chỉ huy ra lệnh triển khai, sử dụng hệ thống, thiết bị, phương tiện chữa cháy, chất chữa cháy trên tàu chữa cháy cho phù hợp. áp dụng tốt các phương pháp, biện pháp chiến kỹ thuật chữa cháy, nhất định sẽ giành hiệu quả cao trong chiến đấu dập tắt các đám cháy xẩy ra trên giàn khoan, tàu chở dầu, tàu chở hàng hoá hay các công trình trên biển.■

MỘT SỐ BIỆN PHÁP ĐẢM BẢO AN TOÀN trong sử dụng bếp ga mini

PHẠM HUY QUANG*

Từ năm 1991 trở về trước, nước ta chưa hề sử dụng gas thì đến năm 1999 lượng gas tiêu thụ đã lên tới 170.000 tấn, năm 2000 là 250.000 tấn và dự báo đến năm 2010 nhu cầu khí đốt hoá lỏng ở nước ta sẽ đạt mức 1 triệu tấn/năm. Việc tái sử dụng bình gas mini đã trở nên phổ biến ở hầu hết các cửa hàng kinh doanh dịch vụ ăn uống.

Theo Phòng Cảnh sát PCCC, Công an TP Hà Nội, số vụ cháy gas 6 tháng đầu năm đã gia tăng đột biến (19/123 vụ), bằng cả số vụ cháy, nổ gas cả năm 2008. Trong đó, nhiều vụ cháy, nổ nguyên nhân là do nổ bình gas mini.

Trước thực trạng sử dụng tràn lan các bình gas mini trên thị trường, mà báo chí thường ví với "quả bom nổ chậm", việc đề ra các quy định và giải pháp đảm bảo an toàn về cháy, nổ trong việc sử dụng bình gas nói chung và bình gas mini nói riêng là một yêu cầu cấp thiết, nhằm hạn chế những tai nạn đáng tiếc xảy ra. Để đảm bảo an toàn cháy, nổ trong sử dụng bếp gas mini, cần thực hiện một số giải pháp sau:

Tuyệt đối cấm mọi hình thức sang chiết gas tại các cửa hàng (quy định tại Phụ lục 1, mục 6, Tiêu chuẩn TCVN 6223:1996 về an toàn PCCC đối với cửa hàng khí đốt hoá lỏng). Do việc san nạp được làm lén lút ở trong các phòng kín, các dụng cụ san nạp thô sơ, tự chế không đảm bảo tiêu chuẩn an toàn. Trong quá trình san nạp gas rò rỉ ra ngoài, khí gas nặng hơn không khí, tích tụ trong phòng khi gặp nguồn nhiệt sẽ gây ra cháy, nổ với sức công phá lớn, rất nguy hiểm.

Các cơ quan quản lý Nhà nước, các doanh nghiệp sản xuất, kinh doanh khí đốt hóa lỏng phải tuyệt đối tuân thủ các điều kiện an toàn quy định trong Thông tư số 15/1999/TT/BTM về Hướng dẫn kinh doanh khí đốt hóa lỏng.

Chính quyền địa phương, cơ quan Công an, nhất là lực lượng Cảnh sát PCCC, quản lý thị trường cần phát hiện kịp thời và kiên quyết đình chỉ hoạt động đối với các cơ sở sang chiết gas trái phép. Bên cạnh đó, phải tiến hành vận động, tuyên truyền, giúp người kinh doanh và người tiêu dùng hiểu được sự nguy hiểm khi sử dụng các bình gas mini được sang nạp trái phép. Phổ biến pháp luật và kiến thức PCCC cho nhân dân và người lao động bằng các hình thức thông tin nội bộ, tổ chức các buổi nói chuyện chuyên đề PCCC.

Các cơ sở kinh doanh dịch vụ ăn uống nên sử dụng nguồn nhiên liệu khác thay gas nạp trong bình mini, ví dụ như cồn khô (được làm từ cồn etylic và một số phụ gia), là chất đốt hữu cơ an toàn, cháy hoàn toàn và tỏa nhiệt lượng cao.

Theo yêu cầu chất lượng, vỏ bình gas mini được sản xuất chỉ để thích ứng nạp loại gas có tỷ lệ 5% Propan - 95% Butan và không được nạp lại. Đây là tiêu chuẩn đảm bảo an toàn cao cho người sử dụng. Phân tích khả năng chịu áp suất nén của loại bình này, với loại gas có tỷ lệ 5% Propan - 95% Butan, ở nhiệt độ 40oC là 3,2 kg/cm^2. Song, do trên thị trường nước ta không có loại gas này nên các cơ sở san nạp trái phép đã tận dụng những vỏ bình đã hết, hoen rỉ, cũ kỹ để san nạp lại nhiều lần bằng các loại gas dùng cho các bình chịu áp lực lớn (bình 12 kg hoặc 45 kg), với tỷ lệ 50% Propan -

*Trung úy, Giảng viên Khoa Phòng cháy Trường Đại học PCCC

50% Butan; 40% Propan - 60% Butan hoặc 30% Propan - 70% Butan. Với tỷ lệ này áp suất hơi bão hoà của gas trong bình ở 40°C sẽ tăng từ 3,2kg/cm² lên 9 - 10kg/cm², vượt quá khả năng chịu áp lực của bình gây nổ và cháy khi sử dụng. Ở cùng một điều kiện nhiệt độ, áp suất hơi bão hòa của khí Butan luôn luôn nhỏ hơn đáng kể áp suất hơi bão hòa của Propan, do đó việc sản xuất các bình chứa lớn có thành phần chính là Butan cũng là một giải pháp tháo gỡ trong tình hình hiện nay. Các cơ sở sản xuất sẽ sử dụng các bình lớn này, sang nạp cho các bình ga mini, tuy không thể giám sát chặt chẽ được chất lượng của các bình gas mini san nạp nhiều lần này, nhưng với áp suất cho phép (nhỏ hơn 3,2kg/cm²) của hỗn hợp khí trong bình cũng giảm thiểu nguy cơ nổ bình do áp suất vượt quá giới hạn quy định. Các doanh nghiệp kinh doanh gas nên chú ý đến vấn đề này, đồng thời các cơ quan chức năng cũng nên khuyến khích, có chính sách khích lệ hợp lý với các doanh nghiệp sản xuất gas chủ yếu từ Butan, tuy giá thành tăng nhưng cũng tăng mức độ an toàn cho các bình gas mini, đảm bảo an toàn tính mạng, sức khỏe của cộng đồng. Tuy nhiên đó chỉ là biện pháp tạm thời, về lâu về dài phải có một kế hoạch và chiến lược đồng bộ, cụ thể là vừa phải sản xuất gas cho bình mini an toàn (thành phần tối thiểu là 90% Butan) vừa phải sản xuất, nhập khẩu và có kiểm tra chất lượng đối với các bình gas mini (đảm bảo độ kín, bền vững, chịu áp lực theo tiêu chuẩn)

Hiện nay, hầu hết các loại bình gas sử dụng một lần dùng cho bếp du lịch đang lưu hành trên thị trường là loại được nhập khẩu dưới dạng đã nạp gas với giá từ 10.000 đồng đến 12.000 đồng/bình. Loại bình gas này thường được nhập của Malaysia, Inđônêxia, Hàn Quốc và một số nước khác. ở trong nước, Nhà nước chỉ cho phép duy nhất một cơ sở nạp loại bình này là Công ty TNHH ECOVINA đóng tại Thành phố Hồ Chí Minh. Công ty này chỉ nạp gas vào bình được sản xuất tại Hàn Quốc và đã được cơ quan chức năng kiểm định và cho phép san nạp. Đây là loại bình được nạp lại, các thông số kỹ thuật thích ứng nạp loại gas nhập từ nhà máy gas Dinh Cố của Việt Nam với thành phần 50% Propan và 50% Butan, chịu được áp lực đến 10 kg/cm². Số lượng bán ra hàng ngày là 3.200 bình với giá thành 3.000 đồng/bình. Vì Công ty chỉ bán gas, nơi mua phải trả lại vỏ bình nên các sản phẩm của Công ty chủ yếu phục vụ thị trường Thành phố Hồ Chí Minh. Các cơ quan chức năng cần có những chính sách hợp lý, vận động, khuyến khích các doanh nghiệp kinh doanh gas sản xuất và kinh doanh các sản phẩm bình gas mini đạt chất lượng tương tự như sản phẩm của Công ty TNHH ECOVINA. Thiết nghĩ bằng chất lượng sản phẩm, cùng với sự cảnh giác với các nguy cơ cháy, nổ và sự an toàn của bản thân, gia đình, người tiêu dùng sẽ đón nhận các sản phẩm bình gas mini chịu áp lực một cách tích cực, giảm thiểu số vụ tai nạn đáng tiếc xảy ra do sự hám lợi của các cơ sở kinh doanh trái phép. Thị trường kinh doanh bình gas mini chịu áp lực là tương đối rộng lớn, tuy nhiên các doanh nghiệp cần được sự hỗ trợ của các cơ quan chức năng, các chính sách khuyến khích của nhà nước và trên hết là sự ủng hộ, nhận thức của người dân đối với các sản phẩm khí đốt an toàn.■

Một ngày cuối năm...

(Tiếp theo trang 15)

phường, xã trong trong tỉnh với 5.024 đội viên tham gia. Xây dựng và củng cố 35 điển hình tiên tiến về công tác PCCC đạt hiệu quả tốt. Nhờ vậy vai trò, vị trí và hiệu lực quản lý Nhà nước đối với công tác PCCC được nâng cao, phong trào toàn dân tham gia công tác PCCC phát triển rộng khắp, đã xuất hiện nhiều điển hình tiên tiến trong phong trào quần chúng PCCC. Lực lượng Cảnh sát PCCC ngày càng được củng cố và bổ sung trang thiết bị chữa cháy hiện đại.

Lúc chia tay, anh Hùng còn khoe với chúng tôi, để đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ khi sắp tới khu kinh tế Vũng Áng triển khai nhiều dự án lớn, lường trước những nguy cơ tiềm ẩn các vụ cháy lớn gia tăng, đơn vị vừa đề xuất Ban Giám đốc Công an tỉnh đề án triển khai đội Cảnh sát PCCC khu vực Vũng Áng và đã được chấp thuận.

Khuôn mặt sạm nắng của người trưởng phòng bỗng rạng ngời trong niềm vui hân hoan xen lẫn niềm tự hào. Ngoài hiên nắng xuân đang tràn về, những cơn gió của miền Trung dường như dịu ngọt hơn. Trong cái bắt tay chắc nịch, chúng tôi chia tay đơn vị anh hùng và không quên ghé thăm nơi yên nghỉ của mười cô gái Ngã ba Đồng Lộc. Trên xe, anh tài xế có tâm hồn nghệ sỹ bật những bài hát về Hà Tĩnh "chiêu đãi" cả đoàn, giọng ca sỹ Thu Hiền vang lên da diết một ca khúc của nhạc sỹ An Thuyên: "*...sông cứ chảy trong ta, núi cứ lớn trong ta/Trăm năm muối mặn, gừng cay hỡi người...*". Con đường trở về Ngã ba Đồng Lộc như rộng thênh thang. Một mùa xuân mới lại đang về trên mảnh đất anh hùng đã một thời đầy khói lửa.■

NHỮNG VŨ ĐIỆU

Không phải là những màn trình diễn ảo thuật, nhiều lễ hội của các dân tộc trên thế giới đã biểu diễn những vũ điệu chân trần trên lửa. Màn trình diễn đầy màu sắc thần bí này đã xuất hiện trong nhiều nghi lễ tôn giáo từ hàng nghìn năm trước, sớm nhất tại Ấn Độ cách đây khoảng 1.200 năm trước Công nguyên. Ngày nay, ở một số quốc gia khác trên thế giới, lễ hội của những vũ điệu chân trần trên lửa vẫn được tổ chức.

VŨ ĐIỆU ĐI TRÊN ĐƯỜNG LỬA Ở SRI LANKA

Ở Sri Lanka, lễ hội tế thần Khatalaza của đạo Hindu được tổ chức vào tháng 8 hằng năm bằng nghi lễ đi trên lửa.

Lễ hội được chuẩn bị bằng những tờ giấy màu dán lên các cây xung quanh miếu thờ thần Khatalaza, đá và vỏ quả dừa được đập nhỏ và trải ra làm một con đường lửa. Ba ngày cuối của buổi cúng tế, người ta đốt vỏ dừa bên dưới đá, nhiệt độ lúc đó có thể lên tới 400^{0}C. Để bày tỏ lòng thành kính với thần, các tín đồ cố tìm cho mình một vị trí gần con đường lửa, thậm chí có người ngồi đó đến vài ngày, ăn ngủ, sinh hoạt cũng không dời chỗ. Những người tham gia đi trên lửa thì trước đó 3 ngày đã phải ẩn cư, chỉ uống nước thánh ở sông thay ăn và cứ 3 giờ lại tắm một lần. Tất cả đàn ông trong số người tham gia đi trên đường lửa đều không mặc quần áo, chỉ thắt một mảnh vải ở eo, sau đó từ từ đi trên đường lửa, bước trên những viên đá đã bị đốt nóng. Con đường lửa này dài 910m, rộng 3m và chạy thẳng đến cửa chính của ngôi miếu. Những người tham gia có thể vừa chạy, vừa nhảy hoặc dùng cả tứ chi bò trên đường lửa và ở cuối con đường sẽ có một vị cao tăng đứng kiểm tra toàn thân họ, nếu như không bị thương thì vị cao tăng sẽ bôi lên đầu họ một nắm bụi thánh và tôn vinh những người chiến thắng như một thánh nhân.

LỄ HỘI SLAVƠ IVAN KUPALA (BELARUS)

Theo tục lệ của người Slavơ cổ, lễ hội Ivan Kupala được tổ chức hàng năm trùng với ngày hạ chí. Trong văn hóa dân gian Slavơ, lễ hội Kupala vốn được coi là biểu trưng của sức mạnh thiên nhiên dồi dào và để xua đuổi ác tà.

Vào dịp lễ hội, các cô gái chàng trai tìm kiếm bông hoa cây dương xỉ chưa bao giờ hé nụ, tết thành những vòng hoa và thả xuống mặt nước hè lặng sóng mong đoán biết số phận của mình, đốt những đống lửa bập bùng và cùng nhau nhảy qua mong gột sạch những điều không may mắn. Hàng thế kỷ qua, tục lệ và truyền thuyết về Kupala đã khắc sâu trong ký ức của người dân. Và đêm 25 rạng 26 tháng sáu hàng năm, tục lệ này lại được người ta lặp lại bên bờ sông Matxcova, nơi tổ chức Lễ hội Liên hoan truyền thống.

LỄ HỘI NHẢY LỬA CỦA NGƯỜI DAO ĐỎ Ở VIỆT NAM

Lễ hội nhảy lửa của đồng bào dân tộc Dao đỏ, Hà Giang thường được tổ chức từ mồng 2 đến mồng 5 tháng giêng âm lịch hoặc vào những ngày đẹp, giờ đẹp được các già làng, trưởng họ hay thầy tào định ngày.

Vào giờ tốt, những đồ lễ mang tính dân tộc, theo tập quán được bày ra một chiếc bàn dài, nơi được coi là chỗ trang nghiêm nhất, trước chiếc sân rộng. Một đống củi to đã được thanh niên làng mang đến. Ông chủ lễ bắt đầu ngồi xuống ghế, phụ lễ và bài cúng thần lửa được cất lên bằng những câu cầu may cho một năm mới, một cuộc sống bình yên, hạnh phúc, cầu mong "mưa thuận, gió hòa", muôn nhà khỏe mạnh. Đống

CHÂN TRẦN TRÊN LỬA

củi được đốt lên, trở thành một đống than hồng rừng rực cháy. Những người tham gia nhảy lửa đã ngồi "hầu lễ" từ đầu buổi lễ, họ lấy que tre gõ liên tục vào những nửa ống vầu đã chuẩn bị sẵn và sẵn sàng ngồi xin thần lửa, chủ lễ tiếp tục "gieo quẻ xin âm dương", đến khi thần lửa đồng ý. Từng đôi một nhảy lửa, họ đi chân không trên đống than, họ nhảy, họ lăn vòng trên than hồng khi lửa còn lem lém bốc cháy theo từng bước chân của họ. Và khi những đôi bắt đầu được thần lửa đồng ý cho nhảy lửa thì cũng là lúc các đôi khác tiếp tục vào "hầu lễ" để được là người nhảy lửa, đôi nọ, nối tiếp đôi kia cho đến khi đống than hồng tắt lịm dưới những đôi chân trần đen nhẻm do than để lại.

LỄ HỘI NHẢY LỬA CỦA NGƯỜI PÀ THẺN Ở VIỆT NAM

Lễ hội nhảy lửa của đồng bào dân tộc Pà Thẻn là một sinh hoạt văn hóa mang tính tâm linh, có sức mạnh phi thường dám đương đầu với nguy hiểm, xua đuổi tà ma, bệnh tật.

Lễ nhảy lửa thường được tổ chức vào cuối năm, khi thời tiết đang bước vào thời kỳ khắc nghiệt nhất của mùa đông. Đống lửa sẽ mang lại sự ấp áp, vui mừng cho một vụ thu hoạch hoa màu vừa kết thúc, cầu thần linh phù hộ cho năm mới an khang thịnh vượng và xua đuổi tà ma, bệnh tật.

Trong lễ hội, thầy mo ngồi trên một chiếc ghế dài để cúng thần linh cho phép người Pà Thẻn có được sức mạnh phi thường để nhảy vào đống lửa.Đống lửa đang cháy rừng rực ở giữa sân. Nhiều thanh niên Pà Thẻn bắt đầu tụ tập xung quanh thầy mo và theo nhịp gõ ngày một gấp gáp của thầy mo, họ cúi gập người, nhảy lò cò bằng cả hai chân trên cát xung quanh đống lửa. Họ đưa tay vào bới đống lửa, nhảy hẳn vào đống lửa và lại nhảy ra trong tiếng hò reo cuồng nhiệt của mọi người. Than đỏ văng tứ tung ra chung quanh. Ngọn lửa ngày một bốc cao hơn, ngùn ngụt bởi những tàn than đỏ đang bay lên. Cứ như thế liên tục, những thanh niên, trong tiếng gõ của thầy mo nhảy vào lửa và thậm chí nằm hẳn trên đống lửa rồi mới nhảy ra ngoài. Họ tin rằng, bất cứ người dân Pà Thẻn nào cũng có thể nhảy vào lửa miễn là thầy mo đã cúng và nhập cho họ một sức mạnh nào đó. Sức mạnh của thần linh sẽ che chở và bảo vệ họ không bị bỏng.

BÍ MẬT CỦA NHỮNG VŨ ĐIỆU CHÂN TRẦN TRÊN LỬA

Điều gì đã mang lại cho con người khả năng chịu lửa tưởng như là siêu phàm đó? Niềm tin tôn giáo cho rằng, khi nhảy múa trong lễ hội, các tín đồ rơi vào không gian ảo của niềm tin tôn giáo và nghi lễ khiến người ta không cảm thấy là chân mình bị lửa đốt. Giáo sư người Bungaria Armaudov và tiến sĩ Govalova giải thích: "Sự tin tưởng tuyệt đối là sẽ không bị bỏng cộng với tốc độ điệu nhảy là bí quyết của việc đi trên thảm lửa".

Từ những năm 1930, các nhà khoa học Anh đã bắt tay vào nghiên cứu hiện tượng kỳ bí này và khẳng định: không có một năng lực siêu nhiên thần bí nào trợ giúp hiện tượng đi trên lửa, mọi người đều có thể đi qua bãi than nóng đỏ bằng chân trần mà không hề bị tổn thương và hoàn toàn có thể lý giải điều đó bằng khoa học. Bí quyết là cách thức di chuyển làm sao cho thời gian tiếp xúc với than nóng là ngắn nhất.

Giáo sư vật lý David Willey (Mỹ) - người đã lập kỷ lục đi trên lửa với nhiệt độ lên tới 982,2°C, sau chính những trải nghiệm của mình cho biết: tất cả là nhờ vào sự nhanh nhẹn của đôi bàn chân. Khi di chuyển nhanh, thời gian tiếp xúc giữa bàn chân và than nóng sẽ rất ngắn, nhiệt lượng truyền theo dạng tiếp xúc sẽ rất thấp, vì thế bàn chân sẽ không bị tổn thương.

Nhờ có những giải thích khoa học đó mà từ những năm 80 thế kỷ trước, ở Mỹ và một số nước đã mở các trường đào tạo đi trên lửa. Trường Nghiên cứu và Đào tạo đi trên lửa (Fire) đầu tiên do Tolly Burkan, một chuyên gia về ảo thuật người Mỹ sáng lập. Chính Burkan đã phát triển thêm nhiều kỹ thuật mới để đi trên than lửa và tập hợp lại thành một giáo trình để hướng dẫn mọi người. Sau 30 năm hoạt động, Trường Fire của Tolly đã thu hút khoảng 3 triệu người tham gia thuộc đủ mọi lứa tuổi, từ trẻ đến già, trẻ em chỉ được tham gia lớp quan sát hoặc lý thuyết, không thực hành. Trường Fire đã cấp chứng chỉ cho 2.000 học viên đến từ khắp nơi trên thế giới. Tuy nhiên, Tolly cho rằng, đi trên than nóng là một môn rèn luyện tinh thần rất tốt. Bên cạnh việc rèn luyện thể lực (bằng cách tập đi bộ, tập các môn hỗ trợ khác), nó giúp người thực hành vượt qua sự sợ hãi của chính bản thân, vững vàng hơn trong cuộc sống để vươn lên thành đạt.

Tìm hiểu những bí ẩn của việc di chuyển trên lửa sẽ giúp những người làm công tác PCCC có thể nghiên cứu và áp dụng trong rèn luyện kỹ thuật chữa cháy khi tiếp cận với ngọn lửa■

T.N

Sưu tầm và biên soạn

PHONG TỤC ĐÓN TẾT

Ở mỗi châu lục có những cách đón năm mới vào những thời điểm khác nhau, theo các phong tục truyền thống riêng. Có bao nhiêu dân tộc ở các châu lục là có bấy nhiêu phong tục đón năm mới độc đáo của riêng mình nhưng vẫn mang nét đặc trưng của từng châu lục.

Phong tục đón Tết ở Châu Âu

Lần đầu người châu Âu đón năm mới vào ngày 1/1 dương lịch, bắt đầu từ đêm 31/12 năm 999 sang ngày đầu tiên của năm 1000. Bấy giờ, theo một số nhà tiên tri, cùng với năm 1000 sẽ là ngày tận thế. Mọi người rất lo sợ năm mới đến, nhưng tới nửa đêm vẫn không phải là lúc tận thế, thì ai nấy đều rất vui mừng và bổ đến chúc mừng nhau. Từ đó, đón năm mới vào ngày đầu năm trở thành một truyền thống ở châu Âu.Ở châu Âu cũng có tục "xông nhà". Tục lệ này cũng giống như xông nhà ở Việt Nam. Người ta cho rằng nó sẽ đem lại may mắn cho những người ở trong nhà. Người đầu tiên bước vào nhà phải là đàn ông. Người khách xông nhà này có thể đem theo nhiều thứ như tiền, bánh mì, hay một thỏi than - những biểu tượng của sự thịnh vượng, thay cho lời chúc may mắn tới gia đình chủ nhà. Vào đêm giao thừa, người ta thường đổ hết ra đường và gây những tiếng ồn bằng cách như thổi còi, huýt sáo, rung chuông, đánh trống...để xua đuổi mọi thế lực xấu xa.

Ở châu Âu, người Anh đón năm mới với nhiều món ăn ngon, pháo hoa và những chuyến đi mua sắm kéo dài hàng giờ để tìm kiếm hàng giảm giá. Người Italia, ngày lễ năm mới họ thích gặp gỡ các bạn bè ở những nơi đông người và ồn ã. Chính vì vậy, những nơi phù hợp là các nhà hàng, quán ba, sàn nhảy, quảng trường, vườn hoa...

Phong tục đón Tết ở Châu Á

Phong tục đón tết ở mỗi nước khác nhau nhưng có một điểm chung là hướng về cội nguồn và mong muốn những điều tốt đẹp trong năm mới. Mỗi quốc gia, mỗi dân tộc tuỳ theo truyền thống văn hoá mà có những ngày Tết riêng biệt. Dù diễn ra vào khoảng thời gian nào trong năm thì đón năm mới cũng đều được xem là lễ hội quan trọng nhất trong truyền thống dân tộc. Đó vừa là một phần lễ nghi trong đời sống tinh thần vừa là một hoạt động vui chơi giải trí. Mọi người thường dành những ngày năm mới bên gia đình, bạn bè, người thân, với phong tục chúc tụng và tặng quà cho nhau, cùng nhau ăn những món ăn ngon và mặc những trang phục đẹp.

Ở Châu Á, Nhật Bản gọi năm mới là Oshogatsu, tổ chức vào ngày 1/1 dương lịch là dịp tụ họp gia đình nên tất cả cửa hàng, văn phòng, cơ quan đều đóng cửa. Trong năm mới, người ta thường treo một vòng làm bằng rơm khô trước cửa nhà vì đó là biểu tượng của niềm vui và sự may mắn. Trong năm mới khi gặp nhau, người ta thường cười to với hy vọng sẽ vui vẻ quanh năm. Để xua tan mọi điều xui xẻo trong đêm giao thừa, người Nhật thường rung chuông 100 lần! Tết ở Nhật Bản kéo dài tới 2 tuần.

Người Châu Mỹ nhảy múa suốt đêm giao thừa

Châu Mỹ có phong tục chung là sắp tới năm mới các gia đình thường chọn ba củ khoai tây giống nhau. Một củ gọt sạch vỏ, một

Ở CÁC CHÂU LỤC

củ gọt một nửa vỏ và một củ để nguyên không gọt, cả ba củ được mang đặt dưới gầm giường đợi đến lúc giao thừa người chủ quờ tay nhặt ra để đoán số mệnh. Nếu nhặt được củ nguyên vỏ là điều may, nửa vỏ là điểm bình thường và được củ sạch vỏ thì coi như gặp điểm xúi quẩy.

Trong đêm giao thừa, người ta thường đổ ra đường và nhảy múa suốt đêm để đón chào năm mới. Các đường phố chật người với tiếng cười đùa, còi sáo vang rộn và đủ màu sắc với ánh đèn và hoa giấy. Mọi người ăn nhiều đậu đen trong đêm giao thừa vì người ta cho rằng ăn nó vào ngày đầu năm sẽ có nhiều điều tốt lành. Trong bữa tiệc năm mới, các loại bánh ngọt và sâm-panh là thực phẩm được ưa thích.

Vào đêm giao thừa, ở khắp các thành phố trên toàn Brazil đều tổ chức tiệc mừng, đặc biệt là ở Rio de Janeiro, mọi người sẽ tới bờ biển để ngắm pháo hoa, sau lúc nửa đêm, mọi người thường đi nhảy sóng, thường là 7 ngọn sóng và ném hoa ra biển khi ước nguyện. Ở Venezuela, mọi người thường mặc đồ lót màu vàng vào dịp năm mới, mọi người quan niệm những ai mặc như vậy sẽ được may mắn. Người dân Canada đón năm mới bằng cách xây tuyết xung quanh nhà, họ cho rằng núi tuyết có thể ngăn được ma quỷ và năm mới được bình yên...

Người Châu Phi mặc quần áo sặc sỡ vào dịp đầu năm mới

Ngày tết ở Ai Cập còn gọi là Schamniel Nessim, có nghĩa là đón nhận bằng bầu không khí trong lành. Vào ngày đầu tiên của năm, người Ai Cập thường tập trung tại các nhà thờ lớn để cầu nguyện và sau đó về nhà để cùng ăn bữa tiệc năm mới. Mọi người không uống rượu trong năm mới vì bình thường họ cũng không dùng chất có cồn. Trong năm mới, họ được mặc quần áo đủ màu, mặc dù bình thường họ chỉ được mặc màu đen! Trẻ con được phát kẹo với nhiều hình thù ngộ nghĩnh.

Tại Nam Phi, chuông nhà thờ báo hiệu năm mới trong đêm giao thừa và thường có lễ bắn súng chào mừng. Mọi người ăn mặc sặc sỡ và nhảy múa đón chào một năm mới sắp đến. Người ta cũng đổ ra đường rất đông và cùng nhau cầu nguyện.

Người Châu Úc đón tết bằng những cuộc đua thể thao

Châu Úc, năm mới bắt đầu vào ngày 1-1. Vì Tết ở Úc thời tiết thường ấm nóng nên người dân hay đi picnic hoặc ra biển. Trong đêm giao thừa, mọi người vui vẻ náo nức và làm huyên náo đường phố bằng đủ mọi loại âm thanh. Các hoạt động dã ngoại, đua thuyền, đua ngựa, đi săn, lướt ván.... rất được ưa thích trong dịp năm mới.

Tại Australia, năm mới là thời gian dành cho các hoạt động ngoài trời. Người dân thường đi picnic, cắm trại trên bờ biển, chơi trò lướt sóng hay cưỡi ngựa. Từ ngày 31/12 của năm cũ, người dân đã tổ chức nhiều bữa tiệc linh đình. Vào đêm giao thừa, mọi người sẽ huýt sáo, bấm còi inh ỏi và rung chuông để báo hiệu năm mới đã tới.■

P.T.T

Sưu tầm & biên soạn

Ý NGHĨA MỘT SỐ BIỂU TƯỢNG trong văn hóa Tết của người Việt

VŨ THỊ HOÀI

Theo Giáo sư Phạm Đức Dương - Giáo sư đầu ngành văn hóa Việt Nam về biểu tượng, con người và cuộc sống luôn tồn tại ba thế giới: thế giới thực tại, thế giới ý niệm và thế giới biểu tượng. Thế giới thực tại là tồn tại khách quan ngoài ý muốn con người. Đó là thế giới hữu hình, hữu hạn, khả tri. Thế giới ý niệm là thế giới bên trong, do con người phản ánh sự vật, hiện tượng khách quan vào trí óc mình. Đó là thế giới vô hình, vô hạn, vô khả tri. Và "để hữu thể hóa những tâm thức của họ (con người) trong thế giới ý niệm, trong trí tưởng tượng... người ta xây dựng biểu tượng - vật môi giới để diễn đạt một cách gián tiếp, bóng gió những dự cảm mơ hồ với sự đồng nhất giữa cái biểu đạt (vật hữu hạn) và cái được biểu đạt (vô hạn, đa trị, đa nghĩa)" (Phạm Đức Dương, Từ văn hóa đến văn hóa học, Viện Văn hóa Thông tin, 2002). Ví dụ, trong tác phẩm kiến trúc, hoa sen là biểu tượng của "sự thanh cao"; trong tác phẩm hội họa, chim bồ câu là biểu tượng của "hòa bình"; trong lễ thức dân gian, hình tượng linga - yoni là biểu tượng của "phồn thực"...

Đúc kết biểu trưng Tết, không gì cô đúc bằng câu đối:

"Thịt mỡ dưa hành câu đối đỏ
Cây nêu, tràng pháo, bánh chưng xanh"

Bánh chưng xanh, cành đào đỏ, mâm ngũ quả thắm màu... từ lâu đã gắn bó mật thiết với đời sống tâm hồn người dân Việt Nam mỗi độ Xuân về, Tết đến. Những thứ bình dị ấy trong không khí chào đón "ngày đầu tiên của năm" (Nguyên đán) trở nên lung

linh như được khoác một tấm áo mới. Những thứ bình dị ấy mấy ai biết được lại trở thành biểu tượng trong văn hóa Tết của người Việt.

Giải mã những biểu tượng đó là một trong những cánh cửa để bước vào địa hạt văn hóa Việt Nam.

1. BÁNH CHƯNG

Ai cũng biết sự tích về chàng Hoàng tử Lang Liêu con Vua Hùng thứ VI đã "sáng tạo" ra chiếc bánh chưng, bánh dày làm lễ vật dâng cúng tổ tiên. Bánh chưng không chỉ là hương vị đặc trưng của ngày Tết mà tự bản thân thứ bánh ấy cũng mang một ý nghĩa biểu trưng sâu sắc. Theo như lời thần nhân dặn Lang Liêu trong câu chuyện cổ xưa thì "Vật trong trời đất không gì quý bằng gạo, là thức ăn nuôi sống người. Nên lấy gạo nếp làm bánh hình tròn và vuông, để tượng trưng cho Trời và Đất. Lấy lá bọc ngoài, đặt nhân trong ruột để tượng hình cha mẹ sinh thành".

Xuất phát từ truyền thuyết dân gian, bánh chưng là loại bánh truyền thống của dân tộc Việt thể hiện lòng biết ơn của con cháu đối với ông bà tổ tiên và đất trời xứ sở. Nếu như bánh chẻo (sủi cảo) là hương vị chung vui không thể thiếu trong ngày Tết cổ truyền của người dân Trung Quốc thì bánh chưng gói gọn niềm hân hoan đoàn tụ trong nét độc đáo, sáng tạo ở những vật liệu, cách gói, cách nấu và mang đậm triết lý sống hòa đồng của dân tộc Việt. Có phải bởi thế mà bánh chưng được coi là linh hồn của Tết của người Việt Nam!

2. HOA ĐÀO

Theo truyền thuyết, có một cây hoa đào mọc từ rất lâu trên vùng núi cao phía Bắc. Trên cây đào bỗng xuất hiện hai vị thần tài giỏi có nhiệm vụ bảo vệ và che chở cho dân làng trong vùng. Do đó, ma quỷ rất sợ hai vị thần này và sợ luôn cả cây đào. Cứ thấy cành đào là chúng bỏ chạy thật xa. Hàng năm, gần đến Tết, hai vị thần này lại phải lên trời gặp Ngọc Hoàng nên không có người bảo vệ dân làng. Để ma quỷ khỏi quấy phá, dân làng bẻ cành hoa đào về cắm trong lọ, ai không bẻ được cành đào thì lấy giấy hồng điều vẽ hình hai vị thần linh dán ở cột trước nhà để xua đuổi ma quỷ. Từ đó, hàng năm cứ mỗi dịp Tết đến, mọi nhà đều cố gắng đi bẻ cành hoa đào về cắm trong nhà trừ ma quỷ. Ngày nay, hoa đào tươi thắm khắp nhà nhà vào dịp Tết mang ước nguyện về một năm mới nhiều may mắn. Vì Tết là đổi mới, là sức sống mới nên màu đỏ của hoa đào chính là tượng trưng màu

Máu, màu của Sự sống và Sự tái sinh, theo quan niệm nguyên thủy và được bảo lưu tại văn hóa phương Đông.

3. HOA MAI

Nếu như hoa đào miền Bắc e ấp trong gió đông gọi xuân về thì hoa mai miền Nam rạng rỡ khoe mình trong nắng vàng chào lộc biếc. Hoa mai vàng từ lâu đã trở thành loài hoa biểu tượng cho Tết đất rừng phương Nam. Truyền thuyết xưa kể về cô bé thợ săn mặc chiếc áo màu vàng, dũng cảm giết trăn tinh cứu dân làng, khi chết hóa thành cây hoa hầu như cả năm chỉ có lá nhưng cứ vào khoảng gần Tết, hoa lại nở đầy. Cây hoa ấy ngày nay người ta gọi là cây mai vàng. Ngày Tết ở miền Trung và Nam Bộ, bà con thường mua một cành mai vàng về cắm trên bàn thờ tổ tiên. Họ tin rằng có cành mai vàng vừa đẹp nhà, vừa vui Tết lại vừa có thể xua đuổi được hết các loài ma quái trong suốt cả năm. Màu vàng thuộc hành Thổ - vị trí trung tâm trong Ngũ Hành, theo quan niệm của người Việt, nó tượng trưng cho sự phát triển nòi giống, sự cao thượng, vinh hiển, cao sang.

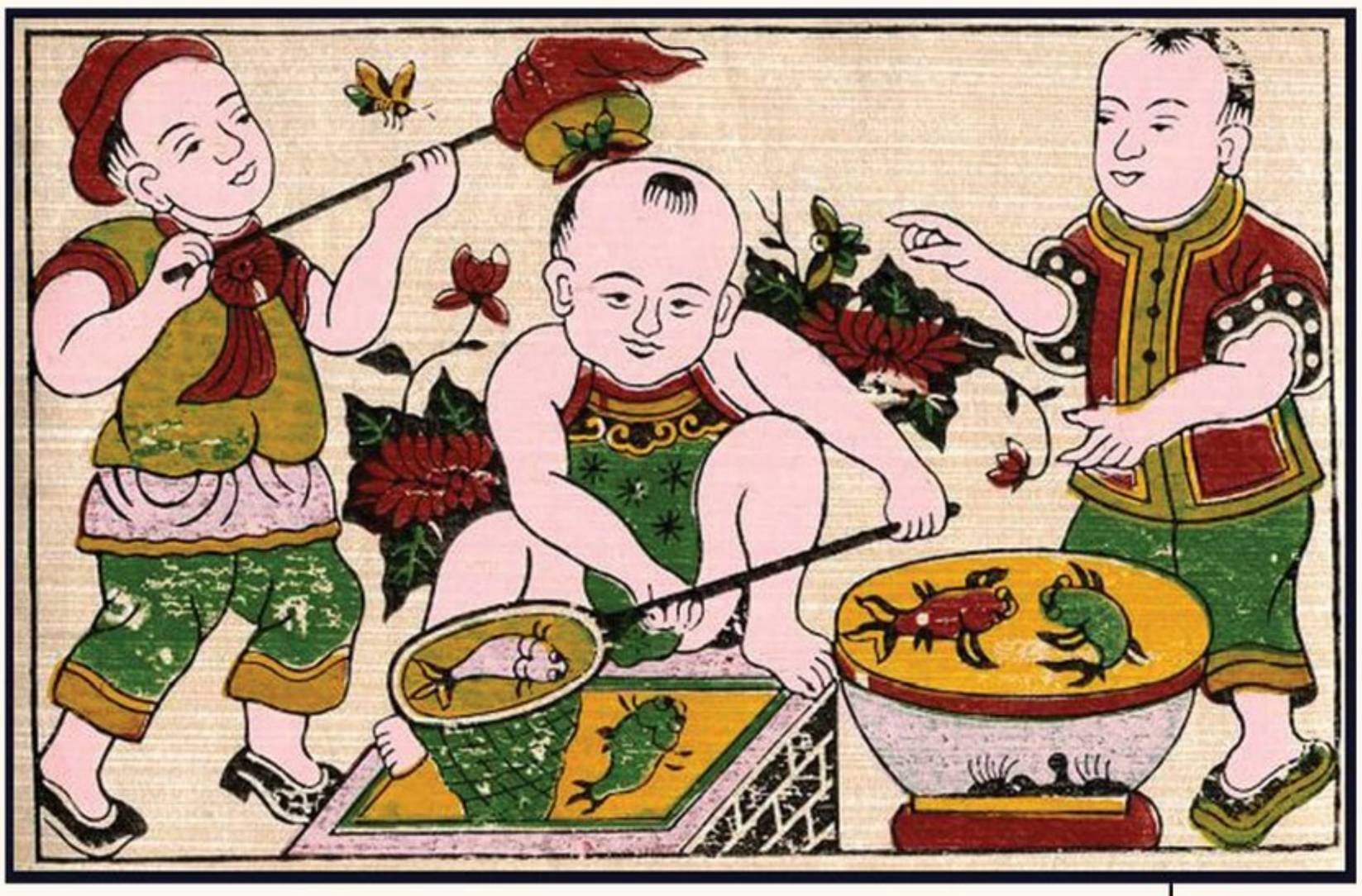
4. MÂM NGŨ QUẢ

Gọi là mâm ngũ quả nhưng có khi thất, bát hoặc thập quả, tùy thuộc vào sự bày biện của gia chủ và vào kích thước của mâm bày. Tuy nhiên, trong mâm ngũ quả nhất thiết phải có một nải chuối xanh, một quả bưởi, một quả phật thủ, một chùm quất chín và một chùm táo chín. Ngoài ra, gia chủ còn có thể bày cam, hồng, trứng gà, hồng xiêm và một vài loại quả khác tùy theo sự mua sắm và tùy theo thời vụ. Việc bày mâm ngũ quả xuất phát từ lý thuyết về ngũ hành: thủy, hỏa, mộc, kim, thổ - những yếu tố tạo nên vũ trụ và sự vận hành của nó. Thông thường ngũ quả gồm 5 loại quả có màu sắc khác nhau như: chuối xanh, bưởi vàng, hồng đỏ, lê trắng, quýt da cam tượng trưng cho mong ước: Phú (giàu có), Quý (sang trọng), Thọ (sống lâu), Khang (khỏe mạnh), Ninh (bình yên). Với người miền Bắc, mỗi loại quả trong mâm ngũ quả là một biểu trưng giàu ý nghĩa. Quả phật thủ hay nải chuối như bàn tay che chở của đức Phật cho tất cả mọi người; quả bưởi, dưa hấu thể cho sự trọn vẹn căng đầy sức sống; màu sắc tươi thắm của quýt, hồng tượng trưng cho sự may mắn, phồn thịnh cát tường. Người miền Nam có cách đọc chại âm hay đơn tiết hóa một số từ như: Cầu (quả mãng cầu: thỏa mãn sự cầu xin), Sung (quả sung: sự sung túc, sung mãn), Vừa (đọc chệch âm của quả dừa), Đủ (đơn tiết hóa của đu đủ), Xài (đọc chệch âm của quả xoài). Mâm ngũ quả trong bàn thờ ngày Tết của người Việt không chỉ là món quà dâng cúng thể hiện lòng biết ơn tổ tiên mà còn là nơi gửi gắm bao ý nguyện chân thành của con người.

5. CÂY NÊU

Cây nêu là một cây tre cao khoảng 5 - 6m. Ở ngọn thường treo nhiều thứ: vàng mã, bùa trừ tà, cành xương rồng, giấy điều màu đỏ...Vào buổi tối, người ta treo một chiếc đèn lồng ở cây Nêu để tổ tiên biết đường về nhà ăn Tết với con cháu. Vào đêm trừ tịch còn cho đốt pháo để mừng năm mới, xua đuổi ma quỷ hoặc những điều không may. Cây nêu được dựng vào ngày 23 tháng chạp, vì lúc này Táo quân đi vắng nên phải trồng nêu để trừ tà. Đến hết ngày mùng 7 thì cây nêu được hạ xuống.

Cây nêu ngày Tết của người Việt có tiền thân và tên gọi từ cây Tà - leo của các dân tộc bản nguyên Đông Nam á (Môn Khơ - me, Tày Thái cổ). Cây nêu mang ý nghĩa phổ quát của cây vũ trụ, còn gọi là cây mặt trời; mặt trời được huyền thoại tượng trưng như cánh chim đỏ thắm đậu trên cây vũ trụ mà tượng hình cây nêu là túm lông gà sống thiến, miếng vải đỏ hay vật đan hình tròn mắt lưới. Sự tích cây nêu Việt Nam mà ai cũng biết là một huyền thoại cổ đã được Phật hóa về cành tre treo áo cà sa đức Phật xua đuổi bầy quỷ dữ từ biển Đông (tượng trưng bóng tối, thế lực hắc ám) lợi dụng lúc cuối năm vô chủ - thần linh ào vào đất liền tranh giành lãnh thổ của con Người. Việc dùng vôi trắng (tượng trưng ánh sáng) vẽ cung tên trên sân nhà hướng về biển Đông cũng xuất phát từ ý nghĩa đó: ánh sáng xua tan đêm tối, mặt trời đi ngủ đông, phải dựng nêu - tà leo để đón ánh mặt trời, để mặt trời có chỗ đậu ngay khi vừa tỉnh giấc Xuân.■

THƯ GIÃN

CHIẾC XE CHỮA CHÁY

Một đám cháy bắt đầu từ một bãi cỏ đang lan gần tới một nông trại ở Indiana. Sở Chữa cháy gần đó liền cử người đến. Nhưng đám cháy đã vượt quá tầm kiểm soát của họ, vì thế người ta liền gọi cho những người lính chữa cháy tình nguyện của vùng lân cận để nhờ giúp đỡ.

Và những người lính tình nguyện đến trên một chiếc xe chữa cháy cũ kỹ đã tới. Họ dũng cảm lái chiếc xe lao thẳng vào đám cháy và dừng lại ở giữa ngọn lửa. Những người lính chữa cháy nhảy ngay ra khỏi chiếc xe và bắt đầu xịt nước tứ phía. Chẳng bao lâu sau đó họ đã có thể kiểm soát được ngọn lửa, không cho nó lan ra.

Ông chủ trang trại cảm thấy rất thán phục sự dũng cảm của những người lính chữa cháy tình nguyện, ông liền thưởng cho họ 1000 đôla.

Vào ngày hôm sau một tờ báo ở địa phương đã hỏi đội trưởng của đội lính Chữa cháy tình nguyện:
- Các anh sẽ làm gì với số tiền thưởng đó?
- Điều mà chúng tôi chắc chắn sẽ phải làm đầu tiên là sửa cái phanh của chiếc xe chữa cháy chết tiệt đó!!!

Điện thoại khẩn gọi 114

Nửa đêm, một người đàn ông gọi điện tới Cảnh sát PCCC, giọng hoảng hốt:
- Cứu tôi với! Nhà của tôi đang cháy!
- Nhà anh ở đâu? - Trực ban hỏi.
Người kia đáp:
- Tôi rối trí quá, không thể nói chính xác được địa chỉ.
- Thế thì chúng tôi đến nhà ông bằng cách nào? - Trực ban hỏi tiếp.
- Còn bằng cách nào nữa! - Người gọi phẫn nộ - Cứ đi cái xe chữa cháy to màu đỏ như mọi khi ấy!

VỤ CHỮA CHÁY KỲ KHÔI

Cháy lớn xảy ra tại một bệnh viện. Sau khi dập tắt đám cháy, một lính chữa cháy chạy về báo cáo chỉ huy:
- Lửa đã bị dập tắt hoàn toàn. Tại tầng hầm, chúng tôi cứu được 9 nạn nhân, đã làm hồi tỉnh được 4 nạn nhân, còn 5 người kia rất tiếc đã chết.

Viên chỉ huy nghe xong liền ngất đi. Một lúc sau tỉnh lại, ông thều thào:
- Trời ơi! Dưới tầng hầm là nhà xác của bệnh viện cơ mà!!!...

TẾU TẾU *(ST)*

"QUÀ ĐẶC BIỆT"

Ông bố chỉ tay vào thùng quà hỏi con gái:
- Con gái yêu! Bạn trai con mừng tân gia cái gì mà lại đề là "Qùa đặc biệt"?
Con gái thưa:
- Thưa bố, con cũng không rõ. Ta mở ra là khắc biết!
Cả nhà chăm chú, ông bố bật nắp thùng quà thì một bình chữa cháy đỏ chói kèm theo tờ giấy in hướng dẫn sử dụng hiện ra. Ông bố cười xởi lởi nói :
- Bố rất vui vì có được một chàng rể tương lai có tâm, có đức. Đúng là Cảnh sát PCCC không sai!

CHÁY!

Sinh viên A phàn nàn với sinh viên B:
- Tháng vừa rồi nhà mình cháy nên mình bí quá!
Sinh viên B:
- Thật khổ cho cậu! Thế có gọi 114 đến cứu không?
Sinh viên A:
- Nhà mình không bị cháy đâu, bố mẹ mình "cháy túi".
Sinh viên B:
- Thế mà mình cứ tưởng là....

VÌ SAO?

Cảnh sát PCCC Hoàng hỏi đồng nghiệp Toàn:
- Cô Thúy Hằng tính nóng như lửa sao cậu dám yêu nó?
Hoàng thản nhiên trả lời:
- Vì mình là lính chữa cháy mà!

BÙI KHẮC KHUYÊN

CÁC CÁCH NHANH NHẤT ĐỂ LÀM HỎNG LAPTOP!

Bạn là ai? Cán bộ, công nhân viên, sinh viên, học sinh...hay bất kể là ai đi chăng nữa! Bạn làm nghề gì? Bạn đã mua và có chiếc Laptop (tạm phiên dịch sang tiếng Việt là máy tính xách tay) chưa? Khi sử dụng nó thấy thế nào? Có tiện dụng lắm không ? Khỏi phải bàn, đã có nó rồi chắc hẳn bạn cũng như tôi đều thích và rất yêu quý nó! Bạn giữ gìn và bảo quản nó khá cẩn thận và chu đáo trong khi sử dụng hoặc vận chuyển theo mình đến nơi làm việc hay đi công tác xa. Tôi thật sự khâm phục bạn đấy! Thế tôi xin được hỏi bạn một câu: Bạn đã có trong cẩm nang của mình bao nhiêu cách nhanh nhất để làm hỏng laptop chưa?

"Nếu bạn thực sự muốn chiếc laptop của mình bị hỏng nhanh để còn sắm cái mới (tôi nhắc lại: thực sự chắc rằng bạn muốn thế nhé!) mà lại chưa biết phải làm thế nào", thì theo tôi hãy làm thử một trong những cách sau:

1. Dùng ngón tay, hay bất cứ vật cứng, nhọn nào đó nhấn mạnh vào màn hình. Cách này thành công khoảng 90%, tùy vào "nội công" và sự... "tàn nhẫn" của bạn. Nếu không đủ can đảm, bạn có thể để cho chú cún hay mèo cưng của bạn dùng móng của nó cào mạnh vào màn hình cũng được.

2. Thả rơi màn hình từ trên cao xuống đất, đảm bảo không chỉ màn hình mà cả laptop của bạn cũng có nguy cơ ra cửa hàng đồ cũ, hay vào... kho phế liệu. Thả từ vị trí càng cao và để cho màn hình tiếp xúc với mặt đất trước hoặc màn hình đang ở trạng thái mở, khả năng gây hư hỏng càng lớn.

3. Đóng màn hình laptop lại, rồi đứng hoặc ngồi lên trên nó (tùy bạn thích), bạn có thấy chiếc màn hình bị lõm ngược xuống khi bạn đang làm như thế không? Độ lõm này tỷ lệ thuận với khả năng hư hỏng màn hình đấy bạn.

4. Đổ hay làm văng thức ăn, cà phê hay nước giải khát (có gaz, muối khoáng càng tốt!) vào màn hình. Nếu bạn làm điều này trong khi máy đang hoạt động, màn hình đang sáng thì màn hình càng sớm "tiêu đời". Nếu màn hình không hỏng, thì nó cũng sẽ bị lốm đốm trắng như bị "bệnh da liễu". Chạm các ngón tay dính đầy thức ăn của bạn vào màn hình cũng có tác dụng "hay ho" không kém đấy!

5. Đổ nước (hay bất cứ dung dịch gì, kể cả nước lau kính) vào các khe ở bốn cạnh màn hình. Với cách này, bạn còn có khả năng phá hoại tuyệt vời thêm bàn phím hay nhiều bộ phận khác nữa.

6. Tắt chế độ Screensaver và chế độ tiết kiệm năng lượng trong hệ điều hành đi, sau đó để màn hình hoạt động liên tục 24/24 giờ với một màu duy nhất. Màu trắng sáng có lẽ là một lựa chọn rất đáng quan tâm nếu bạn làm theo cách này.

7. Trong lúc rảnh rỗi, bạn có thể đóng mở màn hình laptop ra vào thật nhanh, mạnh và nhiều lần. Rất tiếc, cách này chỉ có thể làm... đứt hay sút các cáp nối, và nếu bỏ ít tiền ra thay một sợi cáp mới, màn hình có thể sẽ hoạt động trở lại.

8. Đem laptop ra sân vườn rồi để cho màn hình phơi dưới ánh nắng mặt trời, hay để cạnh hồ cá cho ẩm ướt, hoặc để nơi có nhiều bụi. Khi màn hình bị hỏng, sẽ không ai có thể tìm ra lý do hỏng hóc của nó, nếu bạn thực hiện theo đúng cách này. Trường hợp ban ngày bạn không có thời gian rảnh rỗi, buổi tối bạn hãy mang máy tính ra ngồi dưới một ngọn đèn cao áp cũng có giá trị tương đương.

9. Lấy bộ công cụ sửa chữa máy tính, tháo các ốc vít, rồi mở màn hình ra thử xem nó được lắp đặt như thế nào. Ít nhất là sau khi lắp lại, bạn cũng có thể làm cho màn hình không còn "đứng vững" nữa và còn có cơ hội thừa ốc vít để làm việc khác đấy.

10. Và nếu bạn là Cảnh sát Phòng cháy và chữa cháy thì còn có nghiệp vụ chuyên ngành là hiểu về việc chuyển đổi mục đích sử dụng Laptop: nếu bạn cho gặp phải "Bà Thần lửa" xịn thì sẽ chuyển hoá từ chiếc laptop xịn đang dùng thành một nhúm tro tàn mà thôi; Đây tôi gọi là chiêu "Hoá kiếp" laptop.

Cuối cùng, tôi phải khẳng định với bạn một điều: Thật ra, dứt khoát đừng "thử nghiệm" mười kiểu trên! Hãy suy nghĩ thật kỹ trước khi bạn định làm theo những cách trên. Tôi sẽ không thể giúp bạn, hay chịu trách nhiệm về những gì bạn đã làm đâu nhé!

NGUYỄN HỮU TẤN

LỊCH XUÂN CANH DẦN 2010

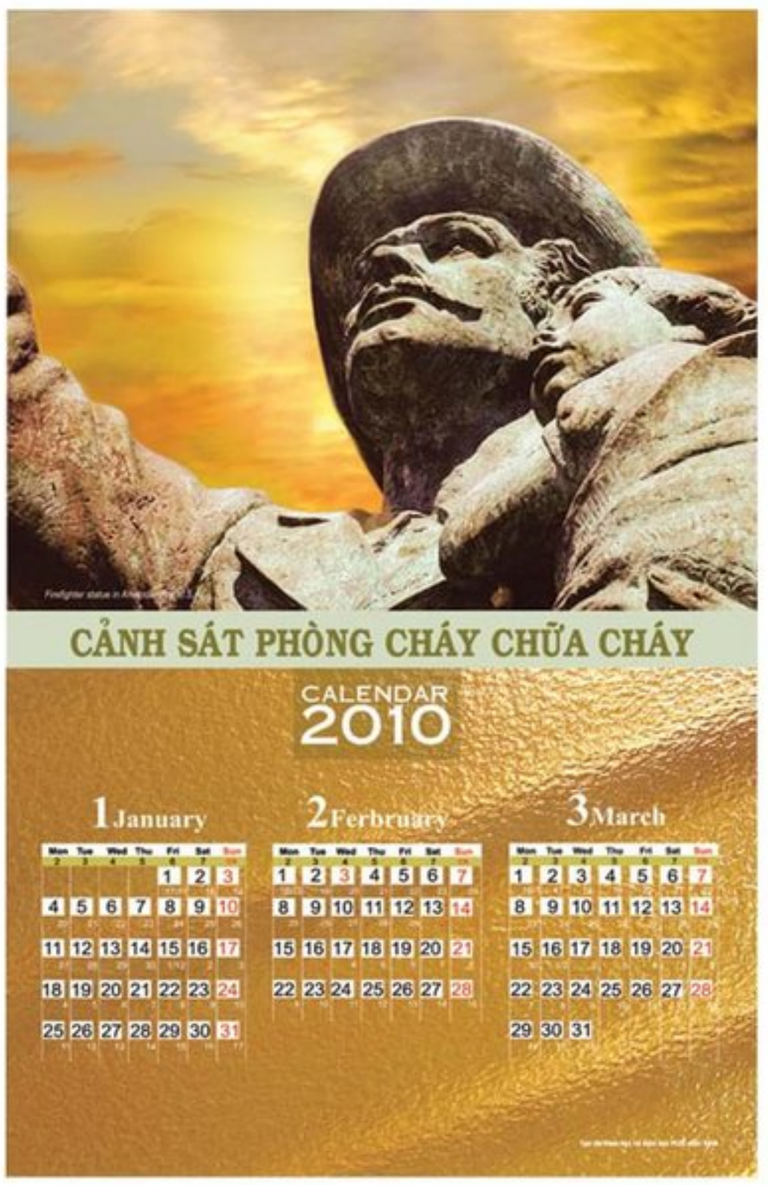
BỘ SƯU TẬP ĐỘC ĐÁO về tượng đài người lính chữa cháy trên thế giới

Lịch xuân Canh Dần 2010 do Tạp chí PC&CC phát hành là bộ lịch đầu tiên ở Việt Nam sưu tầm những hình ảnh tượng đài nổi tiếng thế giới về PCCC, được thiết kế với hình thức đẹp, nghệ thuật, mang ý nghĩa nhân văn sâu sắc. Đây là một xuất bản phẩm có ý nghĩa đặc biệt chào đón năm mới 2010 và hướng tới kỷ niệm 50 năm ngày Chủ tịch Hồ Chí Minh ký Pháp lệnh quy định việc quản lý Nhà nước về công tác PCCC (4/10/1961 - 4/10/2011).

Lịch được thiết kế theo 2 loại:

Loại 1: 5 tờ, kích thước 70 x 45cm, gáy lò xo, in trên giấy Cusse 200.

Loại 2: 1 tờ, kích thước 70 x 45cm, nẹp thiếc, in trên giấy Cusse 200.

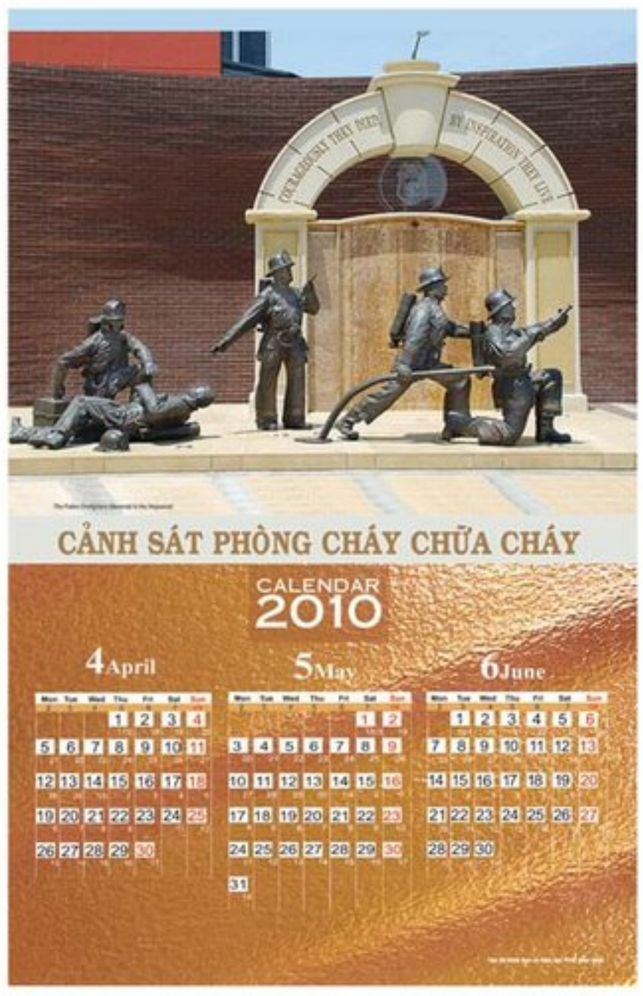

LOẠI LỊCH 5 TỜ

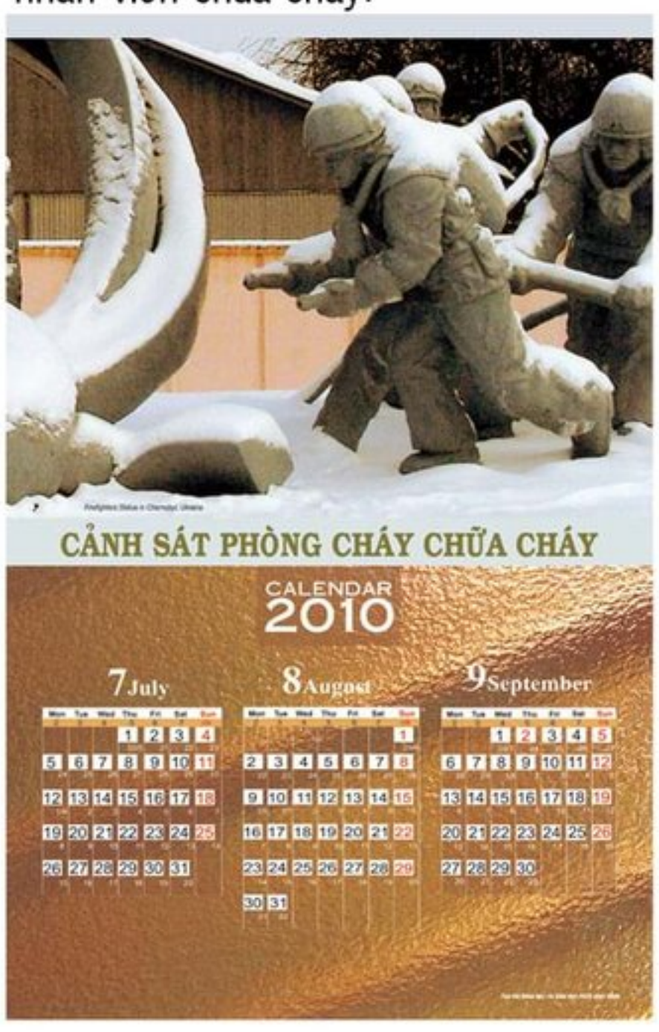

Trang 1: Là hình ảnh tượng đài lính chữa cháy ở Edmonton, Alberta, Canada nhằm tôn vinh vai trò của những người lính chữa cháy đã hy sinh khi làm nhiệm vụ. Tác giả của bức tượng là Danek Mozdzenski - Một nhà điêu khắc nổi tiếng ở địa phương. Tượng đài bao gồm một bức tượng và một Plaza, nằm trong quần thể tượng đài Old Strathcona ở ngã tư đại lộ 118 và 97 Edmonton, Alberta, Canada.

Trang 2: Đây là tượng đài tưởng niệm những người lính chữa cháy (một trong số 343 lính chữa cháy Mỹ) đã hy sinh trong khi chữa cháy vụ khủng bố ngày 11/9 tại tòa tháp đôi ở Mỹ để bảo vệ cộng đồng của họ. Bức tượng này được làm bằng đồng nặng khoảng 2000 pao được tạo bởi Michigan - Nghệ nhân Edward Chesney.

Trang 3: Hình ảnh về tượng đài những người lính chữa cháy ở Hollywood, Los Angeles, California đã hy sinh trong khi làm nhiệm vụ. Đài tưởng niệm gồm 5 bức tượng bằng đồng, mỗi bức đại diện cho tư thế của các nhân viên chữa cháy.

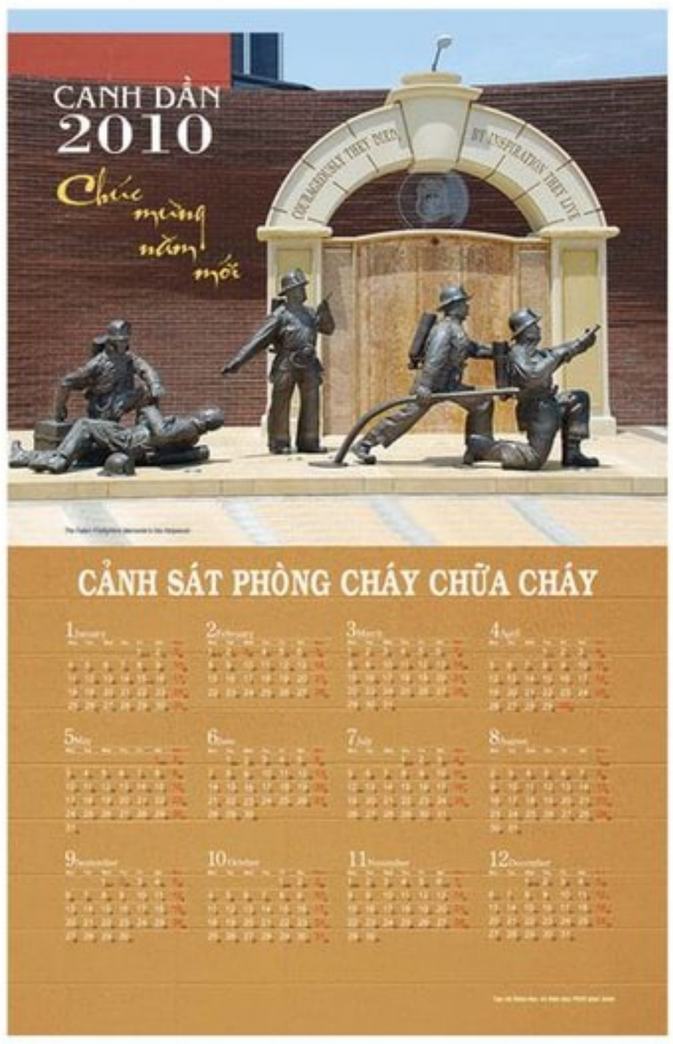

Trang 4: Là hình ảnh tượng đài những người lính chữa cháy ở Chernobyl (Ukraina), tưởng niệm những người lính chữa cháy (31 người) đã hy sinh khi làm nhiệm vụ trong vụ thảm họa hạt nhân Chernobyl

Trang 5: Là hình ảnh tượng đài lính chữa cháy ở quảng trường Pioneer (Occidental Park, Pioneer Square, Seattle, Washington, American). Những bức tượng đồng này tôn vinh lính chữa cháy của Sở Chữa cháy Seattle đã qua đời khi thi hành nhiệm vụ. Trên tượng đài có ghi tên của tiểu đoàn trưởng James Scragg và 3 lính chữa cháy đã hy sinh.

Mặc dù lấy cảm hứng từ bốn nhân viên chữa cháy nhà kho ở Seattle của Chinatown ngày 5/1/1995 nhưng Đài tưởng niệm này còn thể hiện sự biết ơn và trân trọng đối với 31 nhân viên chữa cháy đã qua đời trong khi làm nhiệm vụ ở thành phố Seattle từ năm 1889 đến 1995.

Bức tượng nhắc nhở mọi người không bao giờ quên những người lính chữa cháy đã ngã xuống vì cuộc sống bình yên của nhân loại.

LOẠI LỊCH 1 TỜ

Ghi lại hình ảnh tượng đài những người lính chữa cháy ở Hollywood, Los Angeles, California đã hy sinh trong khi làm nhiệm vụ. Ý tưởng xây dựng bức tượng này được tổ chức từ lễ rước đuốc của những người lính chữa cháy tổ chức qua thành phố để gây quỹ dựng tượng đài và sau đó dự đoán chi phí hết khoảng 1.500.000$. Đài tưởng niệm gồm 5 bức tượng bằng đồng, mỗi bức đại diện cho tư thế của các nhân viên chữa cháy.

B.B.T

TRIỂN KHAI CÔNG TÁC PCCC, CỨU HỘ, CỨU NẠN TRÊN ĐỊA BÀN THÀNH PHỐ HÀ NỘI

Ngày 15/10/2009, tại Hà Nội, UBND TP Hà Nội đã tổ chức "Hội nghị Báo cáo kết quả điều tra, khảo sát, đánh giá thực trạng công tác PCCC và triển khai các biện pháp PCCC, cứu hộ, cứu nạn trên địa bàn TP Hà Nội".

Tới dự Hội nghị có: Trung tướng Trần Đại Quang - Ủy viên Ban chấp hành Trung ương Đảng - Thứ trưởng Bộ Công an, Thiếu tướng Nguyễn Văn Vượng - Phó Tổng Cục trưởng Tổng Cục Cảnh sát nhân dân, đại diện lãnh đạo PC23 các địa phương trong cả nước và đại diện lãnh đạo các đơn vị có chức năng về PCCC trên địa bàn thủ đô Hà Nội.

Trong 5 năm qua, trên địa bàn thành phố Hà Nội đã xảy ra 1.183 vụ cháy, làm chết 45 người, bị thương 136 người và gây thiệt hại về tài sản ước tính 152 tỷ đồng. Riêng 9 tháng đầu năm 2009, trên địa bàn thủ đô đã xảy ra 219 vụ cháy và 1 vụ nổ, trong đó có 3 vụ cháy lớn gây thiệt hại nghiêm trọng. Nguyên nhân chính xảy ra cháy là: kết cấu, kiến trúc xây dựng và bố trí dây chuyền công nghệ tại các cơ sở không đảm bảo khoảng cách an toàn về PCCC; các điều kiện đảm bảo thông tin báo cháy, chữa cháy và phục vụ chữa cháy còn yếu kém; trách nhiệm của người đứng đầu cơ sở chưa cao, một bộ phận người dân chưa thực sự quan tâm đến công tác đảm bảo an toàn PCCC, công tác PCCC còn nhiều bất cập, nặng về hình thức, chưa đáp ứng được yêu cầu đảm bảo về an toàn PCCC.

Phát biểu chỉ đạo tại Hội nghị, Trung tướng Trần Đại Quang nhấn mạnh, công tác PCCC là một nhiệm vụ rất quan trọng trong mọi lĩnh vực của đời sống xã hội. Vì vậy, các cấp, các ngành trên địa bàn thủ đô cần thực hiện tốt những công tác cơ bản: tăng cường công tác tuyên truyền, giáo dục, phổ biến kiến thức về PCCC đến mọi đối tượng bằng nhiều hình thức khác nhau; tiếp tục xây dựng đề án quy hoạch về công tác PCCC trên địa bàn thủ đô; tập trung chỉ đạo các biện pháp thực hiện triển khai đấu tranh ngăn chặn cháy lớn; tiếp tục xây dựng, bổ sung, hoàn thiện phương án chữa cháy với tất cả các cơ sở; nâng cao hiệu lực quản lý Nhà nước về công tác PCCC; mở rộng mạng lưới các đội PCCC chuyên nghiệp đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ về công tác PCCC trên địa bàn thủ đô.■

HỘI THẢO RÚT KINH NGHIỆM 10 NĂM ĐÀO TẠO ĐẠI HỌC PCCC

Ngày 06/11/2009, Trường Đại học PCCC đã tổ chức Hội thảo rút kinh nghiệm 10 năm đào tạo Đại học PCCC.

Đến dự hội thảo có Thiếu tướng Đinh Hữu Phượng - Phó Tổng Cục trưởng Tổng Cục XDLL CAND, đại diện lãnh đạo Văn phòng Tổng cục III, Vụ Đào tạo, Cục CSPCCC Sở CS PC&CC TP Hồ Chí Minh, các phòng chức năng của Cục CS PCCC và đại diện lãnh đạo 20 đơn vị Phòng Cảnh sát PCCC các địa phương.

Qua 10 năm triển khai đào tạo đại học, trong điều kiện còn nhiều khó khăn, nhưng nhà trường đã chủ động trong việc xây dựng các đề án kế hoạch và chương trình công tác. Nhà trường đã thực hiện tốt chức năng, nhiệm vụ của mình, hệ thống tổ chức được củng cố và phát triển, đội ngũ cán bộ quản lý và giáo viên tăng về số lượng và chất lượng, hạ tầng cơ sở được đầu tư nâng cấp và xây mới, quan hệ hợp tác với các cơ sở trong và ngoài lực lượng, trong nước và ngoài nước được mở rộng và phát triển, chỉ tiêu tuyển sinh hàng năm tăng, từng bước đáp ứng nhu cầu đào tạo nguồn nhân lực PCCC cho lực lượng và cho xã hội. Nhiều năm liên tục nhà trường được Bộ Công an tặng cờ thi đua xuất sắc.

Tại hội thảo, các đại biểu đã thảo luận tập trung vào một số chủ đề chính như: công tác tuyển sinh, phát triển đội ngũ giáo viên và cán bộ quản lý giáo dục, nâng cao trình độ nghiệp vụ, công tác phối hợp giữa cơ sở và nhà trường góp phần nâng cao chất lượng giáo dục, nghiên cứu và ứng dụng khoa học, gắn đào tạo với thực tiễn, tăng cường bồi dưỡng kiến thức sau đại học...

Phát biểu chỉ đạo tại hội thảo, Thiếu tướng Đinh Hữu Phượng đánh giá cao những thành tựu mà Trường ĐH PCCC đã đạt được trong việc thực hiện các mặt đổi mới công tác giáo dục trong 10 năm qua; đồng thời nhấn mạnh một số vấn đề trọng tâm mà nhà trường cần nghiên cứu, triển khai thực hiện trong những năm tới như: tăng cường công tác tuyển sinh, xây dựng chuyên ngành đào tạo đối với bậc đại học, tích cực hoàn thành đề án đào tạo thạc sỹ, xây dựng và bồi dưỡng đội ngũ giáo viên đầu đàn để có được các chuyên gia giỏi trong các lĩnh vực chuyên môn, sớm đưa Trung tâm huấn luyện thực hành chữa cháy đi vào hoạt động.

Việc tổ chức hội thảo rút kinh nghiệm của Trường ĐH PCCC còn là cơ sở, cho những hội nghị tổng kết nhiệm vụ đào tạo đại học của ngành Công an.■

HỘI THẢO GIỚI THIỆU SẢN PHẨM CHỐNG CHÁY CẦM TAY DEMOO1(BONEX)

Ngày 30/11/2009, Công ty Demstro International phối hợp với Trường Đại học PCCC tổ chức Hội thảo khoa học về sản phẩm chống cháy cầm tay DEMOO1 (Bonex).

Tham dự hội thảo có Ban Giám hiệu, cán bộ, giáo viên các khoa, phòng nghiệp vụ thuộc Trường Đại học PCCC. Đại diện lãnh đạo một số đơn vị PCCC Công an địa phương, cùng đại diện một số công ty kinh doanh thiết bị PCCC của Việt Nam.

Tại hội thảo, ông Koushi Kariya - chủ tịch Công ty Bonex (Nhật Bản) đã giới thiệu về tính năng, cách sử dụng của DEMOO1. Với một kích thước nhỏ gọn, trọng lượng chỉ có 630gram, khi quăng chai DEMOO1 vào đám cháy đang bùng lửa, chất hóa học trong chai DEMOO1 sẽ

nhanh chóng bao phủ đám cháy. Cùng lúc đó, khí Amoni sẽ phản ứng như chất xúc tác để ngăn lại những phản ứng hóa học dây chuyền (kiềm chế một loạt các chuỗi phản ứng hóa học) từ đám cháy. Thêm vào đó, khí Amoni Hydro Carbonate (một trong những thành phần có trong DEMO01) và khí Carbon Dioxide có từ lửa sẽ ngăn khí oxy cách xa lửa. Như vậy đám cháy sẽ bị dập tắt (vì khí oxy bị loại trừ). Ngoài ra, chất hóa học của sản phẩm DEMO01 còn chứa đựng Amoni Sulphat, chất này kìm hãm và làm lửa giảm đi, không để đám cháy bùng cháy lại dễ dàng.

Lợi thế ưu việt nhỏ gọn, sản phẩm chữa cháy cầm tay DEMO01 sẽ được ưa chuộng hơn những bình chữa cháy to, cồng kềnh, sử dụng bột hoặc khí CO2 khó sử dụng và không phù hợp để đặt trong gia đình. Sản phẩm được chế tạo dùng cho những đám cháy nhỏ, giai đoạn mới bùng phát, sử dụng chữa cháy hiệu quả cho đám cháy từ những vật liệu dễ bắt lửa như gỗ, quần áo, giấy, cao su, các sản phẩm làm bằng chất dẻo... không gây độc hại hay thương tích cho người sử dụng.

Sau khi quan sát thực tế các thử nghiệm DEMO01, các đại biểu tham gia Hội nghị đã có nhiều câu hỏi chất vấn về công nghệ mới này như: Tính hiệu quả của DEMO01 đối với đám cháy lớn; khả năng bảo vệ môi trường; giá cả của sản phẩm và tính khả thi áp dụng vào thực tiễn công tác PCCC ở Việt Nam. Ông Koushi Kariya - chủ tịch công ty Bonex (Nhật Bản) đã cùng các đại biểu thảo luận giải đáp các câu hỏi và cho rằng DEMO01 là 1 sản phẩm có thể đi vào thị trường Việt Nam.

Đây cũng là dịp để những người làm công tác nghiên cứu, hoạt động trong lĩnh vực PCCC có cơ hội giao lưu, học hỏi những ứng công nghệ tiên tiến vào việc chữa cháy hiệu quả của một nước có nền công nghiệp hiện đại như Nhật Bản.■

HỘI NGHỊ SƠ KẾT 03 NĂM THÍ ĐIỂM THÀNH LẬP SỞ CẢNH SÁT PC & CC THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

Nhằm đánh giá việc triển khai thí điểm về tổ chức, hoạt động của mô hình Sở CS PC&CC trên địa bàn TP. HCM; sáng ngày 08/12/209, Bộ Công an phối hợp với Bộ nội vụ và UBND TP. Hồ Chí Minh tổ chức hội nghị Sơ kết 03 năm thí điểm thành lập Sở Cảnh sát phòng cháy và chữa cháy thành phố Hồ Chí Minh.

Tới dự chỉ đạo và chủ trì hội nghị có Thượng tướng Nguyễn Khánh Toàn- Ủy viên BCH TW Đảng, Thứ trưởng thường trực Bộ Công an; Đồng chí Trung tướng Trần Đại Quang- Ủy viên BCH TW Đảng, Thứ trưởng Bộ Công an; đồng chí Trung tướng Cao Xuân Hồng- Phó tổng cục trưởng Tổng cục Cảnh sát; đồng chí thiếu tướng Lâm Minh Chiến- Phó tổng cục trưởng Tổng cục Cảnh sát; đồng chí Nguyễn Văn Đua- Phó bí thư thường trực thành ủy Thành phố Hồ Chí Minh; Đồng chí Nguyễn Thị Hồng- Phó Chủ tịch UBND Thành phố Hồ Chí Minh; đồng chí Thiếu tướng Trần Triều Dương - Giám đốc Sở Cảnh sát PC&CC TP. HCM cùng đại diện các cơ quan Trung ương: Văn phòng chính phủ; Uỷ ban quốc gia tìm kiếm cứu nạn; đại diện các bộ: Bộ Kế hoạch và đầu tư, Bộ tài chính, Bộ tư pháp, Bộ xây dựng, Bộ nội vụ, Bộ khoa học và công nghệ, đại diện một số Tỉnh thành trên cả nước như Hà Nội, Hải Phòng, Quảng Ninh, Đà Nẵng, Cần Thơ, Đồng Nai...

Hội nghị đã đánh giá sơ kết tình hình 03 năm triển khai mô hình hoạt động của Sở CSPC&CC TP. HCM; những thành quả đạt được và những kinh nghiệm rút ra. Đồng thời đánh giá sự lãnh đạo, chỉ đạo điều hành và hiệu quả công tác PCCC; Cứu hộ, cứu nạn và tham gia đấu tranh phòng chống tội phạm, giữ gìn ANTT trên địa bàn Thành phố.

Phát biểu kết luận tại Hội nghị, Thượng tướng Nguyễn Khánh Toàn đã nhấn mạnh trong thời gian tới, để công tác PCCC và Cứu hộ-Cứu nạn không ngừng phát triển, đáp ứng yêu cầu sự nghiệp Công nghiệp hóa, Hiện đại hóa đất nước trong xu thế hội nhập, cần phải tập trung thực hiện tốt một số nhiệm vụ trọng tâm: Phải xác định đúng tầm quan trọng của công tác PCCC, CHCN trong tình hình mới, do vậy phải xây dựng lực lượng PCCC là một lực lượng vũ trang chính quy, tinh nhuệ và từng bước hiện đại. Công tác PCCC và CHCN là một bộ phận không thể tách rời của công tác nghiệp vụ CAND, trong đó công tác Phòng cháy là khâu rất quan trọng. Phải đẩy mạnh các hoạt động quan hệ hợp tác quốc tế, tiếp thu ứng dụng những công nghệ tiên tiến trên lĩnh vực PCCC và CHCN. Từ việc rút kinh nghiệm sau 3 năm thành lập Sở CS PC&CC TP Hồ Chí Minh, Bộ Công an sẽ tiếp tục đề nghị Chính phủ cho phép thành lập một số Sở CS PC& CC ở các địa phương khác, trước mắt là các thành phố trực thuộc trung ương.

Thông qua hội nghị, đa số các ý kiến tham luận đều nhất trí với việc cần nhân rộng mô hình này đối với một số tỉnh, thành phố lớn trên cả nước - nơi tập trung nhiều khu công nghiệp, khu chế xuất và nhà cao tầng.

Bộ Công an cũng đề xuất và kiến nghị với chính phủ về việc tiếp tục hoàn thiện mô hình tổ chức Sở CS PC&CC bổ sung nhiệm vụ cứu hộ, cứu nạn thường nhật vào chức năng, nhiệm vụ của Sở CS PC&CC, quy định cụ thể về nhiệm vụ cứu hộ, cứu nạn và chế độ chính sách đối với lực lượng cứu hộ, cứu nạn, xây dựng lực lượng Cảnh sát PC&CC chính quy, tinh nhuệ và từng bước hiện đại ngang tầm với các nước trong khu vực và thế giới. Hội nghị kết thúc với sự đồng thuận nhất chí cao của các đại biểu tham dự.■

P.V

TIN TRONG NƯỚC

ĐỒNG NAI: CHÁY LỚN NHÀ XƯỞNG

Ngày 20/11/2009, tại Khu công nghiệp Nhơn Trạch, huyện Nhơn Trạch, Đồng Nai đã xảy ra một vụ cháy lớn làm hơn 2.000m^2 nhà xưởng của Công ty Hyosung bị thiêu rụi. Phòng Cảnh sát PCCC - Công an tỉnh Đồng Nai đã huy động 10 xe chữa cháy cùng 90 lính chữa cháy đến hiện trường. Tuy nhiên, do đám cháy quá lớn, ngọn lửa lan rộng, đến 6h30 sáng cùng ngày ngọn lửa mới được dập tắt. Hiện vẫn chưa thống kê được mức độ thiệt hại do vụ cháy gây ra và cơ quan chức năng vẫn đang tiếp tục điều tra nguyên nhân vụ cháy.

TP. HCM: TÀU CHỞ XĂNG BỐC CHÁY TRÊN SÔNG

20h45' ngày 26/11/2009, Tàu Long Phú 1 chở 700 tấn xăng A95 hành trình từ TPHCM đi Bà Rịa - Vũng Tàu, bất ngờ va chạm với một sà lan, bốc cháy dữ dội. 14 người (12 thủy thủ và 2 nhân công trên tàu) đã nhảy xuống nước thoát thân. Sở Cảnh sát PC&CC TP Hồ Chí Minh phối hợp với Phòng Cảnh sát Giao thông đường thủy - Công an TP Hồ Chí Minh đã đến hiện trường khẩn trương cứu chữa. Phòng Cảnh sát PCCC huyện Cần Giờ cùng Phòng Cảnh sát PCCC trên sông đã huy động tàu chữa cháy cùng toàn bộ lực lượng chữa cháy, cứu hộ đến ngay hiện trường ứng cứu, dập tắt đám cháy trên tàu Long Phú 1. Nguyên nhân vụ cháy là do sự cố va chạm mạnh giữa tàu Long Phú 1 vào một chiếc sà lan.

HÀ TĨNH: CHẬP ĐIỆN, CÂY XĂNG BỐC CHÁY

Ngày 26/11/2009, cây xăng số 9 của Công ty TNHH Thương mại Thắng Lợi - Đại lý TCT Xăng dầu Quân đội đóng trên địa bàn xóm Tân Phú, xã Thạch Trung, TP Hà Tĩnh, bất ngờ phát ra tiếng nổ lớn rồi bốc cháy. Lực lượng PCCC đã điều 3 xe chữa cháy tới ứng cứu. Chỉ trong vòng 10 phút sau khi xảy ra cháy, nhân viên tại cây xăng đã kịp thời khống chế, không để ngọn lửa lan rộng. Khi lực lượng chữa cháy có mặt, đám cháy đã được khống chế hoàn toàn. Nguyên nhân ban đầu được xác định là do chập điện dẫn đến phát nổ và bốc cháy bồn chứa xăng phía sau cửa hàng.

TP HCM: NỔ XƯỞNG CHIẾT GAS

17 giờ ngày 28/11/2009, xảy ra vụ nổ xưởng chiết Gas gần số nhà 39/6 ấp Đông, xã Tam Thới Thôn, huyện Hóc Môn, TP Hồ Chí Minh. Ngay khi nhận được tin báo, Phòng CS PCCC Công an Quận 12, TP Hồ Chí Minh đã điều 3 xe chữa cháy đến hiện trường phong tỏa không cho ngọn lửa lan sang khu dân cư đồng thời triển khai phương án dập lửa. Sau 30 phút chiến đấu, ngọn lửa đã được dập tắt hoàn toàn. Vụ nổ đã làm 2 người trọng thương, toàn bộ tài sản bên trong nhà xưởng bị thiêu rụi. Nguyên nhân vụ nổ vẫn đang được lực lượng chức năng làm rõ.

HÀ NỘI: CHÁY NHÀ XƯỞNG

Ngày 6/12/2009, xảy cháy tại nhà xưởng Công ty TNHH dịch vụ Mới Quản Phát, ở số 368 Xuân Phương, Từ Liêm, Hà Nội. Phòng Cảnh sát PCCC đã xuất 6 xe chữa cháy đến hiện trường tổ chức cứu chữa. Đến 0h50 ngày 7-12, đám cháy cơ bản đã được khống chế và dập tắt. Vụ cháy làm toàn bộ nhà xưởng bị hư hỏng, 2 xe ôtô (1 xe tải 1,25 tấn, 1 xe tải nhỏ) để trong nhà xưởng và cháy một số tài sản hàng hoá khác bị cháy rụi. Vụ cháy không gây thiệt hại về người. Phòng Cảnh sát PCCC đang phối hợp cùng các đơn vị nghiệp vụ tiến hành khám nghiệm hiện trường, xác định nguyên nhân gây cháy.

TP. HCM: CHÁY TẦNG 17 TÒA CAO ỐC

Ngày 7/12/2009, xảy cháy tại tầng 17 công trường xây dựng tòa nhà văn phòng IPC (cao 25 tầng, đang hoàn thiện) tại lô H2 đường Nguyễn Văn Linh, phường Tân Phong, Quận 7, TP Hồ Chí Minh. Nhận được tin báo, Sở Cảnh sát Phòng cháy chữa cháy TPHCM đã huy động 10 xe chữa cháy cùng hơn 80 cán bộ, chiến sĩ đến hiện trường khẩn trương cứu chữa. Do các xe thang chuyên dụng chữa cháy các tòa nhà cao tầng không tiếp cận được hiện trường ở tầng 17 nên lực lượng chữa cháy phải dùng đường vòi truyền tiếp nước dập lửa và ngăn chặn không để cháy lan sang các khu vực xung

lửa và ngăn chặn không để cháy lan sang các khu vực xung quanh, khống chế và dập tắt ngọn lửa, bảo vệ được phần diện tích còn lại của tầng 17 (khoảng 750m^2) và toàn bộ tòa nhà. Ngọn lửa đã thiêu rụi nhiều bàn ghế, bao bì, đồ trang trí nội thất với diện tích 50m^2 ở tầng 17 nhưng không gây thiệt hại về người. Cơ quan chức năng đang điều tra làm rõ nguyên nhân vụ cháy.

HÀ NỘI: CHÁY Ô TÔ TRÊN QUỐC LỘ 5

Ngày 8/12/2009, xảy cháy ô tô tại km2 QL 5 đường Hà Nội đi Hải Phòng. Lực lượng PCCC - CATP Hà Nội đã phải điều 4 xe chữa cháy đến hiện trường chữa cháy, gần 1 giờ đồng hồ mới khống chế được ngọn lửa. Đội CSGT số 5 - CATP Hà Nội đã tiến hành phân luồng đảm bảo an toàn cho dòng xe qua khu vực trên. Đến 6h sáng 9/12/2009, lực lượng chức năng mới tách được đầu kéo xe BKS 30L - 7126 đã bị cháy thành tro, biến dạng ra khỏi Container BKS 29R - 1123 chở đầy xe máy đằng sau. Còn chiếc Camry hạng sang BKS 30P - 7069 nằm cách xe Container khoảng 20m cũng bị thiêu rụi hoàn toàn. Nguyên nhân vụ cháy là do sự va chạm giữa 2 xe ô tô Camry 2009 với chiếc Container chở xe máy.

THANH HÓA: CHÁY XƯỞNG SẢN PHỤ KIỆN Ô TÔ

Ngày 8/12, tại Công ty TNHH Thương mại và Công nghiệp SVT, Lô A2 - 2 - Khu Công nghiệp Tây Bắc Ga, phường Đông Thọ, TP. Thanh Hoá đã xảy ra một vụ cháy lớn. Ngay sau khi phát hiện cháy, mọi người đã tập trung, dùng bình cứu hỏa để dập lửa, nhưng do trong xưởng chứa nhiều thùng sơn và nhựa PVC nên ngọn lửa cháy lớn, bốc lên dữ dội, không dập tắt được. Ngay sau khi nhận được tin báo, Phòng Cảnh sát PCCC - Công an tỉnh Thanh Hóa đã huy động 50 cán bộ, chiến sỹ cùng 6 xe cứu hỏa tới hiện trường để tập trung chữa cháy, sau 2 giờ mới khống chế được ngọn lửa. Ngọn lửa đã thiêu rụi toàn bộ cấu kiện, làm sập mái xưởng sản xuất của công ty. Ước tính thiệt hại ban đầu khoảng 3 tỷ đồng. Theo nhận định ban đầu thì nguyên nhân của vụ cháy là do chập điện. Hiện vụ cháy vẫn đang được cơ quan chức năng điều tra, làm rõ.

KON TUM: CHÁY LÒ SẤY GỖ

Ngày 10/12/2009, xảy cháy tại lò sấy số 1 - Xưởng gia công chế biến gỗ của Công ty Cổ phần Đức Nhân tại tổ 1, Phường Ngô Mây, Thành phố Kon Tum, Tỉnh Kon Tum. Phòng Cảnh sát PCCC - Công an tỉnh Kon Tum đã xuất 06 lượt xe cùng 30 cán bộ chiến sỹ tiến hành chữa cháy. Sau 10 phút đám cháy đã được dập tắt hoàn toàn, kịp thời bảo vệ số gỗ còn lại trong lò sấy và không để cháy lan sang các nhà xưởng gỗ xung quanh.

Vụ cháy đã làm khoảng 10m^3 gỗ thành phẩm bị cháy nham nhở và hư hỏng nhà lò sấy, ước tính khoảng 100 triệu đồng. Nhận định ban đầu là do lỗi kỹ thuật đường ống dẫn nhiệt lò sấy đã dẫn đến nhiệt độ tăng cao làm bùng cháy gỗ đang sấy. Các cơ quan chức năng đang tiến hành điều tra làm rõ nguyên nhân.■

NGUYỄN ĐIỆP

TIN NƯỚC NGOÀI

NGA: NỔ LỚN Ở KHO VŨ KHÍ

Ngày 13/11/2009, một loạt vụ nổ gây cháy lớn ở một kho vũ khí ở thành phố Ulyanovsk - miền Trung nước Nga, cách Matxcova khoảng 900km về phía đông Nam. Lực lượng chữa cháy đã mất nhiều giờ để khống chế ngọn lửa, hai lính chữa cháy đã thiệt mạng, khoảng 3.000 người sống quanh khu vực đã phải sơ tán. Giới chức thành phố yêu cầu dân chúng mua khẩu trang chống khói độc và dự trữ nước uống. Các nhà điều tra vẫn đang tìm hiểu nguyên nhân gây ra vụ nổ này.

NHẬT BẢN: CHÁY NHÀ MÁY ĐIỆN HẠT NHÂN

Ngày 19/11/2009, xảy cháy tại nhà máy điện hạt nhân Kashiwazaki nằm ở tỉnh Niigata của Nhật Bản cách tây-bắc thành phố Tokyo 160km. Đám cháy bắt đầu ở phòng tuốc bin số 3 của nhà máy điện hạt nhân Kashiwazaki. Nguyên nhân do có sự cố trong hệ thống làm mát đặt trên nóc nhà máy. Các công nhân tại đây đã dập tắt ngọn lửa trước khi nó gây ra nguy cơ rò rỉ chất phóng xạ. Thiệt hại về người và mức độ rò rỉ phóng xạ chưa được xác định.

TRUNG QUỐC: NỔ MỎ THAN

Ngày 21/11/2009, xảy ra vụ nổ mỏ than Xinxing tại tỉnh Hắc Long Giang, Trung Quốc ở độ sâu 500m dưới mặt đất gây hư hại nhiều tòa nhà xung quanh khu mỏ. 528 công nhân làm việc tại mỏ than này khi xảy ra vụ nổ, trong đó đã có 420 người được cứu thoát, 104 người chết và 4 người mất tích. 500 nhân viên cứu hộ đã gặp nhiều khó khăn trong việc ứng cứu do khí của vụ nổ tạo ra, do hầm sập và nhiệt độ tại khu mỏ. Nguyên nhân của vụ nổ là do mỏ than không được điều hành, quản lý đúng quy định. Ngay sau vụ nổ, giám đốc, phó giám đốc, kỹ sư trưởng mỏ than đã bị sa thải.

ANH: CHÁY Ở LONDON

Ngày 26/11/2009, xảy cháy tại Peckham, đông nam London. Ngọn lửa cháy lan dữ dội sang vài dãy nhà khác ở đường Sumner và Rosemary và thiêu rụi nhiều căn nhà, hơn 300 người phải di tản. 25 xe chữa cháy cùng 20 xe cứu thương và hàng trăm lính chữa cháy đã được điều đến hiện trường. Lực lượng chữa cháy mất nhiều giờ để khống chế ngọn lửa. Không có người dân nào thiệt mạng hay bị thương nặng. Nguyên nhân do nổ gas.

INDONESIA: CHÁY TẠI QUÁN KARAOKE

Tối 4/12/2009, một vụ cháy nghiêm trọng xảy ra tại quán karaoke ở Thành phố Medan thuộc tỉnh Bắc Sumatra, Indonesia. Ngọn lửa bùng phát từ quán karaoke nằm trên tầng 3 của một tòa nhà và nhanh chóng lan sang các tầng khác. Các nhân viên chữa cháy phải mất hơn một giờ mới kiểm soát được ngọn lửa. Vụ cháy đã làm 20 người đã thiệt mạng và hơn 10 người khác bị thương. Nguyên nhân của vụ cháy đang được điều tra.

NGA: NỔ HỘP ĐÊM

Ngày 5/12/2009, xảy ra vụ nổ hộp đêm Lame Horse ở thành phố Perm, Nga làm 112 người chết và 120 người khác bị thương, nhiều nạn nhân bị mắc kẹt và ngạt thở vì khói khi thoát hiểm. Lực lượng chữa cháy và cứu nạn đã nhanh chóng khống chế ngọn lửa và đưa các nạn nhân ra ngoài. Nguyên nhân chính gây ra vụ cháy là do quán bar Lame Horse tổ chức kỷ niệm lần sinh nhật thứ 8 bằng một màn pháo hoa trong nhà. Tổng thống Nga Dmitry Medvedev đã cảnh báo Bộ trưởng các tình huống khẩn cấp Sergei Shoigu nên áp dụng các hình phạt nghiêm khắc đối với các nhân viên bán bar không chấp hành các quy định về an toàn cháy, nổ.

AUSTRALIA: CHÁY RỪNG

Ngày 10/12/2009, xảy ra cháy rừng ở Australia. Hơn 120 đám cháy rừng được gió to và nhiệt độ tăng cao "tiếp sức" đã hoành hành đông nam Australia khiến nhiều thị trấn bị lâm vào tình trạng khẩn cấp. Khoảng 2.000 lính chữa cháy đã được triển khai ở New South Wales để đối phó với một đám cháy lớn đang tiến gần đến các khu vực trồng trọt. Lực lượng chữa cháy phải mất nhiều giờ mới khống chế được ngọn lửa. Nguyên nhân đang được các cơ quan chức năng điều tra.■

TUYỂN SINH

ĐÀO TẠO ĐẠI HỌC CẢNH SÁT PCCC VÀ ĐẠI HỌC PCCC DÂN SỰ NĂM 2010

1 - ĐỐI TƯỢNG TUYỂN SINH:

Công dân Việt Nam (nam, nữ) đủ tiêu chuẩn, điều kiện theo quy định của Bộ Công an và Quy chế tuyển sinh của Bộ Giáo dục và Đào tạo (GD&ĐT). Có sức khỏe đáp ứng yêu cầu của công tác PCCC, Đăng ký dự thi (ĐKDT) vào đại học, trung cấp Cảnh sát PCCC và Đại học, Trung cấp PCCC hệ dân sự năm 2010.

2 - THÍ SINH ĐĂNG KÝ DỰ THI:

- Thí sinh ĐKDT tuyển sinh vào ĐH CS PCCC phải qua sơ tuyển của Công an tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương;
- Mã ngành tuyển sinh:
+ Thí sinh từ Quảng Bình trở ra: Ký hiệu: PCH, Mã ngành: CS PCCC 101; Dân sự 103;
+ Thí sinh từ Quảng Bình trở vào: Ký hiệu: PCS, Mã ngành: CSPCCC 102; Dân sự 104;
- Hồ sơ ĐKDT: Thí sinh dự thi vào ĐH CS PCCC nộp hồ sơ tại Ban tuyển sinh của Công an; Thí sinh dân sự nộp hồ sơ tại Sở GD&ĐT tỉnh, thành phố và tại Trường Đại học PCCC: 243 Khuất Duy Tiến, Phường Nhân Chính, Quận Thanh Xuân, TP Hà Nội.
- Thời gian nộp hồ sơ ĐKDT: từ 01/3 - 15/4/2010.

3 - KHỐI THI, ĐỊA ĐIỂM THI VÀ THỜI GIAN THI TUYỂN SINH:

- Khối thi: Khối A (Toán, Lý, Hóa) theo đề thi chung của Bộ GD&ĐT.
- Địa điểm thi:
+Phía Bắc: Từ Quảng Bình trở ra, thi tại Trường Đại học PCCC:243 Khuất Duy Tiến, Thanh Xuân, Hà Nội.
+Phía Nam: Từ Quảng Trị trở vào, thi tại Trường Đại học CSND: 179A, đường Kha Vạn Cân, Quận Thủ Đức, TP Hồ Chí Minh.
- Thời gian thi: Theo quy định chung của Bộ GD&ĐT.

4 - CHỈ TIÊU VÀ XÉT TUYỂN NĂM HỌC 2010 - 2011:

Đại học CS PCCC: 200; Trung cấp CS PCCC: 200; Đại học PCCC hệ Dân sự: 50; Trung cấp PCCC hệ Dân sự: 100.
- Hình thức xét tuyển: Lấy điểm từ cao xuống thấp theo chỉ tiêu đào tạo và theo quy định điểm sàn của Bộ GD&ĐT.
- Đối tượng xét tuyển:
+ Thí sinh đã đăng ký và dự thi vào Trường Đại học PCCC.
+ Đối với Đại học PCCC hệ Dân sự, xét tuyển nguyện vọng 2 của thí sinh dự thi khối A từ các trường đại học khác, nếu chưa đủ chỉ tiêu nguyện vọng 1.
+ Thí sinh thi vào Trường Đại học CS PCCC, không đủ điểm vào đại học được xét vào học Trung cấp PCCC trong và ngoài ngành Công an.

5 - CHUYÊN NGÀNH ĐÀO TẠO: Kỹ thuật PCCC

6 - THỜI GIAN ĐÀO TẠO:

- Đại học CS PCCC đào tạo tập trung: 5 năm.
- Đại học PCCC Dân sự đào tạo tập trung: 4,5 năm.
- Trung cấp PCCC đào tạo tập trung: 2 năm.

7 - HỌC PHÍ: Học viên hệ Dân sự đóng học phí theo quy định của Nhà nước và của Bộ Công an.

8 - ĐỊA ĐIỂM ĐÀO TẠO: Trường Đại học PCCC, 243 Khuất Duy Tiến, Phường Nhân Chính, Quận Thanh Xuân, TP Hà Nội.

9 - TỐT NGHIỆP: Được cấp bằng "Kỹ sư an toàn phòng cháy chữa cháy".

10 - VIỆC LÀM:

- Học viên tốt nghiệp ĐH CS PCCC được phong hàm Thiếu úy, được bố trí công tác tại các đơn vị CS PCCC tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương, làm cán bộ kiểm tra, chỉ huy chữa cháy, thẩm duyệt thiết kế về PCCC, điều tra xử lý các vụ cháy, cán bộ tham mưu,...
- Học viên tốt nghiệp ĐH PCCC (dân sự) xin việc làm tại các cơ sở kinh tế, văn hóa, xã hội, làm cán bộ PCCC chuyên trách, cán bộ bảo vệ kiêm PCCC, cán bộ an toàn kiêm PCCC,...

ĐỊA CHỈ LIÊN HỆ:

Phòng Đào tạo Trường Đại học PCCC
ĐT: 06945212; 04 35533992;
04 35533006; 0912171383
Website: http://daihocpccc.edu.vn.■

CÔNG TY CỔ PHẦN VẬT TƯ XĂNG DẦU
BÌNH THUẬN

Kính chúc Quý khách Năm mới

Hạnh phúc
An Khang
Thịnh Vượng

Công ty Cổ phần Vật tư Xăng dầu Bình Thuận luôn được đánh giá là doanh nghiệp thực hiện tốt công tác phòng chống cháy, nổ, đáp ứng yêu cầu đảm bảo an toàn trong hoạt động kinh doanh.

Địa chỉ : 97 Trần Hưng Đạo, TP Phan Thiết, Tỉnh Bình Thuận.
Điện thoại: 062.828658 - 821367 Fax: (84 – 62) 828274
Email: binhthuan-pmc@hcm.vnn.vn

Những địa chỉ vàng

tư vấn, cung cấp & lắp đặt hệ thống PCCC

CÔNG TY TNHH THƯƠNG MẠI VÀ DỊCH VỤ

Trụ sở: 32 Huỳnh Mẫn Đạt - P 19 - Q.Bình Thạnh- TP. Hồ Chí Minh
Tel: 08. 840 4901 / 9789/9799 - Fax: 08. 840.4902
Web: www.pccc4-10.com - Email: 4-10@vnn.vn

CÔNG TY TNHH THIẾT BỊ PCCC HÀ NỘI

NHÀ CUNG CẤP SỐ 1
VPGD: Số 4 ngõ 71 Láng Hạ Ba Đình Hà Nội
Điện thoại:04.8561764 - Fax: 04 514 4185

Chi nhánh tại TP.HCM: 21 Điện Biên Phủ
Phường 15, Bình Thạnh,TP. Hồ Chí Minh
Điện thoại/Fax :08 89996511

CUNG CẤP VÀ LẮP ĐẶT HỆ THỐNG PCCC

NGUYỄN GIA

Email: nguyengia@nguyengiaco.com.vn

TRỤ SỞ: 143 KIM HOA - ĐỐNG ĐA - HÀ NỘI
Tel: 04 852 0239 - Fax: 04 572 4061

CÔNG TY CÔNG NGHIỆP - THƯƠNG MẠI - SẢN XUẤT

ĐẠI PHONG

Địa chỉ: 1F/13A Bình Giã - Q.Tân Bình - TP.HCM
Tel: (84.8) 381243545 - 38122060; Fax: (84.8) 38108189
Email: daiphong@hcm.fpt.vn - Website: daiphongltd.com.vn

CÔNG TY CỔ PHẦN THƯƠNG MẠI PCCC HÒN GAI

Chuyên cung cấp các thiết bị chữa cháy, xe môi trường, chuyên vận chuyển các chất thải nguy hại
Địa chỉ: Phường Yết Kiêu -
TP Hạ Long - Tỉnh Quảng Ninh
Điện thoại: 033 2200 233
Fax: 0333 658 668
Mobile: 096 368 8888

CÔNG TY TNHH TM BÁO CHÁY BÁO ĐỘNG

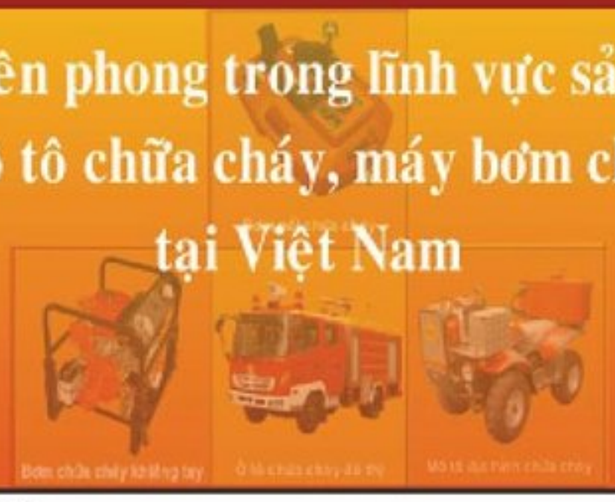
ĐA KAO

Địa chỉ: 132 Cao Thắng - Phường 4 - Q.3 .TP. HCM
Điện thoại: (08) 38355847 - Email:dakaoeas@hcm.vnn.vn

DOL CÔNG TY TNHH ĐỘNG LỰC

Đơn vị tiên phong trong lĩnh vực sản xuất & lắp ráp ô tô chữa cháy, máy bơm chữa cháy tại Việt Nam

PHÒNG BÁN HÀNG
780/3 Sư Vạn Hạnh (nối dài), P.12, Q10, TP. HCM
Tel: (84-8) 62648793 - Fax: (84-8) 62648794
Website: www.firevietnam.com
E-mail: dolhcm@firevietnam.com

SQ FIRE PREVENTION

CÔNG TY CỔ PHẦN
THIẾT BỊ AN NINH - PCCC **SQ**

SQ FIRE PREVENTION JSC

BSI ISO 9001:2008

Giải Cầu Vàng Made in Việt Nam

Cúp bông Sen Vàng

Nhà cung cấp và lắp đặt hàng đầu Việt Nam về hệ thống phòng cháy chữa cháy và thiết bị an ninh

Hệ thống báo cháy | Hệ thống chữa cháy | Camera quan sát | Hệ thống chống sét

Lô 137 (565) Điện Biên Phủ, Q. Thanh Khê, Tp. Đà Nẵng
Tel: (84.511) 3 723 666
Fax: (84.511) 3 723 667
Email: info@sqpccc.vn
Website: sqpccc.vn

Các Chi Nhánh Thành Viên

Cty CP SQ Quảng Trị
14 Trần Phú, P. 1,
Đông Hà, Quảng Trị
Tel: (84-053) 3 557 666
Fax: (84-053) 3 557 667
Email: sqquangtri@gmail.com

Cty CP SQ NhaTrang
378 Lê Hồng Phong,
Tp. Nha Trang, Khánh Hòa
Tel: (84-058) 3 731 146
Fax: (84-058) 3 258 185
Email: sqnhatrang@gmail.com

NHÀ XƯỞNG SX-TỔNG KHO
Hòa An 3, X. Hòa Phát,
H. Hòa Vang, Tp. Đà Nẵng
Tel: (84-0511) 3 216 609
Fax: (84-0511) 3 723 667
Email: saxuat@sqpccc.vn

Vì sự an toàn của bạn hãy gọi cho chúng tôi...

COÂNG TY COÅ PHAÀN LAÏC LONG

lac long
Happy Dragon Join Stock Company

590, LŨY BÁN BÍCH, P. HÒA THẠNH, Q. TÂN PHÚ, TP HCM
ĐT: (08) 3 973 7986 - Hotline: 0902 606 468

MITSUKY MÁY BƠM CÔNG NGHIỆP, TIÊU CHUẨN CHÂU ÂU UKAS 9001: 2000

MITSUKY

TEMCO LOMBARDINI HOME A KOHLER COMPANY ISUZU

Website : www.mitsuky.vn Email : info@mitsuky.vn

ISO 9001
BUREAU VERITAS
Certification

UKAS QUALITY MANAGEMENT 005

VĂN PHÒNG THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH
CÔNG TY CỔ PHẦN LẠC LONG
Địa chỉ: 590, Lũy Bán Bích, P.Hòa Thạnh,
Q.Tân Phú, Tp HCM
ĐT: (08) 3973 7986 - (08) 3847 2475
Fax: (08) 3847 0060

VĂN PHÒNG MIỀN BẮC
Công ty Cổ Phần Phòng cháy chữa cháy & An ninh điện tử
Địa chỉ: Số 404-17T5 KĐT Trung Hòa Nhân Chính
Phố Hoàng Đạo Thúy - Thanh Xuân, Hà Nội
ĐT: (04) 6251 3060 - Fax: (04) 6251 1194

CÔNG TY CỔ PHẦN

AN BẢO

ANBAO CORPORATION

Member

Công ty chuyên nghiệp về PCCC tại Việt Nam

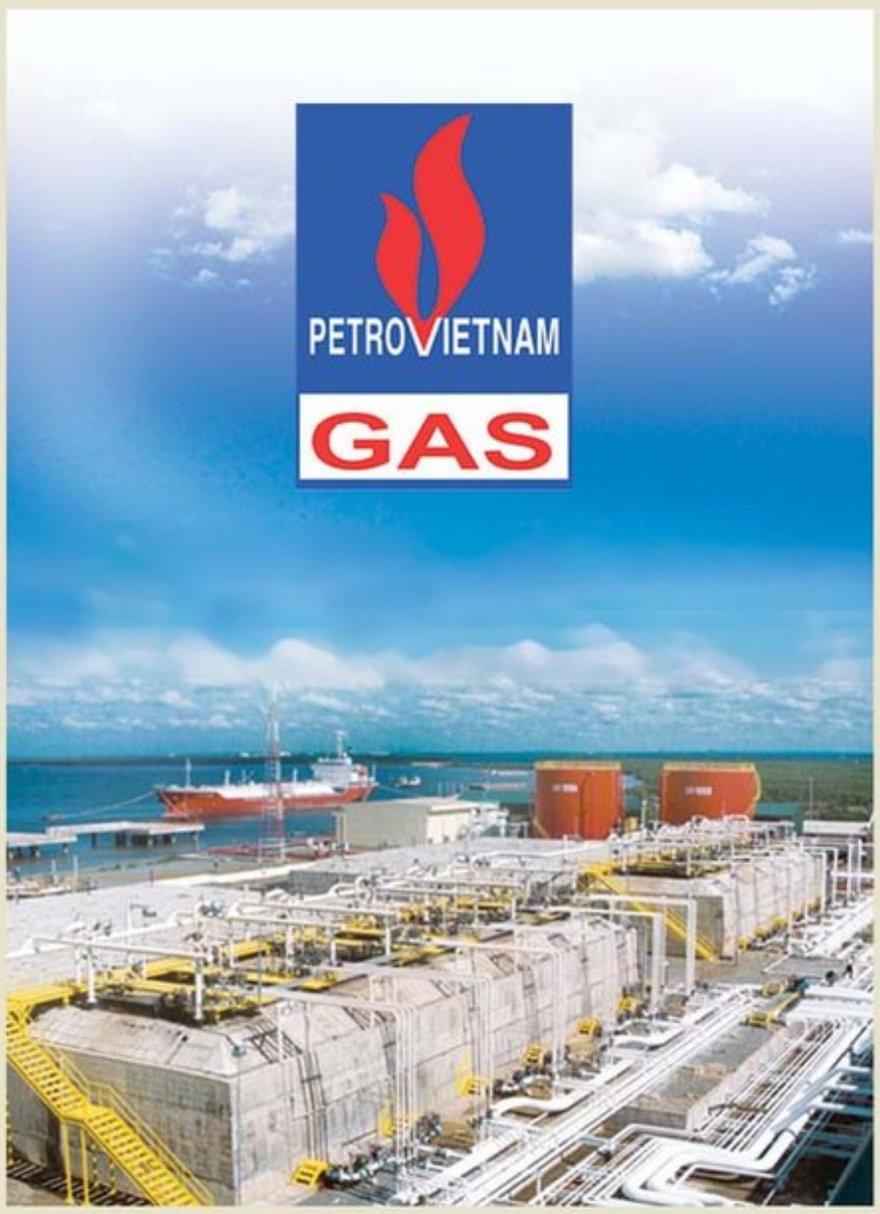
Cung cấp, thiết kế, lắp đặt, bảo hành, bảo trì các hệ thống

Báo Cháy - Chữa Cháy - Chống Sét

Camera Quan Sát Chống Đột Nhập

Head Office: 39 Trần Khánh Dư, Quận1, TP. Hồ Chí Minh
Tel: 84-8-38480084 - 38484869 - 38482234 Fax: 84 - 8 - 38483949
Email:anbao@anbao.com.vn Website:www.anbao.com.vn

CÔNG TY CHẾ BIẾN KHÍ VŨNG TÀU

Chuyên vận chuyển, chế biến, tàng trữ, kinh doanh khí và các sản phẩm khí.
Xây dựng, lắp đặt, vận hành và bảo dưỡng sửa chữa các dự án khí.
Kinh doanh các vật tư, thiết bị và hóa chất phục vụ chế biến và sử dụng khí.

Là công ty đạt tiêu chuẩn quản lý chất lượng, hệ thống quản lý chất lượng với: Chứng chỉ Hệ thống quản lý chất lượng DIN EN ISO 9001: 2000 số 01 100 049458 của tổ chức TUV Rheiland Group, Chứng chỉ Hệ thống quản lý an toàn và sức khỏe nghề nghiệp OHSAS 18001:1999 số 01 100 049458 của tổ chức TUV Rheiland Group.

Công ty đạt danh hiệu: Huân chương Lao động hạng Ba năm 1997; Cờ thi đua của Chính Phủ năm 1998, 2000, dẫn đầu phong trào thi đua năm 1998, 2000; Huân chương Lao động hạng Nhì năm 2002.

Đặc biệt, về công tác phòng cháy chữa cháy giai đoạn 1996-2000, công ty được tặng Huân chương Chiến công hạng III. Theo Quyết định số 191/2003/QDD-CTN ngày 22/4/2003. Đạt Danh hiệu "Doanh nghiệp Việt Nam Uy tín - Chất lượng 2005" do Mạng Doanh nghiệp Việt Nam xét cấp.

Địa chỉ: 101 Lê Lợi, TP. Vũng Tàu, tỉnh Bà Rịa Vũng Tàu
Điện thoại: +84.64.6250150 +84.64.6250151
+84.64.3833622 +84.64.3591795
+84.64.3837069 +84.64.3839812
Fax: +84.64.3838257 Website: www.pvgas.com.vn;
www.1084.com.vn/web/pvgas

CÔNG TY TNHH THIẾT BỊ PCCC HÀ NỘI

HÀ NỘI FIRE CO., LTD

TRỤ SỞ CHÍNH: 28B - Điện Biên Phủ, Ba Đình, Hà Nội
VP GIAO DỊCH: số 4, Ngõ 71 Láng Hạ, Ba Đình, Hà Nội
Điện thoại: 04.8561764/ Fax: 04.5144185
Điện thoại/ Fax: 08.8996511

NGÀNH NGHỀ KINH DOANH CHÍNH

- Tư vấn, thiết kế , quy hoạch các công trình về lĩnh vực PCCC.

- Tư vấn, thiết kế, cung cấp thiết bị, thi công lắp đặt, chuyển giao công nghệ, giám sát thi công, bảo hành, bảo trì hệ thống PCCC, hệ thống Camera quan sát, báo đột nhập.

- Sản xuất, kinh doanh, bảo hành, bảo trì các thiết bị PCCC, thiết bị bảo vệ, hệ thống Camera quan sát, báo đột nhập.

*LÀ NHÀ PHÂN PHỐI ĐỘC QUYỀN CỦA CÁC HÃNG: HOCHKI, TOHATSU - NHẬT BẢN; SHILLA, YUTRACO, MIRI - HÀN QUỐC; SJ, GA, ZHEAN - TRUNG QUỐC; ROSENBAUER ÁO...

CÁC SẢN PHẨM KINH DOANH CHÍNH:

- Ô tô chữa cháy
- Thiết bị báo cháy tự động
- Máy bơm chữa cháy
- Vòi chữa cháy
- Hệ thống chữa cháy bằng khí CO2, FM200
- Bình chữa cháy
- Trụ nước chữa cháy
- Hệ thống chữa cháy tự động
- Thiết bị cứu hộ, cứu nạn...

Chi nhánh tại TP.HCM: 21 Điện Biên Phủ
Phường 15, Bình Thạnh,TP. Hồ Chí Minh
Điện thoại/Fax :08 89996511

an tặng cờ "Đơn vị thi đua xuất sắc", Đảng bộ nhà trường đạt tiêu chuẩn "Trong sạch, vững mạnh", nhiều Khoa, Phòng, Trung tâm đạt cờ thi đua của Bộ và danh hiệu "Đơn vị Quyết thắng".

Thay mặt Đảng ủy Công an Trung ương và Lãnh đạo Bộ Công an, tôi nhiệt liệt biểu dương những thành tích của tập thể cán bộ, giáo viên và học viên Trường Đại học PCCC đã đạt được trong năm học vừa qua.

Thưa các đồng chí!

Trong những năm gần đây, nền kinh tế đất nước ta đã duy trì được tốc độ tăng trưởng khá cao. Các lĩnh vực về khoa học và công nghệ, giáo dục và đào tạo, văn hóa...có chuyển biến tích cực đã tạo ra những thuận lợi rất cơ bản cho các mặt công tác Công an nhân dân nói chung và lĩnh vực giáo dục - đào tạo trong Công an nói riêng. Cùng với sự phát triển kinh tế - xã hội của đất nước, đời sống người dân từng bước được cải thiện, tốc độ đô thị hóa diễn ra mạnh mẽ, nhiều khu đô thị mới hiện đại và tập trung dân cư đã hình thành, nhiều khu công nghiệp, dịch vụ, khu kinh tế tập trung được xây dựng và đi vào sản xuất thì nguy cơ, thảm họa về cháy, nổ sẽ càng lớn. Cùng với nó là những diễn biến về thời tiết, khí hậu, tình hình thiên tai có thể xảy ra gây hậu quả nghiêm trọng đòi hỏi chúng ta không được coi nhẹ, xem thường.

Năm 2010 là năm đất nước ta có nhiều sự kiện chính trị quan trọng, tổ chức đại hội Đảng các cấp tiến tới đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XI. Tình hình đó đặt ra cho công tác bảo vệ an ninh chính trị và trật tự an toàn xã hội của lực lượng Công an nói chung, trong đó có công tác PCCC những nhiệm vụ hết sức nặng nề. Ngoài nhiệm vụ PCCC, ngày 11/5/2009, Thủ tướng Chính phủ có Quyết định số 76 về việc kiện toàn Ủy ban quốc gia tìm kiếm cứu nạn và Hệ thống tổ chức tìm kiếm cứu nạn của các Bộ, Ngành ở Trung ương và các địa phương. Theo đó, quy định lực lượng Cảnh sát PCCC là một trong các đơn vị chuyên trách làm nhiệm vụ tìm kiếm cứu nạn. Trường Đại học PCCC cần nắm bắt kịp thời vấn đề này để triển khai nhiệm vụ đào tạo cán bộ, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong tình hình mới.

Thưa các đồng chí!

Sự nghiệp giáo dục - đào tạo của các đồng chí có một vị trí và đóng góp hết sức quan trọng vào cuộc đấu tranh đầy khó khăn và gian khổ của lực lượng CAND. Nhân dịp các đồng chí tổ chức khai giảng, triển khai nhiệm vụ năm học 2009 - 2010, để thực hiện thắng lợi các mục tiêu, nhiệm vụ của năm học, tôi đề nghị các đồng chí cần tập trung vào một số vấn đề sau đây:

Một là: Quán triệt sâu sắc hơn nữa nội dung đề án tăng cường đổi mới giáo dục - đào tạo trong Công an nhân dân giai đoạn 2006 - 2020; đặc biệt quán triệt và thực hiện nghiêm túc Chỉ thị của Thủ tướng Chính phủ về "chống tiêu cực và khắc phục bệnh thành tích trong giáo dục", nhà trường cần có một kế hoạch thật cụ thể để thực hiện nhằm thường xuyên duy trì nề nếp, kỷ cương trong dạy và học; đổi mới mạnh mẽ nội dung, phương pháp dạy học và quản lý giáo dục; xây dựng và củng cố môi trường giáo dục, tạo chuyển biến thật sự về chất lượng đào tạo.

Tập thể Đảng ủy, Ban Giám hiệu nhà trường tiếp tục phát huy tinh thần đoàn kết, thống nhất và những kết quả, thành tích đã đạt được trong việc thực hiện nhiệm vụ đào tạo của năm học vừa qua, lãnh đạo và tổ chức thực hiện nghiêm túc, có hiệu quả Chương trình nhiệm vụ năm học 2009 -2010 đã đề ra. Cần bám sát yêu cầu nhiệm vụ của lực lượng Công an, của lực lượng PCCC, bám sát tình hình thực tế phát triển của xã hội để đổi mới nội dung giáo dục cho phù hợp; bằng nhiều hình thức phải tổ chức và tạo điều kiện cho đội ngũ giáo viên, học sinh tiếp cận với thực tế cuộc sống và xu thế phát triển của khoa học - công nghệ trên thế giới và trong nước, để khi các em ra trường được trang bị những kiến thức tương đối toàn diện đáp ứng yêu cầu công tác và chiến đấu.

Hai là: Phải xây dựng đội ngũ giáo viên và cán bộ quản lý giáo dục đủ về số lượng, trình độ năng lực và phẩm chất đạo đức, yêu ngành, yêu nghề. Giáo viên phải có trình độ theo chức danh quy định, cố gắng bồi dưỡng, đào tạo để có đội ngũ giáo viên giỏi, trong đó có những giáo viên đầu đàn, có học vị cao ở từng chuyên ngành và môn học, vừa làm nòng cốt giảng dạy ở trường, vừa tham gia nghiên cứu tổng kết thực tiễn; chuẩn bị các điều kiện cần thiết để triển khai đào tạo trình độ thạc sỹ PCCC khi có quyết định của Thủ tướng Chính phủ.

Cán bộ, giáo viên cần nêu cao trách nhiệm của nhà giáo CAND, hăng say nghiên cứu, tìm tòi tiếp cận sớm các tiến bộ khoa học công nghệ mới trong nước và trên thế giới để cải tiến nội dung giảng dạy phù hợp với yêu cầu của thực tiễn; mỗi giáo viên phải luôn suy nghĩ, trăn trở làm thế nào để nâng cao chất lượng từng tiết giảng, từng bài giảng và từng môn học. Và một điều quan trọng nữa là các đồng chí phải thật sự gương mẫu làm tấm gương sáng cho học sinh noi theo.

Ba là: Tăng cường công tác quản lý và giáo dục học viên. Chú trọng công tác giáo dục chính trị - đạo đức, lòng trung thành với Đảng, với Tổ quốc; rèn luyện ý thức cảnh giác, tinh thần trách nhiệm và tính tổ chức kỷ luật cao cho học viên. Phải quản lý chặt chẽ, chủ động phòng ngừa, hạn chế sai phạm, nhất là sai phạm nghiêm trọng, kịp thời phát hiện, xử lý nghiêm những học sinh vi phạm; phải coi rèn luyện lễ tiết tác phong, điều lệnh kỷ luật của lực lượng vũ trang, đạo đức cách mạng là những nội dung cơ bản của quản lý và chất lượng đào tạo.

Nhà trường phải tổ chức và tạo điều kiện cho học sinh gắn học tập với rèn luyện; gắn quá trình lĩnh hội tri thức, nghề nghiệp với quá trình hình thành và phát triển nhân cách của người cán bộ CAND để sẵn sàng nhận và hoàn thành nhiệm vụ ngay cả trong quá trình học tập tại trường và khi tốt nghiệp ra trường. Hơn ai hết các em học sinh, sinh viên của các trường CAND phải là những người đi đầu trong học tập và rèn luyện, kiên quyết và mạnh dạn đấu tranh với những tiêu cực trong dạy và học, tạo ra môi trường giáo dục lành mạnh trong từng lớp học và cả nhà trường. Phấn đấu không để một học

(Xem tiếp trang 16)